

Vládní návrh

ZÁKON

ze dne 2026,

kterým se mění zákon č. 329/1999 Sb., o cestovních dokladech, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 269/2021 Sb., o občanských průkazech, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Změna zákona o cestovních dokladech

Čl. I

Zákon č. 329/1999 Sb., o cestovních dokladech, ve znění zákona č. 217/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 539/2004 Sb., zákona č. 559/2004 Sb., zákona č. 136/2006 Sb., zákona č. 106/2007 Sb., zákona č. 379/2007 Sb., zákona č. 140/2008 Sb., zákona č. 274/2008 Sb., zákona č. 197/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 384/2009 Sb., zákona č. 197/2010 Sb., zákona č. 424/2010 Sb., zákona č. 167/2012 Sb., zákona č. 105/2013 Sb., zákona č. 159/2013 Sb., zákona č. 303/2013 Sb., zákona č. 64/2014 Sb., zákona č. 318/2015 Sb., zákona č. 191/2016 Sb., zákona č. 298/2016 Sb., zákona č. 183/2017 Sb., zákona č. 195/2017 Sb., zákona č. 277/2019 Sb., zákona č. 261/2021 Sb., zákona č. 270/2021 Sb., zákona č. 1/2024 Sb., zákona č. 453/2024 Sb. a zákona č. 218/2025 Sb., se mění takto:

1. V § 2 odst. 1 se slovo „, podobu“ zrušuje.
2. V § 3 odst. 3 se na konci textu věty čtvrté doplňují slova „, byl-li na občana soudem České republiky vydán evropský zatýkácí rozkaz nebo bylo-li učiněno opatření za účelem vyžádání občana z cizího státu“.
3. V § 5 odst. 2 závěrečné části ustanovení se slova „, je-li žádost podána“ nahrazují slovy „,ode dne podání žádosti o vydání cestovního dokladu; mají-li být převzaty“, za slovo „,úředníkem,“ se vkládají slova „,vydávají se“ a na konci textu věty první se doplňují slova „,ode dne podání žádosti o vydání cestovního dokladu“.
4. V § 6 odst. 1 se číslo „,9“ nahrazuje číslem „,7“.
5. V § 6 odst. 2 se věta druhá zrušuje.
6. V § 6 odst. 4 se slova „,druhé jméno“ nahrazují slovy „,více jmen“, slova „,první jméno uvedené v rodném listě“ se nahrazují slovy „,jméno uvedené v základním registru obyvatel (dále jen „registr obyvatel“), které si občan, který žádá o vydání cestovního dokladu, zvolí,“, slovo „,druhého“ se nahrazuje slovem „,dalšího“ a za slovo „,písmeno“ se vkládají slova „,tohoto jména“.

7. V § 6 odst. 5 se za slovo „republiky“ vkládají slova „a cesty do zahraničí“.
8. V § 10 odst. 1 se za slovo „časové“ vkládají slova „a územní“.
9. V § 10 odst. 3 se věta druhá zrušuje.
10. V § 12 odst. 1 se slova „, u něhož“ nahrazují slovy „nebo zastupitelský úřad, s výjimkou konzulárního úřadu vedeného honorárním konzulárním úředníkem, u nichž“.
11. V § 12 se odstavce 2 a 3 zrušují.

Dosavadní odstavec 4 se označuje jako odstavec 2.

12. V § 13 odst. 1 písmeno f) zní:

„f) manželu nebo partneru podle zákona o registrovaném partnerství prezidenta republiky, předsedy Poslanecké sněmovny, předsedy Senátu, člena vlády, předsedy Ústavního soudu, předsedy Nejvyššího soudu, předsedy Nejvyššího správního soudu a prezidenta Nejvyššího kontrolního úřadu,“.

13. V § 14 odst. 2 se za slova „správního soudu“ vkládají slova „, prezidentem Nejvyššího kontrolního úřadu“.
14. V § 15 odst. 1 se slovo „jednotlivé“ zrušuje a číslo „6“ se nahrazuje číslem „12“.
15. V § 15 se odstavec 2 zrušuje a zároveň se zrušuje označení odstavce 1.
16. V § 17 odst. 2 se věta druhá zrušuje.
17. V § 17 odst. 4 se slova „nebo dává místo zákonného zástupce souhlas podle odstavce 2“ zrušují.
18. V § 17 se odstavec 5 zrušuje.

Dosavadní odstavce 6 až 11 se označují jako odstavce 5 až 10.

19. V § 17 se odstavec 7 včetně poznámky pod čarou č. 11 zrušuje.

Dosavadní odstavce 8 až 10 se označují jako odstavce 7 až 9.

20. V § 17 odst. 7 se číslo „6“ nahrazuje číslem „5“ a text „odst. 1“ se zrušuje.

21. V § 17 odstavec 8 zní:

„(8) Požaduje-li občan, aby byl vyrozuměn o možnosti převzetí cestovního pasu nebo diplomatického a služebního pasu u orgánu příslušného k vydání cestovního dokladu, je povinen v žádosti o vydání cestovního dokladu uvést tuto skutečnost, způsob vyrozumění a kontaktní údaje, vyžaduje-li to způsob vyrozumění a nejsou-li orgánu příslušnému k vydání cestovního dokladu známy nebo mu nejsou dostupné. Ministerstvo stanoví vyhláškou způsob vyrozumění o možnosti převzetí cestovního

pasu nebo diplomatického a služebního pasu u orgánu příslušného k vydání cestovního dokladu a kontaktní údaje, které jsou nezbytné k využití tohoto způsobu vyrozumění.“.

22. V § 17 se odstavec 9 zrušuje.
23. V § 18 se slova „Osoby oprávněné k podání žádosti podle tohoto zákona se mohou dát zastupovat na základě plné moci“ nahrazují slovy „Občan, který podává žádost podle § 17 odst. 2, se může dát zastupovat na základě zvláštní plné moci s úředně ověřeným podpisem“ a na konci paragrafu se doplňují věty „Osoba, která podává za občana žádost podle § 17 odst. 3 a 5, se může dát zastupovat na základě zvláštní plné moci s úředně ověřeným podpisem při řízení o vydání cestovního dokladu, provedení změn nebo doplnění údajů v cestovním dokladu. Je-li zvláštní plná moc zaslána prostřednictvím datové schránky občana, úředně ověřený podpis se nevyžaduje.“.
24. V § 19 odst. 1 se číslo „8“ nahrazuje číslem „9“ a slova „nebo u zastupitelského úřadu“ se zrušují.
25. V § 19 odst. 2 se část věty první za středníkem včetně středníku zrušuje.
26. V § 19 se za odstavec 2 vkládá nový odstavec 3, který zní:

„(3) Nemůže-li se občan z dlouhodobých zdravotních důvodů dostavit k podání žádosti o vydání cestovního pasu na pracoviště obecního úřadu obce s rozšířenou působností, obecní úřad obce s rozšířenou působností, v jehož správním obvodu se občan zdržuje, umožní občanovi na základě jeho požadavku podání žádosti i mimo své pracoviště. Zastupitelský úřad určený Ministerstvem zahraničních věcí umožní přijetí žádosti o cestovní pas mimo své pracoviště; seznam zastupitelských úřadů umožňujících přijetí žádosti o cestovní pas mimo své pracoviště zveřejní Ministerstvo zahraničních věcí na svých internetových stránkách.“.

Dosavadní odstavec 3 se označuje jako odstavec 4.

27. V § 20 odst. 2 se za větu druhou vkládá věta „Digitalizovaným podpisem se rozumí vlastní rukou provedené vyjádření podpisu na podpisové zařízení.“.
28. V § 20 odst. 3 a 4, § 21a odst. 1 a v § 30 odst. 2 se slova „nebo zastupitelský úřad, s výjimkou konzulárního úřadu vedeného honorárním konzulárním úředníkem,“ zrušují.
29. V § 20 odst. 3 se slovo „základním“ a slova „(dále jen „registr obyvatel“)“ zrušují.
30. V § 20 odstavec 6 zní:

„(6) Požaduje-li občan, aby mu byl cestovní doklad předán jiným orgánem příslušným k vydání cestovního dokladu, než je orgán příslušný k vydání cestovního dokladu, u něhož žádost o vydání cestovního dokladu podává, je povinen uvést v žádosti jím zvolený orgán příslušný k vydání cestovního dokladu; požadavek nelze učinit, žádá-li občan o vydání cestovního pasu ve zkrácené lhůtě podle § 5 odst. 3 písm. a) nebo žádá-li o vydání cestovního pasu ve zkrácené lhůtě podle § 5 odst. 3 písm. b) a žádost podává u ministerstva. Občan může zvolit jakýkoli obecní úřad obce s rozšířenou působností nebo zastupitelský úřad, podává-li žádost u obecního úřadu

obce s rozšířenou působností, nebo jakýkoli obecní úřad obce s rozšířenou působností, podává-li žádost u zastupitelského úřadu. Občan může zvolit ministerstvo, požaduje-li vydání cestovního pasu ve zkrácené lhůtě podle § 5 odst. 3 písm. b) a žádost podává u obecního úřadu obce s rozšířenou působností.“.

31. V § 20 se za odstavec 6 vkládá nový odstavec 7, který zní:

„(7) Požaduje-li občan, který žádá o vydání cestovního dokladu, aby za něj převzala cestovní doklad jiná osoba, je povinen uvést v žádosti o vydání cestovního dokladu tuto skutečnost a jméno, popřípadě jména, a příjmení a číslo občanského průkazu nebo cestovního dokladu, včetně cestovního dokladu vydaného cizozemským orgánem, popřípadě, má-li být cestovní doklad předán u zastupitelského úřadu, i jiného úředního dokladu prokazujícího totožnost této jiné osoby. Osoba uvedená v žádosti jako osoba, která za občana převezme cestovní doklad, nemůže zmocnit k převzetí cestovního dokladu jinou osobu.“.

Dosavadní odstavce 7 až 9 se označují jako odstavce 8 až 10.

32. V § 20 odst. 10 se slova „stanoví po projednání s Ministerstvem zahraničních věcí“ nahrazují slovy „a Ministerstvo zahraničních věcí stanoví“.
33. § 21 včetně nadpisu zní:

„§ 21

Postup při podání žádosti o vydání cestovního dokladu

(1) Občan je povinen při podání žádosti o vydání cestovního dokladu předložit

a) průkaz totožnosti; průkazem totožnosti se rozumí doklad, který je veřejnou listinou a ve kterém jsou uvedeny údaje o občanovi, včetně jeho podoby a státního občanství České republiky, umožňující identifikovat tohoto občana, nebo

b) rodný list, a vzniknou-li důvodné pochybnosti o jeho státním občanství České republiky, rovněž doklad o státním občanství České republiky.

(2) Občan, který nemůže při podání žádosti o vydání cestovního dokladu předložit doklady podle odstavce 1, je povinen prokázat svou totožnost jiným hodnověrným způsobem.

(3) Občan, který je omezen ve svéprávnosti, avšak způsobilý k podání žádosti o vydání cestovního dokladu, je povinen při podání žádosti předložit rovněž rozhodnutí o omezení svéprávnosti.

(4) Občan, který ke dni podání žádosti o vydání prvního cestovního pasu nemá trvalý pobyt na území České republiky, je povinen prokázat občanství České republiky dokladem o státním občanství České republiky. Nemá-li občan doklad o státním občanství České republiky, ověří orgán, u kterého podává žádost o vydání prvního cestovního pasu, na jeho žádost státní občanství České republiky u orgánu příslušného k jeho vydání. Občan je povinen předložit úřadu, u kterého podává žádost o vydání prvního cestovního pasu, podklady pro ověření státního občanství České republiky.

(5) Osoba, která podává za občana žádost o vydání cestovního dokladu podle § 17 odst. 3 a 5, je povinna při podání žádosti předložit

a) průkaz totožnosti občana nebo rodný list občana, a vzniknou-li důvodné pochybnosti o státním občanství České republiky občana, rovněž doklad o jeho státním občanství České republiky,

b) rozhodnutí o omezení svéprávnosti občana, je-li svéprávnost občana omezena tak, že není způsobilý k podání žádosti,

c) vlastní občanský průkaz nebo cestovní doklad, včetně cestovního dokladu vydaného cizozemským orgánem, a

d) veřejnou listinu, která zakládá nebo potvrzuje její oprávnění podat žádost za občana.

(6) Při podání žádosti o vydání cestovního průkazu pro návrat a cestu do zahraničí občana nově narozeného v cizině nebo, stanoví-li tak mezinárodní smlouva, lze namísto rodného listu předložit obdobný matriční doklad vydaný v cizině.“.

Poznámky pod čarou č. 12 a 13 se zrušují.

34. V § 21a odst. 2 se slova „písm. b) bod 7“ nahrazují textem „písm. p)“.

35. V § 21a se doplňuje odstavec 3, který zní:

„(3) Orgán příslušný k vydání cestovního dokladu se strojově čitelnými údaji a s nosičem dat s biometrickými údaji nepořídí biometrické údaje, požádal-li jej občan, který žádá o vydání cestovního dokladu se strojově čitelnými údaji a s nosičem dat s biometrickými údaji, v týž den dříve o vydání občanského průkazu; v takovém případě se využijí biometrické údaje pořízené při vyřizování žádosti o vydání občanského průkazu.“.

36. V § 21b se za slovo „působností“ vkládají slova „nebo zastupitelský úřad“.

37. § 21c se zrušuje.

38. V § 22 odst. 1 písm. e) se slovo „nebo“ zrušuje.

39. V § 22 odst. 1 písm. f) se slova „z důvodu zvláštního zřetele hodného“ zrušují a na konci textu písmene se doplňují slova „nebo na základě zvláštní plné moci zaslané prostřednictvím datové schránky zmocnitele“.

40. V § 22 se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje slovem „, nebo“ a doplňuje se písmeno g), které zní:

„g) osoba, kterou občan uvede v žádosti o vydání cestovního dokladu jako osobu, která za občana převezme cestovní doklad; předložení zvláštní plné moci se u této osoby nevyžaduje.“.

41. V § 22 odstavec 2 zní:

„(2) Osoba uvedená v odstavci 1 je povinna osobně se dostavit k převzetí cestovního dokladu k orgánu, u kterého byla podána žádost o jeho vydání, nebo k orgánu, který byl uveden v žádosti o vydání cestovního dokladu jako orgán, který jí má cestovní doklad předat, a potvrdit jeho převzetí podpisem nebo, jedná-li se o převzetí cestovního pasu, digitalizovaným podpisem; podpis nebo digitalizovaný podpis osoby se nevyžaduje, pokud jí v jeho provedení brání těžko překonatelná překážka.“.

42. V § 22 se za odstavec 2 vkládají nové odstavce 3 a 4, které znějí:

„(3) Nemůže-li se občan, který žádá o vydání cestovního pasu, z dlouhodobých zdravotních důvodů dostavit k převzetí cestovního pasu na pracoviště obecního úřadu obce s rozšířenou působností, obecní úřad obce s rozšířenou působností, v jehož správním obvodu se občan zdržuje, umožní občanovi na základě jeho požadavku převzít cestovní pas i mimo své pracoviště.

(4) Zastupitelský úřad určený Ministerstvem zahraničních věcí umožní převzetí cestovního dokladu mimo své pracoviště; seznam určených zastupitelských úřadů zveřejní Ministerstvo zahraničních věcí na svých internetových stránkách. Zastupitelský úřad může předat cestovní pas osobě uvedené v odstavci 1 rovněž prostřednictvím vedoucího honorárního konzulárního úřadu nebo prostřednictvím zastupitelského úřadu členského státu Evropské unie, pokud s tím tento členský stát vysloví souhlas.“.

Dosavadní odstavce 3 až 5 se označují jako odstavce 5 až 7.

43. V § 22 se za odstavec 5 vkládá nový odstavec 6, který zní:

„(6) Orgán příslušný k vydání cestovního dokladu může ověřit totožnost občana, který žádá o vydání cestovního dokladu, pomocí cestovního dokladu připraveného k převzetí.“.

Dosavadní odstavce 6 a 7 se označují jako odstavce 7 a 8.

44. V § 22 odst. 7 se číslo „6“ nahrazuje číslem „5“ a na konci odstavce se doplňuje věta „Věta první se nepoužije v případě převzetí cestovního dokladu se strojově čitelnými údaji a s nosičem dat s biometrickými údaji mimo pracoviště obecního úřadu obce s rozšířenou působností nebo zastupitelského úřadu.“.

45. V § 22 se doplňují odstavce 9 a 10, které znějí:

„(9) Je-li cestovní doklad předáván prostřednictvím vedoucího honorárního konzulárního úřadu nebo prostřednictvím zastupitelského úřadu členského státu Evropské unie anebo způsobem podle odstavce 8, osoba uvedená v odstavci 1 je povinna uhradit náklady zastupitelského úřadu vynaložené v souvislosti s předáním cestovního dokladu. Způsob stanovení úhrady nákladů zastupitelský úřad zveřejní na svých internetových stránkách.

(10) Ministerstvo zajistí předání cestovního pasu zastupitelskému úřadu prostřednictvím ústředí Ministerstva zahraničních věcí.“.

46. V § 23 se na konci textu odstavce 1 doplňují slova „, byl-li na něj soudem České republiky vydán evropský zatýkací rozkaz nebo bylo-li učiněno opatření za účelem jeho vyžádání z cizího státu“.
47. V § 26 se číslo „7“ nahrazuje číslem „6“.
48. § 27 včetně nadpisu nad označením § 27 zní:

„Platnost cestovního dokladu

§ 27

Platnost cestovního pasu se pozastavuje po dobu trvání zápisu evropského zatýkacího rozkazu vydaného soudem České republiky na držitele cestovního pasu nebo opatření za účelem vyžádání držitele cestovního pasu z cizího státu v evidenci cestovních dokladů.“.

49. V § 28 odst. 1 písm. b) se slovo „nebo“ nahrazuje čárkou a na konci textu písmene se doplňují slova „, zničení nebo nebezpečí zneužití“.
50. V § 28 odst. 1 písm. c) se slova „doby 3 měsíců“ nahrazují slovy „90 dnů“ a na konci textu písmene se doplňují slova „, nebo uplynutím 90 dnů ode dne zápisu manželství do zvláštní matriky, bylo-li manželství, v souvislosti s jehož uzavřením došlo ke změně příjmení občana, uzavřeno v zahraničí“.
51. V § 28 se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje čárkou a doplňují se písmena e) a f), která znějí:

„e) odevzdáním nalezeného cestovního dokladu, pokud jeho platnost neskončila podle písmene b), nebo

f) odevzdáním cestovního dokladu.“.
52. V § 28 odst. 2 se na konci písmene b) slovo „nebo“ zrušuje.
53. V § 28 se na konci odstavce 2 tečka nahrazuje slovem „, nebo“ a doplňuje se písmeno d), které zní:

„d) cestovní doklad je zaplněn záznamy.“.
54. V § 28 odst. 4 se slova „příslušný podle místa jeho trvalého pobytu“ nahrazují slovy „, který cestovní doklad zadržel“, za větu první se vkládá věta „Zadržel-li cestovní doklad ministerstvo nebo zastupitelský úřad, rozhodne o skončení platnosti cestovního dokladu obecní úřad obce s rozšířenou působností příslušný podle místa trvalého pobytu držitele.“ a věta poslední se nahrazuje větou „Proti rozhodnutí se nelze odvolat.“.

55. V § 28 odst. 6 se slova „3 měsíců“ nahrazují slovy „90 dnů“ a za slova „uzavření manželství“ se vkládají slova „nebo ode dne zápisu manželství do zvláštní matriky, bylo-li manželství uzavřeno v zahraničí,“.
56. V § 28 odst. 7 se slova „Diplomatický nebo služební pas je neplatný“ nahrazují slovy „Platnost diplomatického nebo služebního pasu skončí“ a slova „Jiný cestovní doklad na základě mezinárodní smlouvy je neplatný“ se nahrazují slovy „Platnost jiného cestovního dokladu na základě mezinárodní smlouvy skončí“.
57. V § 28 odst. 8 se za slovo „schránku²⁶⁾“ vkládají slova „nebo jsou-li telefonní číslo pro veřejnou mobilní síť nebo adresa elektronické pošty držitele cestovního dokladu vedeny v registru obyvatel“ a za slovo „schránky“ se vkládají slova „, textovou zprávou nebo prostřednictvím elektronické pošty“.
58. V § 29 odst. 2 písm. g) a v § 29a odst. 2 písm. g) se za slovo „nebo“ vkládá slovo „registrované“.
59. V § 29 odst. 2 písmena t) a u) znějí:
- „t) údaje o cestovním dokladu, jehož platnost skončila, v rozsahu
1. číslo,
 2. druh,
 3. datum vydání,
 4. datum skutečného skončení platnosti,
 5. důvod skončení platnosti,
 6. datum a místo ohlášení ztráty nebo odcizení,
 7. datum znehodnocení a údaj o jeho ponechání nebo odevzdání,
- u) údaje o cestovním pasu, jehož platnost byla pozastavena, v rozsahu
1. číslo,
 2. datum vydání,
 3. datum pozastavení platnosti,“.
60. V § 29 odst. 2 se za písmeno u) vkládá nové písmeno v), které zní:
- „v) údaje o omezení spočívajícím v zákazu vycestování do zahraničí v rozsahu
1. označení orgánu, který uložil omezení spočívající v zákazu vycestování do zahraničí,
 2. druh a číslo cestovního dokladu, který byl orgánu uvedenému v bodě 1 vydán nebo který tento orgán odňal¹⁴⁾, datum vydání nebo odnětí cestovního dokladu,
 3. datum odepření vydání cestovního dokladu,
 4. jméno, popřípadě jména, příjmení a rodné číslo občana, kterému bylo uloženo omezení spočívající v zákazu vycestování do zahraničí,“.
- Dosavadní písmena v) až y) se označují jako písmena w) až z).
61. V § 29 odst. 2 písmeno x) zní:
- „x) kontaktní údaje potřebné pro vyrozumění o možnosti převzetí cestovního pasu u orgánu příslušného k vydání cestovního dokladu, pokud je občan uvedl v žádosti o vydání cestovního dokladu,“.

62. V § 29 odst. 3 písm. a) a c) se slovo „pasu“ nahrazuje slovem „dokladu“.
63. V § 29 odst. 3 písm. b) se slovo „a“ nahrazuje čárkou.
64. V § 29 odst. 3 písm. c) se slova „nebo odcizení“ nahrazují slovy „, odcizení, zničení nebo nebezpečí zneužití“.
65. V § 29 se na konci odstavce 3 tečka nahrazuje čárkou a doplňují se písmena d) až f), která znějí:

„d) záznam o postupu správního orgánu v souvislosti s porušením právní povinnosti zakládající odpovědnost za přestupek podle § 34a,

e) záznam evropského zatýkacího rozkazu vydaného soudem České republiky na držitele cestovního pasu nebo opatření za účelem vyžádání držitele cestovního pasu z cizího státu a

f) záznam o zákazu poskytnutí digitálního zpracování fotografie po úmrtí držitele cestovního dokladu.“.

66. V § 29 odstavce 5 a 6 znějí:

„(5) Údaje uvedené v odstavci 2 písm. r) bodě 3 se vedou výlučně po dobu od jejich pořízení do převzetí cestovního dokladu, nejdéle však do uplynutí 90 dnů ode dne vydání cestovního dokladu. Údaje uvedené v odstavci 2 písm. x) se vedou výlučně po dobu od jejich pořízení do uplynutí 90 dnů ode dne dodání vyrobeného cestovního pasu ministerstvu.

(6) Údaje uvedené v odstavci 2 písm. a), c) až j), l) až q), písm. r) bodech 1 a 2 a písm. s), t), w), y) a z) a v odstavci 3 písm. a) až c) a f) se uchovávají po dobu 15 let od skončení platnosti cestovního dokladu. Údaje uvedené v odstavci 2 písm. b) a k) se vedou ještě 75 let ode dne úmrtí občana nebo pozbytí státního občanství. Údaje uvedené v odstavci 2 písm. u) a v odstavci 3 písm. e) se vedou po dobu trvání platnosti evropského zatýkacího rozkazu nebo opatření za účelem vyžádání držitele cestovního pasu z cizího státu. Údaje uvedené v odstavci 2 písm. v) se uchovávají po dobu trvání omezení spočívajícího v zákazu vycestování do zahraničí. Údaj uvedený v odstavci 3 písm. d) se vede po dobu 5 let ode dne zápisu záznamu o postupu správního orgánu v souvislosti s porušením právní povinnosti zakládající odpovědnost za přestupek. Údaje uvedené v odstavci 4 se vedou po dobu 10 let od skončení platnosti cestovního dokladu.“.

67. V § 29a odst. 2 písmena t) až w) znějí:

„t) údaje o diplomatickém nebo služebním pasu, jehož platnost skončila, v rozsahu

1. číslo,
2. druh,
3. datum vydání,
4. datum skutečného skončení platnosti,
5. důvod skončení platnosti,
6. datum a místo ohlášení ztráty nebo odcizení,

u) údaje o omezení spočívajícím v zákazu vycestování do zahraničí v rozsahu
1. označení orgánu, který uložil omezení spočívající v zákazu vycestování do zahraničí,
2. druh a číslo cestovního dokladu, který byl orgánu uvedenému v bodě 1 vydán nebo který tento orgán odňal¹⁴⁾, datum vydání nebo odnětí cestovního dokladu,
3. datum odepření vydání cestovního dokladu,
4. jméno, popřípadě jména, příjmení a rodné číslo občana, kterému bylo uloženo omezení spočívající v zákazu vycestování do zahraničí,

v) záznam o zřízení datové schránky a identifikátor datové schránky, je-li tato datová schránka zpřístupněna,

w) kontaktní údaje potřebné pro vyrozumění o možnosti převzetí diplomatického nebo služebního pasu u orgánu příslušného k vydání cestovního dokladu, pokud je občan uvedl v žádosti o vydání cestovního dokladu,“.

68. V § 29a odst. 3 písm. e) se slova „cestovních dokladů“ nahrazují slovy „diplomatických a služebních pasů“.

69. V § 29a odstavec 4 zní:

„(4) Údaje uvedené v odstavci 2 písm. r) bodě 3 se vedou výlučně po dobu od jejich pořízení do převzetí cestovního dokladu, nejdéle však do uplynutí 90 dnů ode dne vydání cestovního dokladu. Údaje uvedené v odstavci 2 písm. w) se vedou výlučně po dobu od jejich pořízení do uplynutí 60 dnů ode dne dodání vyrobeného cestovního dokladu Ministerstvu zahraničních věcí.“.

70. V § 29a odst. 5 se slova „a v)“ nahrazují slovy „, v) a x)“ a slovo „spočívající“ se nahrazuje slovem „spočívajícího“.

71. V § 30 odst. 1 se věty třetí a čtvrtá nahrazují větami „Zpracovatelem údajů podle § 29 odst. 2 písm. t), jestliže jí ztráta nebo odcizení cestovního dokladu byly ohlášeny, a podle § 29 odst. 3 písm. e) je pro ministerstvo policie. Zpracovatelem údaje podle § 29 odst. 3 písm. d) je pro ministerstvo orgán, který porušení právní povinnosti zakládající odpovědnost za přestupek projednal.“.

72. V § 30 odst. 3 se za slovo „Ministerstvo“ vkládají slova „, zastupitelské úřady“ a slova „na obecních úřadech obcí s rozšířenou působností“ se zrušují.

73. V § 30 odst. 4 se text „§ 29 odst. 2 písm. u)“ nahrazuje textem „§ 29 odst. 2 písm. v), § 29 odst. 3 písm. e)“, slova „podle tohoto zákona“ a slova „podle zvláštního právního předpisu¹⁴⁾“ se zrušují a na konci textu odstavce se doplňují slova „, vydat evropský zatýkácí rozkaz nebo učinit opatření za účelem vyžádání osoby“.

74. V § 30 se odstavec 5 zrušuje.

Dosavadní odstavce 6 až 9 se označují jako odstavce 5 až 8.

75. V § 30 odst. 8 se slova „nebo odcizení“ nahrazují slovy „, odcizení, zničení nebo nebezpečí zneužití“.

76. V § 30a odst. 2 úvodní části ustanovení se slova „podle odstavce 1“ nahrazují slovy „o poskytnutí údajů“.
77. V § 30a se na konci odstavce 2 tečka nahrazuje slovem „a“ a doplňuje se písmeno f), které zní:
- „f) způsob poskytnutí požadovaných údajů a kontaktní údaje, vyžaduje-li to způsob poskytnutí a nejsou-li ministerstvu nebo obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností známy nebo mu nejsou dostupné.“.
78. V § 30a odst. 3 se za slovo „Žádost“ vkládají slova „o poskytnutí údajů“ a věta druhá se nahrazuje větami „Úředně ověřený podpis občana se nevyžaduje, je-li žádost o poskytnutí údajů zaslána prostřednictvím datové schránky občana. Žádost o poskytnutí údajů, kterou občan podává osobně na pracovišti ministerstva nebo obecního úřadu obce s rozšířenou působností, je povinen podepsat před úřední osobou ministerstva nebo obecního úřadu obce s rozšířenou působností a současně prokázat svou totožnost občanským průkazem nebo cestovním dokladem, včetně cestovního dokladu vydaného cizozemským orgánem.“.
79. V § 30a se za odstavec 5 vkládají nové odstavce 6 a 7, které znějí:
- „(6) Žádost o poskytnutí digitálního zpracování fotografie zemřelého držitele cestovního dokladu vedené v evidenci cestovních dokladů může podat jeho rodič, prarodič, praprarodič, sourozenec, dítě, vnouče, pravnouče, manžel nebo partner podle zákona o registrovaném partnerství, ledaže zemřelý držitel cestovního dokladu takové poskytnutí za svého života zakázal. Podává-li žádost o poskytnutí digitálního zpracování fotografie zemřelého držitele cestovního dokladu za osobu podle věty první zmocněnec, je povinen předložit zvláštní plnou moc s úředně ověřeným podpisem této osoby.
- (7) Žádost o poskytnutí digitálního zpracování fotografie zemřelého držitele cestovního dokladu musí obsahovat kromě náležitostí uvedených v odstavci 2
- a) jméno, popřípadě jména, a příjmení zemřelého držitele cestovního dokladu,
- b) datum narození zemřelého držitele cestovního dokladu a
- c) údaj o vztahu osoby, která žádá o poskytnutí digitálního zpracování fotografie zemřelého držitele cestovního dokladu, k zemřelému držiteli cestovního dokladu.“.
- Dosavadní odstavce 6 až 8 se označují jako odstavce 8 až 10.

80. V § 30a odst. 8 se za slovo „Žádost“ vkládají slova „o poskytnutí údajů“.

81. V § 30a odst. 9 se slova „podle odstavce 1“ zrušují.

82. V § 30a odst. 10 se číslo „7“ nahrazuje slovy „5, 8 a 9“.

83. V § 30a se doplňuje odstavec 11, který zní:

„(11) Ministerstvo stanoví vyhláškou způsob poskytnutí údajů vedených v evidenci cestovních dokladů a evidenci diplomatických a služebních pasů a kontaktní údaje, které jsou nezbytné pro využití tohoto způsobu poskytnutí.“.

84. § 31 se včetně nadpisu a poznámky pod čarou č. 20 zrušuje.

85. § 32 zní:

„§ 32

(1) Držitel je povinen s přihlédnutím ke všem okolnostem a poměrům chránit cestovní doklad před ztrátou, odcizením, poškozením, zničením nebo nebezpečím zneužití. Držitel je povinen bezodkladně odevzdat cestovní doklad, jehož platnost skončila, nebo cestovní doklad, který je zaplněn záznamy, kterémukoliv orgánu příslušnému k jeho vydání nebo na vyžádání policii anebo, má-li zájem si tento cestovní doklad ponechat a nejde-li o padělaný nebo pozměněný cestovní doklad, diplomatický pas anebo služební pas, jej předložit neprodleně ke znehodnocení orgánu příslušnému k jeho vydání. Ministerstvu může držitel odevzdat cestovní doklad, jehož platnost skončila, nebo cestovní doklad, který je zaplněn záznamy, pouze, pokud si současně požádá o vydání cestovního pasu podle § 5 odst. 3. Orgán, kterému byl odevzdán cestovní doklad, jehož platnost skončila, nebo cestovní doklad, který je zaplněn záznamy, vystaví na základě požadavku držitele potvrzení o odevzdání cestovního dokladu, přičemž o možnosti požadovat toto potvrzení držitele poučí.

(2) Držitel je povinen ohlásit neprodleně ztrátu, odcizení, zničení nebo nebezpečí zneužití cestovního dokladu anebo jeho nález kterémukoliv orgánu příslušnému k jeho vydání. Ministerstvu může držitel ohlásit ztrátu, odcizení, zničení nebo nebezpečí zneužití cestovního pasu osobně pouze, pokud si současně požádá o vydání cestovního pasu podle § 5 odst. 3. Držitel může ohlásit ztrátu nebo odcizení cestovního dokladu také policii. Orgán, kterému byla ohlášena ztráta, odcizení, zničení nebo nebezpečí zneužití cestovního dokladu, vystaví na základě požadavku držitele potvrzení o tomto ohlášení, přičemž o možnosti požadovat toto potvrzení držitele poučí.

(3) Držitel je v zahraničí povinen ohlásit neprodleně ztrátu, odcizení, zničení nebo nebezpečí zneužití cestovního dokladu anebo jeho nález nejbližšímu zastupitelskému úřadu, nestanoví-li jinak mezinárodní smlouva. Zastupitelský úřad vystaví na základě požadavku držitele potvrzení o ohlášení ztráty, odcizení, zničení nebo nebezpečí zneužití cestovního dokladu, přičemž o možnosti požadovat toto potvrzení držitele poučí.

(4) Kterýkoliv orgán příslušný k vydání cestovního dokladu nebo policie může zadržet cestovní doklad, jehož platnost skončila nebo o kterém lze mít důvodně za to, že jeho platnost skončí na základě rozhodnutí podle § 28 odst. 2 nebo 4. Orgán, který cestovní doklad zadržel, vystaví na základě požadavku držitele potvrzení o zadržení cestovního dokladu, přičemž o možnosti požadovat toto potvrzení držitele poučí; obecní úřad obce s rozšířenou působností potvrzení nevydává, rozhodl-li o skončení platnosti cestovního dokladu. Policie současně bezodkladně zašle cestovní doklad obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností příslušnému k projednání přestupků podle § 34a odst. 3 věty první až třetí s odůvodněním jeho zadržení.

(5) Držitel může ohlásit ztrátu, odcizení, zničení nebo nebezpečí zneužití cestovního dokladu rovněž prostřednictvím své datové schránky do datové schránky obecního úřadu obce s rozšířenou působností nebo ministerstva, na adresu elektronické pošty kteréhokoliv orgánu příslušného k vydání cestovního dokladu nebo prostřednictvím elektronického formuláře pro ohlašování ztráty, odcizení, zničení nebo nebezpečí zneužití cestovního dokladu; formulář zveřejňuje ministerstvo způsobem umožňujícím dálkový přístup. Za držitele může ohlásit ztrátu, odcizení, zničení nebo nebezpečí zneužití cestovního dokladu zmocněnec, kterému držitel cestovního dokladu udělil k tomuto účelu zvláštní plnou moc se svým úředně ověřeným podpisem.

(6) Ministerstvo stanoví vyhláškou způsob znehodnocení cestovního dokladu.“.

86. V § 32a se slova „nebo u zastupitelského úřadu, s výjimkou konzulárního úřadu vedeného honorárním konzulárním úředníkem“ zrušují.
87. V § 33 odst. 1 se slova „popřípadě matričnímu úřadu,“ nahrazují slovem „nebo“ a slova „nebo zastupitelskému úřadu“ se zrušují.
88. V § 33 odst. 2 se za slovo „osobě“ vkládají slova „na základě jejího požadavku“, na konci textu věty druhé se doplňují slova „, přičemž o možnosti požadovat toto potvrzení osobu poučí; obecní úřad obce s rozšířenou působností potvrzení nevydává, rozhodl-li o skončení platnosti cestovního dokladu“ a věty třetí a čtvrtá se nahrazují větou „Policie současně bezodkladně zašle cestovní doklad obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností příslušnému k projednání přestupků podle § 34a odst. 3 věty první až třetí s odůvodněním jeho zadržení.“.
89. V § 34 odst. 1 se text „(§ 34a odst. 4)“ zrušuje, za slova „vydat občanovi“ se vkládají slova „na základě jeho požadavku“, na konci textu věty druhé se doplňují slova „, přičemž o možnosti požadovat toto potvrzení občana poučí“ a věty třetí a čtvrtá se nahrazují větou „Policie současně bezodkladně zašle cestovní doklad obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností příslušnému k projednání přestupků podle § 34a odst. 3 věty první až třetí s odůvodněním jeho zadržení.“.
90. V § 34a odst. 1 písm. a) se slovo „zneužitím“ nahrazuje slovy „nebezpečím zneužití“.
91. V § 34a odst. 1 písm. c) se slovo „platného“ zrušuje a na konci textu písmene se doplňují slova „nebo s cestovním dokladem, jehož platnost skončila“.
92. V § 34a odst. 1 písm. d) se slovo „poškození,“ zrušuje a za slovo „nebo“ se vkládá slovo „nebezpečí“.
93. V § 34a odst. 1 písm. e) se slova „neplatný cestovní doklad“ nahrazují slovy „cestovní doklad, jehož platnost skončila,“ a na konci textu písmene se doplňují slova „, nebo nepředloží cestovní doklad ke znehodnocení“.
94. V § 34a odst. 1 se na konci písmene h) doplňuje slovo „nebo“.
95. V § 34a odst. 1 se na konci písmene i) slovo „, nebo“ nahrazuje tečkou a písmeno j) se zrušuje.

96. V § 34a odstavec 2 zní:

„(2) Za přestupek lze uložit pokutu do

- a) 10 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. b), c), h) a i),
- b) 20 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a) a d) až f), nebo
- c) 50 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. g).“.

97. V § 34a odst. 3 se slova „písm. a) až i)“ a věta poslední zrušují.

98. V § 34a se odstavec 4 zrušuje.

Dosavadní odstavec 5 se označuje jako odstavec 4.

99. § 34b a 34c se zrušují.

100. § 35 zní:

„§ 35

Ministerstvo, obecní úřad obce s rozšířenou působností nebo zastupitelský úřad vyhotoví v průběhu kalendářního měsíce seznam cestovních dokladů, jejichž platnost skončila, určených k likvidaci za předchozí kalendářní měsíc, v němž uvede čísla cestovních dokladů a datum zpracování seznamu, a uchová jej po dobu 15 let od jeho vyhotovení. Ministerstvo, obecní úřad obce s rozšířenou působností nebo zastupitelský úřad zajistí alespoň jednou ročně likvidaci cestovních dokladů, jejichž platnost skončila, určených k likvidaci.“.

101. V § 36 se čárka za slovem „krajů“ nahrazuje slovem „a“ a slova „a matričních úřadů“ se zrušují.

102. V § 37 se odstavec 2 včetně poznámky pod čarou č. 24 zrušuje.

Dosavadní odstavec 3 se označuje jako odstavec 2.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o občanských průkazech

Čl. II

Zákon č. 269/2021 Sb., o občanských průkazech, ve znění zákona č. 471/2022 Sb., zákona č. 430/2023 Sb., zákona č. 123/2024 Sb. a zákona č. 235/2025 Sb., se mění takto:

1. V § 1 se slovo „unie¹⁾“ nahrazuje slovy „unie upravující posílení zabezpečení průkazů totožnosti občanů Evropské unie a povolení k pobytu vydávaných občanům Evropské unie (dále jen „nařízení o posílení zabezpečení“)¹⁾“.

Poznámka pod čarou č. 1 zní:

„¹⁾ Nařízení Rady (EU) 2025/1208 ze dne 12. června 2025 o posílení zabezpečení průkazů totožnosti občanů Unie a povolení k pobytu vydávaných občanům Unie a jejich rodinným příslušníkům, kteří vykonávají své právo volného pohybu.“.

CELEX: 32025R1208

2. V § 5 odst. 1 písm. a) bodě 5 se slova „a okres“ zrušují a na konci textu bodu se doplňují slova „; místo narození se uvede názvem obce nebo vojenského újezdu a názvem okresu, anebo názvem obvodu hlavního města Prahy, na jejichž území se držitel občanského průkazu narodil“.
3. V § 5 odst. 1 písm. a) bodě 11, § 5 odst. 1 písm. c) bodech 2 a 6 a v § 41 odst. 1 písm. a) se slova „nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1157“ nahrazují slovy „nařízení o posílení zabezpečení“.
4. V § 7 odst. 2 se věta první nahrazuje větou „Nelze-li z důvodu nedostatku místa v občanském průkazu uvést více jmen držitele občanského průkazu, uvede se jeho jméno uvedené v základním registru obyvatel (dále jen „registr obyvatel“), které si žadatel o vydání občanského průkazu zvolí, a místo dalšího jména se uvede první písmeno tohoto jména s tečkou.“.
5. V § 8 odst. 2 se za slovo „průkazu“ vkládají slova „za osobu, která má povinnost nebo právo mít občanský průkaz,“ a na konci odstavce se doplňují věty „Za osobu podle § 67, která jedná za osobu mladší 15 let, nebo osobu podle § 68, která jedná za osobu, která dosáhla věku 15 let, může žádost o vydání občanského průkazu podat zmocněnec, kterému osoba podle § 67 nebo osoba podle § 68 udělila k tomuto účelu zvláštní plnou moc se svým úředně ověřeným podpisem. Osoba podle § 67, která jedná za osobu mladší 15 let, nebo osoba podle § 68, která jedná za osobu, která dosáhla věku 15 let, může zaslat plnou moc správnímu orgánu příslušnému k přijetí žádosti o vydání občanského průkazu prostřednictvím své datové schránky; v takovém případě se úředně ověřený podpis nevyžaduje.“.
6. V § 9 odst. 1 se za slovo „průkazu“ vkládají slova „(dále jen „podací místo“)“.
7. V § 9 odst. 2 úvodní části ustanovení se slova „Správním orgánem příslušným k přijetí žádosti o vydání občanského průkazu“ nahrazují slovy „Podacím místem“.
8. V § 10 odst. 1 se slova „správního orgánu příslušného k přijetí žádosti o vydání občanského průkazu (dále jen „podací místo“)“ nahrazují slovy „podacího místa“.
9. V § 10 se doplňuje odstavec 4, který zní:

„(4) Pověřený zastupitelský úřad určený Ministerstvem zahraničních věcí umožní přijetí žádosti o občanský průkaz mimo své pracoviště.“.
10. V § 11 písm. b) se číslo „4“ nahrazuje číslem „5“ a za text „odst. 3“ se vkládají slova „nebo 4“.

11. V § 12 se doplňuje odstavec 6, který zní:

„(6) Osoba, která za osobu podle odstavce 5 podává žádost o vydání občanského průkazu, je povinna při podání žádosti předložit

a) dokumenty podle odstavce 5 písm. a), b) a d),

b) vlastní občanský průkaz nebo cestovní doklad, včetně cestovního dokladu vydaného cizozemským orgánem, a

c) zvláštní plnou moc podle § 8 odst. 2, nebyla-li zaslána prostřednictvím datové schránky osoby podle odstavce 5.“

12. V § 13 se doplňuje odstavec 7, který zní:

„(7) Osoba, která za osobu podle odstavce 6 podává žádost o vydání občanského průkazu, je povinna při podání žádosti předložit

a) dokumenty podle odstavce 6 písm. a), b) a d),

b) vlastní občanský průkaz nebo cestovní doklad, včetně cestovního dokladu vydaného cizozemským orgánem, a

c) zvláštní plnou moc podle § 8 odst. 2, nebyla-li zaslána prostřednictvím datové schránky osoby podle odstavce 6.“

13. V § 16 odst. 1 se na konci textu věty první doplňují slova „; požadavek nelze učinit, žádá-li o vydání občanského průkazu ve lhůtě do 24 hodin nebo žádá-li o vydání občanského průkazu ve lhůtě do 5 pracovních dnů a žádost o vydání občanského průkazu podává ministerstvu“ a věta druhá se nahrazuje větami „Žadatel může zvolit jakýkoli pověřený úřad nebo pověřený zastupitelský úřad, podává-li žádost pověřenému úřadu, nebo jakýkoli pověřený úřad, podává-li žádost pověřenému zastupitelském úřadu. Žadatel může zvolit ministerstvo, požaduje-li vydání občanského průkazu ve lhůtě do 5 pracovních dnů a žádost o vydání občanského průkazu podává pověřenému úřadu.“

14. V § 16 se odstavec 2 zrušuje.

Dosavadní odstavce 3 až 5 se označují jako odstavce 2 až 4.

15. V § 16 odst. 4 se věta poslední zrušuje.

16. V § 16 se doplňuje odstavec 5, který zní:

„(5) Požaduje-li žadatel o vydání občanského průkazu, aby za něj převzala občanský průkaz jiná osoba, je povinen uvést v žádosti o vydání občanského průkazu tuto skutečnost a jméno, popřípadě jména, a příjmení a číslo občanského průkazu nebo cestovního dokladu, včetně cestovního dokladu vydaného cizozemským orgánem, popřípadě, má-li být občanský průkaz předán u pověřeného zastupitelského úřadu, i jiného úředního dokladu prokazujícího totožnost této jiné osoby. Osoba uvedená

v žádosti jako osoba, která za žadatele převezme občanský průkaz, nemůže zmocnit k převzetí občanského průkazu jinou osobu.“.

17. V § 17 odst. 2 se slova „uvedenými v žádosti“ nahrazují slovy „poskytnutými žadatelem“.
18. V § 18 se slovo „písemné“ zrušuje a slova „vlastního jména, popřípadě jmen, a příjmení, popřípadě pouze příjmení,“ se nahrazují slovem „podpisu“.
19. V § 19 se doplňuje odstavec 3, který zní:

„(3) Podací místo nepořídí biometrické údaje podle odstavce 1 nebo 2, požádal-li jej žadatel o vydání občanského průkazu v týž den dříve o vydání cestovního dokladu se strojově čitelnými údaji a s nosičem dat s biometrickými údaji; v takovém případě se využijí biometrické údaje pořízené při vyřizování žádosti o vydání cestovního dokladu.“.

20. V § 22 odstavec 2 zní:

„(2) Byla-li žádost o vydání občanského průkazu podána pověřenému zastupitelskému úřadu a je-li pověřený zastupitelský úřad příslušný k přijetí žádosti, správním orgánem příslušným k vydání občanského průkazu je tento pověřený zastupitelský úřad.“.

21. V § 23 odst. 1 písm. a) a v § 23 odst. 3 písm. b) se slovo „jako“ a slova „v žádosti uveden“ zrušují.
22. V § 23 odst. 1 písm. b) se slova „, který je správním orgánem příslušným k vydání občanského průkazu“ zrušují.
23. V § 24 odst. 1 se slova „nebo, má-li být občanský průkaz převzat u pověřeného zastupitelského úřadu, správnímu orgánu příslušnému k vydání občanského průkazu“ zrušují a na konci odstavce se doplňuje věta „Je-li správním orgánem příslušným k předání občanského průkazu pověřený zastupitelský úřad, ministerstvo předá občanský průkaz pověřenému zastupitelskému úřadu prostřednictvím ústředí Ministerstva zahraničních věcí.“.
24. V § 24 odst. 2 se slova „nebo, má-li být občanský průkaz převzat u pověřeného zastupitelského úřadu, správní orgán příslušný k vydání občanského průkazu“ zrušují.
25. V § 24 se odstavec 3 zrušuje.

Dosavadní odstavec 4 se označuje jako odstavec 3.

26. V § 24 odst. 3 se slova „nebo, má-li být občanský průkaz převzat u pověřeného zastupitelského úřadu, správní orgán příslušný k vydání občanského průkazu“ a slova „nebo, má-li být občanský průkaz převzat u pověřeného zastupitelského úřadu, správnímu orgánu příslušnému k vydání občanského průkazu“ zrušují a na konci odstavce se doplňuje věta „Je-li správním orgánem příslušným k předání občanského průkazu pověřený zastupitelský úřad, ministerstvo předá občanský průkaz pověřenému

zastupitelskému úřadu prostřednictvím ústředí Ministerstva zahraničních věcí.“.

27. V § 26 odst. 1 se slova „, byla-li žádost o vydání občanského průkazu podána pověřenému úřadu,“ zrušují.

28. V § 26 se odstavec 2 zrušuje.

Dosavadní odstavce 3 až 6 se označují jako odstavce 2 až 5.

29. V § 27 odstavec 3 zní:

„(3) Za žadatele o vydání občanského průkazu může převzít občanský průkaz na pracovišti správního orgánu příslušného k předání občanského průkazu jeho zmocněnec. Zmocněnec je povinen při převzetí občanského průkazu předložit zvláštní plnou moc s úředně ověřeným podpisem žadatele; zvláštní plná moc s úředně ověřeným podpisem žadatele se nevyžaduje, pokud žadatel uvedl v žádosti o vydání občanského průkazu zmocněnce jako osobu, která za něj převezme občanský průkaz. Žadatel může zaslat plnou moc správnímu orgánu příslušnému k předání občanského průkazu prostřednictvím své datové schránky; v takovém případě se úředně ověřený podpis nevyžaduje.“.

30. V § 27 se doplňují odstavce 4 až 6, které znějí:

„(4) Pověřený zastupitelský úřad příslušný k předání občanského průkazu určený Ministerstvem zahraničních věcí umožní převzetí občanského průkazu mimo své pracoviště.

(5) Pověřený zastupitelský úřad příslušný k předání občanského průkazu může předat občanský průkaz rovněž prostřednictvím vedoucího honorárního konzulárního úřadu nebo, pokud s tím členský stát Evropské unie vysloví souhlas, prostřednictvím zastupitelského úřadu tohoto členského státu.

(6) Je-li občanský průkaz předáván prostřednictvím vedoucího honorárního konzulárního úřadu nebo prostřednictvím zastupitelského úřadu členského státu Evropské unie, žadatel o vydání občanského průkazu je povinen uhradit náklady zastupitelského úřadu vynaložené v souvislosti s předáním občanského průkazu.“.

31. Za § 27 se vkládá nový § 27a, který včetně nadpisu zní:

„§ 27a

Lhůta pro převzetí občanského průkazu

Žadatel o vydání občanského průkazu, který má povinnost mít občanský průkaz, je povinen převzít občanský průkaz nejpozději do 60 dnů ode dne podání žádosti o vydání občanského průkazu. Má-li být občanský průkaz převzat u pověřeného zastupitelského úřadu, je žadatel o vydání občanského průkazu povinen jej převzít nejpozději do 150 dnů ode dne podání žádosti o vydání občanského průkazu.“.

32. V § 29 se na konci odstavce 3 doplňuje věta „Je-li správním orgánem příslušným k předání občanského průkazu pověřený zastupitelský úřad, ministerstvo předá nový

občanský průkaz pověřenému zastupitelskému úřadu prostřednictvím ústředí Ministerstva zahraničních věcí.“.

33. V § 34 odst. 2 se na začátek písmene b) vkládají slova „prohlášení, oznámení nebo“.
34. V § 34 odst. 3 písm. a) se slova „nebo vzniku registrovaného partnerství“ nahrazují slovy „nebo zápisu manželství do zvláštní matriky, bylo-li manželství uzavřeno v zahraničí, nebo“.
35. V § 34 odst. 3 se písmeno b) zrušuje.

Dosavadní písmeno c) se označuje jako písmeno b).

36. V § 34 odst. 3 písm. b) bodě 4 se za slovo „partnera“ vkládají slova „podle zákona o registrovaném partnerství“.
37. V § 34 se za odstavec 3 vkládá nový odstavec 4, který zní:

„(4) Platnost občanského průkazu, v němž je uveden rodinný stav nebo údaj o registrovaném partnerství, skončí uplynutím 90 dnů ode dne úmrtí manžela nebo partnera podle zákona o registrovaném partnerství.“.

Dosavadní odstavec 4 se označuje jako odstavec 5.

38. V § 34 odst. 5 se slova „nebo 2“ zrušují.
39. V § 35 odst. 1 se slova „se skončením platnosti souhlasí držitel občanského průkazu a občanský průkaz“ zrušují a za slovo „je“ se vkládají slova „občanský průkaz“.
40. V § 35 odstavce 2 a 3 znějí:

„(2) Pokud držitel občanského průkazu se skončením platnosti občanského průkazu souhlasí, učiní se namísto písemného vyhotovení rozhodnutí pouze záznam do spisu. Proti rozhodnutí se nelze odvolat.“.

(3) Pokud držitel se skončením platnosti občanského průkazu nesouhlasí, o skončení platnosti občanského průkazu rozhodne pověřený úřad, který občanský průkaz zadržel. Zadrží-li občanský průkaz ministerstvo nebo pověřený zastupitelský úřad, rozhodne o skončení platnosti občanského průkazu pověřený úřad, v jehož správním obvodu má držitel občanského průkazu místo trvalého pobytu. Nemá-li držitel občanského průkazu místo trvalého pobytu, rozhodne o skončení platnosti občanského průkazu pověřený úřad, v jehož správním obvodu měl naposledy místo trvalého pobytu; neměl-li nikdy místo trvalého pobytu nebo nelze-li místo jeho trvalého pobytu zjistit, rozhodne o skončení platnosti občanského průkazu Magistrát města Brna. Proti rozhodnutí se nelze odvolat.“.

41. V § 36 odst. 2 písm. b) bodě 2 se slova „jednoho z manželů nebo z důvodu rozhodnutí o prohlášení jednoho z manželů za mrtvého“ nahrazují slovy „manžela, z důvodu rozhodnutí o prohlášení manžela za mrtvého nebo z důvodu změny pohlaví manžela“.

42. V § 36 odst. 2 písm. b) bodě 3 se slova „jednoho z partnerů nebo z důvodu rozhodnutí o prohlášení jednoho z partnerů za mrtvého, nebo“ nahrazují slovy „partnera, z důvodu rozhodnutí o prohlášení partnera za mrtvého nebo z důvodu změny pohlaví partnera,“.
43. V § 36 odst. 2 písm. b) se doplňuje bod 5, který zní:
„5. změnu pohlaví, nebo“.
44. V § 37 odst. 2 se za slovo „osoba“ vkládají slova „podle § 68“.
45. V § 37 odst. 5 písm. b) a c) se slova „, pokud u něj současně podá žádost o vydání občanského průkazu ve zrychleném režimu,“ zrušují.
46. V § 37 se na konci odstavce 6 doplňují věty „Ohlášení ministerstvu lze provést osobně pouze v případě, že je u něj současně podána žádost o vydání občanského průkazu ve zrychleném režimu. Ohlášení pověřenému zastupitelskému úřadu nebo policii nelze provést prostřednictvím datové schránky.“.
47. V § 37 odst. 7 se slova „elektronické aplikace“ nahrazují slovy „elektronického formuláře“.
48. V § 38 odst. 2 se za slovo „odevzdat“ vkládají slova „nebo, má-li zájem si občanský průkaz ponechat a nejde-li o padělaný nebo pozměněný občanský průkaz, předložit k znehodnocení“.
49. § 40 se včetně nadpisu zrušuje.
50. V § 41 odst. 1 se písmeno c) zrušuje.
Dosavadní písmena d) až l) se označují jako písmena c) až k).
51. V § 41 odst. 1 se písmeno e) zrušuje.
Dosavadní písmena f) až k) se označují jako písmena e) až j).
52. V § 41 odst. 1 písm. g) se slovo „a“ zrušuje a na konci textu písmene se doplňují slova „a elektronický formulář pro ohlašování ztráty, odcizení nebo nebezpečí zneužití občanského průkazu“.
53. V § 41 odst. 1 písm. i) se slova „nebo 2“ zrušují, za slovo „zadrželo,“ se vkládají slova „na základě jejího požadavku“ a slova „zadržení, a“ se nahrazují slovy „zadržení; o možnosti požadovat toto potvrzení osobu, které občanský průkaz zadrželo, poučí,“.
54. V § 41 se tečka na konci odstavce 1 nahrazuje čárkou a doplňují se písmena k) a l), která znějí:
„k) vyhotoví v průběhu kalendářního měsíce seznam neplatných občanských průkazů určených k likvidaci za předchozí kalendářní měsíc, v němž uvede čísla občanských průkazů a datum zpracování seznamu, a uchová jej po dobu 15 let od jeho vyhotovení a

l) zajistí alespoň jednou ročně likvidaci neplatných občanských průkazů určených k likvidaci.“.

55. V § 41 se na konci textu odstavce 2 doplňují slova „a seznam pověřených zastupitelských úřadů umožňujících přijetí žádosti o občanský průkaz a převzetí občanského průkazu mimo své pracoviště“.

56. V § 41 odst. 3 písm. d) se slova „nebo 2“ zrušují, za slovo „zadržel,“ se vkládají slova „na základě jejího požadavku“ a na konci textu písmene se doplňují slova „, přičemž o možnosti požadovat toto potvrzení osobu, které občanský průkaz zadržel, poučí; pověřený úřad potvrzení nevydá, rozhodl-li o skončení platnosti občanského průkazu“.

57. V § 41 odst. 3 se písmeno e) zrušuje.

Dosavadní písmeno f) se označuje jako písmeno e).

58. V § 41 se na konci odstavce 3 tečka nahrazuje čárkou a doplňují se písmena f) a g), která znějí:

„f) vyhotoví v průběhu kalendářního měsíce seznam neplatných občanských průkazů určených k likvidaci za předchozí kalendářní měsíc, v němž uvede čísla občanských průkazů a datum zpracování seznamu, a uchová jej po dobu 15 let od jeho vyhotovení a

g) zajistí alespoň jednou ročně likvidaci neplatných občanských průkazů určených k likvidaci.“.

59. V § 41 se za odstavec 4 vkládá nový odstavec 5, který zní:

„(5) Pověřený zastupitelský úřad zveřejní způsob stanovení nákladů vynaložených v souvislosti s předáním občanského průkazu prostřednictvím vedoucího honorárního konzulárního úřadu nebo prostřednictvím zastupitelského úřadu členského státu Evropské unie na svých internetových stránkách.“.

Dosavadní odstavce 5 a 6 se označují jako odstavce 6 a 7.

60. V § 41 odst. 6 písm. a) úvodní části ustanovení se slova „nebo 2“ zrušují, za slovo „zadržela,“ se vkládají slova „na základě jejího požadavku“ a za slova „důvod zadržení,“ se vkládají slova „přičemž o možnosti požadovat toto potvrzení osobu, které občanský průkaz zadržela, poučí,“.

61. § 55 se zrušuje.

62. V § 56 odst. 1 písm. b) se slovo „druhého“ nahrazuje slovem „dalšího“.

63. V § 56 odst. 1 písmeno f) zní:

„f) místo narození, které se uvede názvem obce nebo vojenského újezdu a názvem okresu, anebo názvem obvodu hlavního města Prahy, na jejichž území se držitel občanského průkazu narodil, podle stavu ke dni podání žádosti o vydání občanského průkazu; u držitele, který se narodil v cizině, místo a stát, kde se narodil,“.

64. V § 56 odst. 2 se na konci písmene e) doplňuje slovo „a“.
65. V § 56 odst. 2 se na konci písmene f) slovo „a“ nahrazuje tečkou a písmeno g) se zrušuje.
66. V § 56 odst. 3 písm. c) se slovo „a“ nahrazuje čárkou.
67. V § 56 se na konci odstavce 3 tečka nahrazuje slovem „a“ a doplňuje se písmeno e), které zní:
„e) místo ohlášení ztráty nebo odcizení.“
68. V § 56 odst. 4 písm. e) se slovo „a“ nahrazuje čárkou.
69. V § 56 se na konci odstavce 4 tečka nahrazuje slovem „a“ a doplňuje se písmeno g), které zní:
„g) záznam o postupu správního orgánu v souvislosti s porušením právní povinnosti zakládající odpovědnost za přestupek podle § 65 odst. 1 až 3.“
70. V § 57 odst. 1 se za slovo „úmrtí“ vkládají slova „nebo pozbytí státního občanství České republiky“ a na konci textu odstavce se doplňují slova „, a údajů podle § 56 odst. 5, které se v evidenci občanských průkazů vedou po dobu 10 let ode dne skončení platnosti občanského průkazu“.
71. V § 57 se odstavec 2 zrušuje.
Dosavadní odstavce 3 a 4 se označují jako odstavce 2 a 3.
72. V § 57 se doplňuje odstavec 4, který zní:
„(4) Údaj podle § 56 odst. 4 písm. g) se v evidenci občanských průkazů vede výlučně po dobu 5 let ode dne zápisu záznamu o postupu správního orgánu v souvislosti s porušením právní povinnosti zakládající odpovědnost za přestupek.“
73. V § 58 se na konci textu odstavce 2 doplňují slova „a pověřený zastupitelský úřad“.
74. V § 58 se odstavec 3 zrušuje.
Dosavadní odstavce 4 a 5 se označují jako odstavce 3 a 4.
75. V § 60 odst. 1 a v § 62 odst. 1 se text „písm. i)“ nahrazuje textem „písm. g)“.
76. V § 60 odst. 2 písm. a) se slovo „a“ nahrazuje čárkou.
77. V § 60 se na konci odstavce 2 tečka nahrazuje slovem „a“ a doplňuje se písmeno c), které zní:

„c) způsob poskytnutí požadovaných údajů a kontaktní údaje, vyžaduje-li to způsob poskytnutí a nejsou-li pověřenému úřadu nebo ministerstvu známy nebo mu nejsou dostupné.“.

78. V § 60 odst. 6 se slova „, kterou žadatel o poskytnutí údajů podává prostřednictvím držitele poštovní licence,“ zrušují a na konci odstavce se doplňuje věta „Úředně ověřený podpis žadatele se nevyžaduje, je-li žádost o poskytnutí údajů zaslána prostřednictvím datové schránky žadatele.“.

79. V § 60 odst. 7 se věta první zrušuje.

80. V § 61 se slovo „Ministerstvo“ nahrazuje slovy „Pověřený úřad nebo ministerstvo“, za slovo „prarodičem“ se vkládá slovo „, praprarodičem“ a za slovo „vnoučetem“ se vkládá slovo „, pravnoučetem“.

81. V § 62 odst. 2 písm. c) se slovo „a“ nahrazuje čárkou.

82. V § 62 se na konci odstavce 2 tečka nahrazuje slovem „, a“ a doplňuje se písmeno e), které zní:

„e) způsob poskytnutí digitálního zpracování podoby a kontaktní údaje, vyžaduje-li to způsob poskytnutí a nejsou-li pověřenému úřadu nebo ministerstvu známy nebo mu nejsou dostupné.“.

83. V § 62 se za odstavec 2 vkládá nový odstavec 3, který zní:

„(3) Podává-li za osobu, která je rodičem, prarodičem, praprarodičem, sourozencem, dítětem, vnoučetem, pravnoučetem, manželem nebo partnerem podle zákona o registrovaném partnerství držitele občanského průkazu, který zemřel, žádost o poskytnutí digitálního zpracování podoby zmocněnec, je povinen předložit zvláštní plnou moc s úředně ověřeným podpisem této osoby.“.

Dosavadní odstavce 3 až 6 se označují jako odstavce 4 až 7.

84. V § 62 odst. 4 se za slovo „pracovišti“ a za slovo „osobou“ vkládají slova „pověřeného úřadu nebo“.

85. V § 62 odst. 5 se slova „, kterou žadatel o poskytnutí digitálního zpracování podoby podává prostřednictvím držitele poštovní licence,“ zrušují a na konci odstavce se doplňuje věta „Úředně ověřený podpis žadatele se nevyžaduje, je-li žádost o poskytnutí digitálního zpracování podoby zaslána prostřednictvím datové schránky žadatele.“.

86. V § 62 odst. 6 se věta první zrušuje.

87. V § 62 odst. 7 se číslo „4“ nahrazuje číslem „5“ a za slovo „poskytnutí,“ se vkládají slova „pověřený úřad nebo“.

88. V § 65 se na konci textu odstavce 2 doplňují slova „ve lhůtě podle § 27a“.

89. V § 65 odst. 4 písm. a) se slova „nebo 3, nebo“ nahrazují slovy „písm. b) až e)“.
90. V § 65 odst. 4 písm. b) se částka „15 000 Kč“ nahrazuje částkou „20 000 Kč“ a na konci textu písmene se doplňují slova „nebo 3“.
91. V § 65 se na konci odstavce 4 tečka nahrazuje slovem „, nebo“ a doplňuje se písmeno c), které zní:
„c) 50 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a).“.
92. V § 66 odst. 3 se věta druhá zrušuje.
93. V § 71 písm. l) se slovo „a“ zrušuje.
94. V § 71 písmeno m) zní:
„m) způsob poskytnutí údajů z evidence občanských průkazů a kontaktní údaje, které jsou nezbytné pro využití tohoto způsobu poskytnutí, a“.
95. V § 71 se doplňuje písmeno n), které zní:
„n) formát zápisu adresy místa trvalého pobytu v občanském průkazu.“.

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o správních poplatcích

Čl. III

Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění zákona č. 217/2005 Sb., zákona č. 228/2005 Sb., zákona č. 361/2005 Sb., zákona č. 444/2005 Sb., zákona č. 545/2005 Sb., zákona č. 553/2005 Sb., zákona č. 48/2006 Sb., zákona č. 56/2006 Sb., zákona č. 57/2006 Sb., zákona č. 81/2006 Sb., zákona č. 109/2006 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 130/2006 Sb., zákona č. 136/2006 Sb., zákona č. 138/2006 Sb., zákona č. 161/2006 Sb., zákona č. 179/2006 Sb., zákona č. 186/2006 Sb., zákona č. 215/2006 Sb., zákona č. 226/2006 Sb., zákona č. 227/2006 Sb., zákona č. 235/2006 Sb., zákona č. 312/2006 Sb., zákona č. 575/2006 Sb., zákona č. 106/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 269/2007 Sb., zákona č. 374/2007 Sb., zákona č. 379/2007 Sb., zákona č. 38/2008 Sb., zákona č. 130/2008 Sb., zákona č. 140/2008 Sb., zákona č. 182/2008 Sb., zákona č. 189/2008 Sb., zákona č. 230/2008 Sb., zákona č. 239/2008 Sb., zákona č. 254/2008 Sb., zákona č. 296/2008 Sb., zákona č. 297/2008 Sb., zákona č. 301/2008 Sb., zákona č. 309/2008 Sb., zákona č. 312/2008 Sb., zákona č. 382/2008 Sb., zákona č. 9/2009 Sb., zákona č. 141/2009 Sb., zákona č. 197/2009 Sb., zákona č. 206/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 291/2009 Sb., zákona č. 301/2009 Sb., zákona č. 346/2009 Sb., zákona č. 420/2009 Sb., zákona č. 132/2010 Sb., zákona č. 148/2010 Sb., zákona č. 153/2010 Sb., zákona č. 160/2010 Sb., zákona č. 343/2010 Sb., zákona č. 427/2010 Sb., zákona č. 30/2011 Sb., zákona č. 105/2011 Sb., zákona č. 133/2011 Sb., zákona č. 134/2011 Sb., zákona č. 152/2011 Sb., zákona č. 188/2011 Sb., zákona č. 245/2011 Sb., zákona č. 249/2011 Sb., zákona č. 255/2011 Sb., zákona č. 262/2011 Sb., zákona č. 300/2011 Sb., zákona č. 308/2011 Sb., zákona č. 329/2011 Sb.,

zákona č. 344/2011 Sb., zákona č. 349/2011 Sb., zákona č. 350/2011 Sb., zákona č. 357/2011 Sb., zákona č. 367/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 428/2011 Sb., zákona č. 457/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 472/2011 Sb., zákona č. 19/2012 Sb., zákona č. 37/2012 Sb., zákona č. 53/2012 Sb., zákona č. 119/2012 Sb., zákona č. 169/2012 Sb., zákona č. 172/2012 Sb., zákona č. 202/2012 Sb., zákona č. 221/2012 Sb., zákona č. 225/2012 Sb., zákona č. 274/2012 Sb., zákona č. 350/2012 Sb., zákona č. 359/2012 Sb., zákona č. 399/2012 Sb., zákona č. 407/2012 Sb., zákona č. 428/2012 Sb., zákona č. 496/2012 Sb., zákona č. 502/2012 Sb., zákona č. 503/2012 Sb., zákona č. 50/2013 Sb., zákona č. 69/2013 Sb., zákona č. 102/2013 Sb., zákona č. 170/2013 Sb., zákona č. 185/2013 Sb., zákona č. 186/2013 Sb., zákona č. 232/2013 Sb., zákona č. 239/2013 Sb., zákona č. 241/2013 Sb., zákona č. 257/2013 Sb., zákona č. 273/2013 Sb., zákona č. 279/2013 Sb., zákona č. 281/2013 Sb., zákona č. 306/2013 Sb., zákona č. 313/2013 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., zákona č. 101/2014 Sb., zákona č. 127/2014 Sb., zákona č. 187/2014 Sb., zákona č. 249/2014 Sb., zákona č. 257/2014 Sb., zákona č. 264/2014 Sb., zákona č. 268/2014 Sb., zákona č. 331/2014 Sb., zákona č. 81/2015 Sb., zákona č. 103/2015 Sb., zákona č. 204/2015 Sb., zákona č. 206/2015 Sb., zákona č. 224/2015 Sb., zákona č. 268/2015 Sb., zákona č. 314/2015 Sb., zákona č. 318/2015 Sb., zákona č. 113/2016 Sb., zákona č. 126/2016 Sb., zákona č. 137/2016 Sb., zákona č. 148/2016 Sb., zákona č. 188/2016 Sb., zákona č. 229/2016 Sb., zákona č. 243/2016 Sb., zákona č. 258/2016 Sb., zákona č. 264/2016 Sb., zákona č. 298/2016 Sb., zákona č. 319/2016 Sb., zákona č. 324/2016 Sb., zákona č. 369/2016 Sb., zákona č. 63/2017 Sb., zákona č. 170/2017 Sb., zákona č. 194/2017 Sb., zákona č. 195/2017 Sb., zákona č. 199/2017 Sb., zákona č. 202/2017 Sb., zákona č. 204/2017 Sb., zákona č. 206/2017 Sb., zákona č. 222/2017 Sb., zákona č. 225/2017 Sb., zákona č. 251/2017 Sb., zákona č. 261/2017 Sb., zákona č. 289/2017 Sb., zákona č. 295/2017 Sb., zákona č. 299/2017 Sb., zákona č. 302/2017 Sb., zákona č. 304/2017 Sb., zákona č. 371/2017 Sb., zákona č. 90/2018 Sb., zákona č. 171/2018 Sb., zákona č. 193/2018 Sb., zákona č. 286/2018 Sb., zákona č. 307/2018 Sb., zákona č. 135/2019 Sb., zákona č. 176/2019 Sb., zákona č. 209/2019 Sb., zákona č. 255/2019 Sb., zákona č. 277/2019 Sb., zákona č. 279/2019 Sb., zákona č. 364/2019 Sb., zákona č. 368/2019 Sb., zákona č. 369/2019 Sb., zákona č. 12/2020 Sb., zákona č. 115/2020 Sb., zákona č. 117/2020 Sb., zákona č. 119/2020 Sb., zákona č. 334/2020 Sb., zákona č. 336/2020 Sb., zákona č. 337/2020 Sb., zákona č. 501/2020 Sb., zákona č. 524/2020 Sb., zákona č. 543/2020 Sb., zákona č. 13/2021 Sb., zákona č. 14/2021 Sb., zákona č. 90/2021 Sb., zákona č. 261/2021 Sb., zákona č. 270/2021 Sb., zákona č. 274/2021 Sb., zákona č. 284/2021 Sb., zákona č. 300/2021 Sb., zákona č. 362/2021 Sb., zákona č. 366/2021 Sb., zákona č. 371/2021 Sb., zákona č. 374/2021 Sb., zákona č. 426/2021 Sb., zákona č. 91/2022 Sb., zákona č. 96/2022 Sb., zákona č. 217/2022 Sb., zákona č. 225/2022 Sb., zákona č. 246/2022 Sb., zákona č. 314/2022 Sb., zákona č. 372/2022 Sb., zákona č. 376/2022 Sb., zákona č. 431/2022 Sb., zákona č. 432/2022 Sb., zákona č. 458/2022 Sb., zákona č. 88/2023 Sb., zákona č. 149/2023 Sb., zákona č. 173/2023 Sb., zákona č. 185/2023 Sb., zákona č. 271/2023 Sb., zákona č. 277/2023 Sb., zákona č. 349/2023 Sb., zákona č. 414/2023 Sb., zákona č. 469/2023 Sb., zákona č. 1/2024 Sb., zákona č. 85/2024 Sb., zákona č. 123/2024 Sb., zákona č. 125/2024 Sb., zákona č. 163/2024 Sb., zákona č. 196/2024 Sb., zákona č. 237/2024 Sb., zákona č. 278/2024 Sb., zákona č. 321/2024 Sb., zákona č. 453/2024 Sb., zákona č. 480/2024 Sb., zákona č. 23/2025 Sb., zákona č. 32/2025 Sb., zákona č. 42/2025 Sb., zákona č. 52/2025 Sb., zákona č. 70/2025 Sb., zákona č. 79/2025 Sb., zákona č. 130/2025 Sb., zákona č. 152/2025 Sb., zákona č. 218/2025 Sb., zákona č. 220/2025 Sb., zákona č. 230/2025 Sb., zákona č. 277/2025 Sb., zákona č. 280/2025 Sb., zákona č. 300/2025 Sb., zákona

č. 314/2025 Sb., zákona č. 330/2025 Sb., zákona č. 344/2025 Sb. a zákona č. .../2026 Sb., se mění takto:

1. V § 8 odst. 2 se na konci textu písmene b) doplňují slova „, s výjimkou úkonů uvedených v položce 8 bodech 1 až 4 a v položce 115 písmenech b) a c)“.
2. V příloze položce 2 písm. c) se slova „osoby uvedené na jednom přihlašovacím lístku“ nahrazují slovy „každou osobu“.
3. V příloze položce 2 se na konci písmene e) doplňují slova „za každou osobu“.
4. V příloze položce 3 písmeno a) zní:

„a) Vydání stejnopisu, opisu, kopie, fotokopie nebo výpisu z úředních spisů, ze soukromých spisů v úřední úschově, z rejstříků, z registrů, z knih, ze záznamů, z evidencí, z listin nebo z dalšího písemného a obrazového materiálu, popřípadě sdělení o negativním nálezu

Kč	50
za každou i započatou stránku	
Kč	100
na CD nebo DVD	
Kč	200
na technickém nosiči dat s flashovou pamětí	
Kč	30
za první stránku a	
Kč	10
za každou další i započatou stránku, je-li pořizována na kopírovacím stroji nebo na tiskárně počítače	
Kč	50
na adresu elektronické pošty nebo do datové schránky“.	

5. V příloze položce 3 se doplňují písmena l) a m), která znějí:

„l) Poskytnutí údajů z informačního systému evidence občanských průkazů

Kč	100
za první stránku	
Kč	50
za každou další i započatou stránku	
Kč	100
na CD nebo DVD	
Kč	200
na technickém nosiči dat	

	s flashovou pamětí	
	Kč	100
	na adresu elektronické pošty nebo do datové schránky	
m) Poskytnutí údajů z informačního systému evidence cestovních dokladů	Kč	100
	za první stránku	
	Kč	50
	za každou další i započatou stránku	
	Kč	100
	na CD nebo DVD	
	Kč	200
	na technickém nosiči dat s flashovou pamětí	
	Kč	100
	na adresu elektronické pošty nebo do datové schránky“.	

6. V příloze položce 3 části „Předmětem poplatku není“ se doplňuje bod 6, který zní:
- „6. Vydání vícejazyčného standardního formuláře, který je přílohou výpisu z rejstříku trestů.“.
7. V příloze položce 8 bodě 4 písm. b) se částka „Kč 200“ nahrazuje částkou „Kč 150“.
8. V příloze položce 8 bodě 4 písm. c) se částka „Kč 100“ nahrazuje částkou „Kč 150“.
9. V příloze položce 8 bodě 7 se částka „Kč 200“ nahrazuje částkou „Kč 400“.
10. V příloze položce 8 bod 8 zní:
- „8. Přijetí žádosti o vydání občanského průkazu za občanský průkaz poškozený, zničený, ztracený, odcizený, zneplatněný z důvodu nebezpečí zneužití občanského průkazu nebo obsahující neoprávněně provedené zápisy
a) osobám, které dosáhly věku 15 let	Kč	400
b) osobám mladším 15 let	Kč	200“.
11. V příloze položce 8 bodě 9 se částka „Kč 200“ nahrazuje částkou „Kč 400“.
12. V příloze položce 8 bodě 17 se slovo „státních“ zrušuje a za slovo „průkazu“ se vkládají slova „, která jsou v občanském průkazu uložena z moci úřední, (dále jen „státní data pro elektronické využití občanského průkazu“)“.
13. V příloze položce 8 se doplňuje bod 18, který zní:
- „18. Umožnění převzetí občanského průkazu u obecního úřadu obce s rozšířenou působností

při podání žádosti na zastupitelském úřadu		
a) osobami, které dosáhly věku 15 let	Kč	200
b) osobami mladšími 15 let	Kč	100“.

14. V příloze položce 8 části „Předmětem poplatku není“ body 3 a 4 znějí:

„3. Přijetí žádosti o vydání občanského průkazu s dobou platnosti delší než 10 let z důvodu cesty do zahraničí, jestliže dosavadní občanský průkaz má dobu platnosti delší než 10 let a uplynulo-li od data jeho vydání alespoň 10 let.

4. Poskytnutí součinnosti při aktivaci státních dat pro elektronické využití občanského průkazu obecním úřadem obce s rozšířenou působností.“.

15. V příloze položce 8 části „Předmětem poplatku není“ se bod 5 zrušuje.

16. V příloze položce 115 písm. a) až c) se slovo „Vydání“ nahrazuje slovy „Přijetí žádosti o vydání“.

17. V příloze položce 115 písm. b) odrážce druhé se částka „Kč 4 000“ a částka „Kč 2 000“ nahrazují částkou „Kč 3 000“.

18. V příloze položce 115 písm. b) odrážce čtvrté se částka „Kč 1 500“ a částka „Kč 500“ nahrazují částkou „Kč 1 000“.

19. V příloze položce 115 písm. c) odrážce druhé se částka „Kč 2 000“ a částka „Kč 1 000“ nahrazují částkou „Kč 1 500“.

20. V příloze položce 115 se doplňuje písmeno i), které zní:

„i) Převzetí cestovního pasu u obecního úřadu obce s rozšířenou působností při podání žádosti na zastupitelském úřadu	Kč	200
- občanem mladším 15 let	Kč	100“.

21. V příloze položce 157 bodě 3 písm. a) se částka „Kč 200“ nahrazuje částkou „Kč 400“.

22. V příloze položce 157 bodě 5 úvodní části ustanovení se slovo „Vydání“ nahrazuje slovy „Přijetí žádosti o vydání“.

23. V příloze položce 157 bodě 5 písm. a) se slovo „osobám“ nahrazuje slovy „u osob“.

24. V příloze položce 157 bodě 5 písm. b) se slova „osobám mladším“ nahrazují slovy „u osob mladších“.

25. V příloze položce 157 se za bod 5 vkládá nový bod 6, který zní:

„6. Umožnění převzetí cestovního pasu u zastupitelského úřadu, pokud byla žádost podána u obecního úřadu obce s rozšířenou působností		
a) u osob, které dosáhly věku 15 let	Kč	400

b) u osob mladších 15 let

Kč 100“.

Dosavadní body 6 až 9 se označují jako body 7 až 10.

26. V příloze položce 157 části „Předmětem poplatku není“ se doplňuje bod 4, který zní:

„4. Poskytnutí součinnosti při aktivaci státních dat pro elektronické využití občanského průkazu zastupitelským úřadem.“.

27. V příloze položce 157 části „Zmocnění“ se číslo „6“ nahrazuje číslem „7“.

Čl. IV

Přechodné ustanovení

Byl-li postup ve věci předmětu poplatku podle položky 8 bodu 4 písm. c), položky 115 písm. b), jde-li o převzetí cestovního pasu, nebo položky 115 písm. c), jde-li o převzetí cestovního pasu, přílohy k zákonu č. 634/2004 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, zahájen přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, vybere se poplatek podle zákona č. 634/2004 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

ČÁST ČTVRTÁ

Změna zákona o základních registrech

Čl. V

Zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech, ve znění zákona č. 100/2010 Sb., zákona č. 424/2010 Sb., zákona č. 263/2011 Sb., zákona č. 167/2012 Sb., zákona č. 303/2013 Sb., zákona č. 312/2013 Sb., zákona č. 192/2016 Sb., zákona č. 298/2016 Sb., zákona č. 456/2016 Sb., zákona č. 460/2016 Sb., zákona č. 251/2017 Sb., zákona č. 303/2017 Sb., zákona č. 279/2019 Sb., zákona č. 12/2020 Sb., zákona č. 33/2020 Sb., zákona č. 47/2020 Sb., zákona č. 51/2020 Sb., zákona č. 36/2021 Sb., zákona č. 88/2021 Sb., zákona č. 261/2021 Sb., zákona č. 284/2021 Sb., zákona č. 429/2022 Sb., zákona č. 471/2022 Sb., zákona č. 346/2023 Sb., zákona č. 89/2024 Sb., zákona č. 125/2024 Sb. a zákona č. 278/2024 Sb., se mění takto:

1. V § 18 odst. 1 se na konci písmene m) čárka nahrazuje tečkou a písmena n) a o) se zrušují.
2. V § 18 odst. 3 se věta druhá zrušuje.
3. V § 19 odst. 1 se slova „, § 18 odst. 1 písm. n), jde-li o data potřebná pro elektronickou identifikaci a autentizaci, § 18 odst. 1 písm. o)“ zrušují.
4. V § 19 odst. 7 se slova „a v § 18 odst. 1 písm. n), jde-li o požadavek na doplnění fyzického prokázání totožnosti autentizací s využitím dat potřebných pro elektronickou identifikaci a autentizaci,“ zrušují.

5. V § 51 odst. 6 písm. d) se slova „a možnost doplnění fyzického prokázání totožnosti autentizací s využitím dat potřebných pro elektronickou identifikaci a autentizaci“ zrušují.
6. V § 51 odst. 6 písm. e) se slova „, a možnosti doplnění fyzického prokázání totožnosti autentizací s využitím dat potřebných pro elektronickou identifikaci a autentizaci“ zrušují.
7. V § 69 odst. 3 se písmeno d) zrušuje.

Dosavadní písmeno e) se označuje jako písmeno d).

Čl. VI

Přechodné ustanovení

Správce základního registru obyvatel vymaže údaje podle § 18 odst. 1 písm. n) a o) zákona č. 111/2009 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, do 3 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

ČÁST PÁTÁ

Změna zákona o některých přestupcích

Čl. VII

Zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění zákona č. 178/2018 Sb., zákona č. 327/2021 Sb., zákona č. 417/2021 Sb. a zákona č. 285/2025 Sb., se mění takto:

1. V § 2 odst. 2 písm. g) se slovo „nebo“ zrušuje.
2. V § 2 se na konci odstavce 2 tečka nahrazuje slovem „, nebo“ a doplňuje se písmeno i), které zní:
„i) zneužije veřejnou listinu.“.
3. V § 2 odst. 4 písm. c) se za slovo „nebo“ vkládají slova „i) anebo“.

ČÁST ŠESTÁ

Změna zákona o právu na digitální služby

Čl. VIII

Zákon č. 12/2020 Sb., o právu na digitální služby a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 36/2021 Sb., zákona č. 261/2021 Sb., zákona č. 471/2022 Sb., zákona č. 1/2024 Sb., zákona č. 23/2025 Sb. a zákona č. 264/2025 Sb., se mění takto:

1. V § 12 se odstavce 2 až 5 zrušují a zároveň se zrušuje označení odstavce 1.

2. V § 13a odst. 2 se částka „10 000 Kč“ nahrazuje částkou „50 000 Kč“.
3. V § 13a odst. 3 se slova „Ministerstvo vnitra“ nahrazují slovy „obecní úřad obce s rozšířenou působností“.

ČÁST SEDMÁ

ÚČINNOST

Čl. IX

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2027.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

A. OBECNÁ ČÁST

1. Zhodnocení platného právního stavu, včetně zhodnocení současného stavu ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Předkládaný návrh zákona mění celkem 6 zákonů – zákon č. 329/1999 Sb., o cestovních dokladech, zákon č. 269/2021 Sb., o občanských průkazech, zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech, zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, a zákon č. 12/2020 Sb., o právu na digitální služby a o změně některých zákonů.

Zákon č. 329/1999 Sb., o cestovních dokladech

Stávající právní úprava vydávání cestovních dokladů, jejich používání státními občany České republiky (dále jen „občan“) a vedení příslušných informačních systémů veřejné správy je upravena zákonem o cestovních dokladech. Úprava vydávání cestovních dokladů cizincům je součástí jiných právních předpisů. Zákon o cestovních dokladech byl opakovaně novelizován, například v souvislosti s územní reformou (zrušení okresních úřadů), vstupem České republiky do Evropské unie a s ním spojenými zvýšenými nároky na bezpečnost cestovních dokladů (zapracování biometrických údajů držitele), členstvím České republiky v Schengenském prostoru volného pohybu, i s dopady změn souvisejících právních předpisů (např. občanského zákoníku).

Poslední významná novela tohoto zákona byla provedena zákonem č. 270/2021 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o občanských průkazech, a to s postupnou dělenou účinností od 20. července 2021, od 2. srpna 2021 a od 1. února 2022. Podstatou změn bylo zajištění odstávky výrobního systému cestovních dokladů, který pro přijetí žádosti o vydání cestovního dokladu využívá stejnou infrastrukturu jako pro přijetí žádosti o vydání občanského průkazu, sjednocení některých postupů na úseku cestovních dokladů a občanských průkazů a elektronizace postupů správních orgánů. Rovněž došlo k úpravě vydávání cestovních dokladů pro osoby bez omezené svéprávnosti, ale se jmenovaným opatrovníkem.

Zákon o cestovních dokladech komplexně upravuje práva, povinnosti a působnost na úseku cestovních dokladů vydávaných občanům. Stanovuje druhy cestovních dokladů, údaje, které jsou do nich zapisovány, a lhůty pro jejich vydávání. Lhůta pro vydání cestovního dokladu činí 30 dnů, v případě, že je žádost podána u zastupitelského úřadu, 120 dnů.

Působnost na úseku cestovních dokladů vykonávají obecní úřady obcí s rozšířenou působností, zastupitelské úřady, Ministerstvo vnitra a Ministerstvo zahraničních věcí. Zastupitelské úřady nejsou tzv. orgány příslušnými k vydání cestovního dokladu ve smyslu zákona o cestovních dokladech, což znamená, že jimi přijaté žádosti o vydání cestovního dokladu zpracovávají obecní úřady obcí s rozšířenou působností.

Žádost o vydání cestovního dokladu může podat občan starší 15 let. Je-li však nezletilý, je vyžadován písemný souhlas jeho zákonného zástupce, poručníka, opatrovníka, pěstouna, osoby, které je nezletilý svěřen do péče, ředitele zařízení pro výkon ústavní péče, nebo ředitele zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc. Za občana mladšího 15 let

podává žádost zákonný zástupce, poručník, opatrovník, pěstoun, osoba, které byl občan mladší 15 let svěřen do osobní péče, ředitel zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ředitel zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc. Tyto osoby se mohou dát zastoupit na základě plné moci, zastoupení však není možné při převzetí cestovního dokladu, a také v případě, kdy se jedná o cestovní doklad se strojově čitelnými údaji a s nosičem dat s biometrickými údaji.

Zákon o cestovních dokladech dále upravuje platnost cestovního dokladu a důvody skončení platnosti cestovního dokladu, informační systém evidence cestovních dokladů a informační systém evidence diplomatických a služebních pasů včetně úpravy poskytování údajů z těchto evidencí a přestupky na úseku cestovních dokladů.

Zákon č. 269/2021 Sb., o občanských průkazech

V souvislosti s přijetím nařízení Evropského parlamentu a rady (EU) 2019/1157 o posílení zabezpečení průkazů totožnosti občanů Unie a povolení k pobytu vydávaných občanům Unie a jejich rodinným příslušníkům, kteří vykonávají své právo volného pohybu, v červnu roku 2019, s datem použitelnosti od 2. srpna 2021, došlo k přijetí nového zákona o občanských průkazech, který od 2. srpna 2021 zajistil adaptaci zmíněného nařízení.

Zákon o občanských průkazech komplexně upravuje práva, povinnosti a působnost na úseku občanských průkazů. Vymezuje, co je občanský průkaz, kdo má povinnost a kdo právo jej mít a jaké jsou jeho náležitosti. Zákon o občanských průkazech upravuje dva druhy občanských průkazů vydávané občanům, a to občanský průkaz (obsahující strojově čitelnou zónu, 2D kód, kontaktní elektronický čip a nosič dat, v němž jsou uvedeny biometrické údaje) a dočasný občanský průkaz (neobsahující strojově čitelnou zónu, 2D kód, kontaktní elektronický čip a nosič dat, v němž jsou uvedeny biometrické údaje). Dočasný občanský průkaz je vydáván s dobou platnosti 5 měsíců z důvodu technické závady na zařízení zabezpečujícím zpracování a přenos dat nebo na výrobní technologii trvající déle než 7 kalendářních dnů nebo v důsledku katastrofy nebo jiné mimořádné události, kdy nelze vydávat běžné občanské průkazy, s dobou platnosti 2 měsíce při jeho (nepovinném) vydání bezprostředně po nabytí státního občanství České republiky prohlášením nebo udělením a s dobou platnosti po dobu konání voleb, příslušného kola voleb, jde-li o vícekolové volby, anebo po dobu konání referenda, je-li vydán z důvodu výkonu volebního práva nebo práva hlasovat v referendu.

Zákon o občanských průkazech dále upravuje postup vydání občanského průkazu. Působnost na úseku občanských průkazů vykonávají obecní úřady obcí s rozšířenou působností, zastupitelské úřady určené Ministerstvem zahraničních věcí, Ministerstvo vnitra a Ministerstvo zahraničních věcí. Žádost o vydání občanského průkazu je možné podat obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, zastupitelskému úřadu nebo Ministerstvu vnitra (jde-li o občanský průkaz vydaný v tzv. zrychleném režimu). Převzetí vyhotoveného občanského průkazu je rovněž možné u těchto orgánů. Zastupitelské úřady nejsou správními orgány příslušnými k vydání občanského průkazu ve smyslu zákona o občanských průkazech, což znamená, že žádosti podané u zastupitelských úřadů zpracovávají obecní úřady obcí s rozšířenou působností.

Podat žádost o vydání občanského průkazu může osoba, která má povinnost nebo právo mít občanský průkaz, a dále osoby, které jsou podle § 67 zákona o občanských průkazech oprávněny jednat za osobu mladší 15 let, a osoby, které jsou podle § 68 zákona

o občanských průkazech oprávněny jednat za osobu starší než 15 let. Jinou osobu k podání žádosti zmocnit nelze.

Zákon o občanských průkazech rovněž upravuje platnost a skončení platnosti občanského průkazu. U občanských průkazů, které obsahují údaje o rodinném stavu nebo registrovaném partnerství, končí jejich platnost uplynutím 45 dnů ode dne uzavření manželství nebo vzniku registrovaného partnerství, úmrtí manžela nebo partnera anebo nabytím právní moci rozhodnutí, jehož předmětem je rozvod či zrušení registrovaného partnerství, prohlášení manžela či partnera za mrtvého, zdánlivost manželství, neexistence registrovaného partnerství nebo prohlášení manželství či partnerství za neplatné.

Zákon dále upravuje nakládání s občanským průkazem, informační systém evidence občanských průkazů, včetně poskytování údajů z evidence občanských průkazů, a přestupky, kterých se lze na úseku občanských průkazů dopustit.

Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích

Zákon o správních poplatcích upravuje výši správních poplatků a výkon jejich správy. Oblasti evidence obyvatel, vydávání dat z informačních systémů, cestovních dokladů a občanských průkazů se vztahují k položkám 2, 3, 8, 115 a 157 Sazebníku, který je přílohou zákona o správních poplatcích.

Zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech

Základní registry (základní registr obyvatel, základní registr právnických osob, podnikajících fyzických osob a orgánů veřejné moci, základní registr územní identifikace, adres a nemovitostí a základní registr agend, orgánů veřejné moci, soukromoprávních uživatelů údajů a některých práv a povinností) představují zdroj referenčních, tj. věcně správných údajů pocházejících z agendových informačních systémů spravovaných jednotlivými editory. Jedná se o páteří informační systémy veřejné správy, které zprostředkovávají využívání údajů zpracovávaných různými editory. Mezi tyto údaje v současné době patří též data potřebná pro elektronickou identifikaci a autentizaci, která jsou zapisována do základního registru obyvatel z informačního systému evidence občanských průkazů.

Zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích

Zákon o některých přestupcích upravuje skutkové podstaty některých přestupků vyskytujících se na různých úsecích veřejné správy, včetně druhu a výše správních trestů, které lze za jejich spáchání uložit. Jedním ze základních principů tohoto zákona je postihnout skutkové podstaty, které by se mohly vyskytnout na více úsecích veřejné správy, a zabránit nežádoucímu stavu, kdy k ochraně jednoho a téhož zákonem chráněného společenského zájmu existují skutkové podstaty se shodnými typovými znaky v různých zákonech upravujících konkrétní úsek veřejné správy (agendových zákonech). V současné době zákon o některých přestupcích neobsahuje skutkovou podstatu přestupku zneužití veřejné listiny, a nelze tak projednat přestupek, při kterém dojde ke zneužití veřejné listiny formou, která nenaplnuje skutkovou podstatu jiného přestupku či trestného činu (chybí-li některý z obligatorních znaků). Veřejných listin je celá řada, ne všechny právní předpisy upravující jejich vydání však obsahují skutkovou podstatu chránící jejich zneužití, a pokud už tak činí,

tak pouze při činnostech, k nimž opravňují. Postihováno je však zneužití digitálního stejnopisu průkazu, které jako přestupek zavedl zákon o právu na digitální služby.

Zákon č. 12/2020 Sb., o právu na digitální služby a o změně některých zákonů

S účinností od 20. ledna 2024 byla zákonem č. 1/2024 Sb., kterým se mění zákon č. 12/2020 Sb., o právu na digitální služby a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, v zákoně o právu na digitální služby upravena skutková podstata přestupku zneužití digitálního stejnopisu průkazu. Tento postup, který je sice v souladu s principem, podle něhož jsou skutkové podstaty přestupků včleněny přímo do právního předpisu upravujícího příslušné povinnosti, však způsobil jednak nerovný přístup v postihu zneužití veřejných listin v listinné podobě, které doposud takto chráněny nejsou, jednak jako orgán příslušný k projednání přestupku určil Ministerstvo vnitra – ústřední správní úřad.

Všechny výše uvedené právní předpisy regulují jimi upravenou oblast na principu rovnosti, bez ohledu na pohlaví, věk, sociální či zdravotní stav občana, který nezakládá příčinu k diskriminaci z jakéhokoli důvodu. Oblast životního prostředí není předmětem regulace žádného z uvedených předpisů a pozitivní dopad lze uvažovat pouze nepřímý – v důsledku digitalizace lze dovést existenci úspor (snížení emisí skleníkových plynů), které však nelze exaktně kvantifikovat.

2. Odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy, včetně dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Změna zákona o cestovních dokladech

Hlavním záměrem navrhovaných změn v zákoně o cestovních dokladech je sblížení postupů na úseku vydávání cestovních dokladů a občanských průkazů s cílem usnadnit činnost úředníků, kteří mnohdy působí v obou agendách, i orientaci občanů v těchto agendách. Nově se tak mimo jiné umožňuje, aby si občané mohli ponechat úředně znehodnocené cestovní doklady, jako je tomu v případě občanských průkazů, nebo si požádali o digitální zpracování podoby zemřelé osoby z evidence cestovních dokladů (za předpokladu, že poskytnutí digitálního zpracování podoby za svého života držitel cestovního dokladu nezakázal). Rovněž se umožňuje, opět shodně s úpravou na úseku občanských průkazů, podat žádost o vydání cestovního dokladu a převzít cestovní doklad mimo pracoviště obecního úřadu obce s rozšířenou působností.

Návrhem se dále sleduje maximální digitalizace procesu vydávání cestovních dokladů, zpřesnění povinností a lhůt, umožnění využívání již pořízených biometrických údajů a obecně sjednocení využívání infrastruktury používané pro vydávání cestovních dokladů či rozšíření možností vyrozumívání elektronickými prostředky s cílem zjednodušení a zefektivnění postupů na úseku cestovních dokladů.

Zastupitelské úřady budou nově rovněž orgány vydávajícími cestovní doklady, čímž se sníží zátěž pro obecní úřady obcí s rozšířenou působností, které žádosti podané na zastupitelských úřadech kontrolují, a zvýší úroveň poskytovaných služeb občanům v zahraničí. Některé zastupitelské úřady (jejichž seznam stanoví Ministerstvo zahraničních

věci) budou umožňovat podání žádosti o cestovní pas mimo své pracoviště a převzetí cestovního dokladu mimo své pracoviště.

Navrhuje se rozšířit okruh osob, které mohou zastoupit žadatele při podání žádosti o vydání cestovního dokladu nebo jeho převzetí. Osoby oprávněné k podání žádosti o vydání cestovního dokladu za občana se nově budou moci nechat zastoupit na základě zvláštní plné moci i v případě, že se jedná o cestovní doklad se strojově čitelnými údaji a s nosičem dat s biometrickými údaji. Převzít cestovní doklad pak bude moci zmocněnec na základě zvláštní plné moci s úředně ověřeným podpisem nebo zaslané prostřednictvím datové schránky anebo zmocněnec, kterého žadatel uvede při podání žádosti o vydání cestovního dokladu.

Rozšiřují se důvody pro odepření vydání cestovního dokladu, a to v případě, že byl na občana vydán soudem České republiky evropský zatýkací rozkaz nebo učiněno opatření za účelem vyžádání občana z cizího státu. Nemělo by tak již docházet k situacím, kdy je na hledanou osobu vydán zatýkací rozkaz, ale orgány příslušné k vydání cestovního dokladu nemají zákonný důvod pro odepření vydání nového cestovního dokladu. Rovněž se zavádí nový institut pozastavení platnosti cestovního pasu, a to pro situace, kdy byl na jeho držitele vydán soudem České republiky evropský zatýkací rozkaz nebo učiněno opatření za účelem vyžádání z cizího státu.

Navrhuje se také přehodnocení závažnosti některých přestupků na úseku cestovních dokladů. Pokuty za přestupky budou nově odstupňovány podle typové závažnosti porušených povinností, a to za nejméně závažné protiprávní jednání do 10 000 Kč, za závažnější protiprávní jednání do 20 000 Kč a za nejzávažnější protiprávní jednání do 50 000 Kč.

Změna zákona o občanských průkazech

Změny na úseku občanských průkazů spočívají, stejně jako v případě zákona o cestovních dokladech, v rozšíření možností zastupování žadatele při podání žádosti o vydání občanského průkazu a jeho převzetí, umožnění využívání již pořízených biometrických údajů a úpravě postupů vydávajících orgánů v souvislosti se zvyšující se propojeností informačních systémů veřejné správy.

Zastupitelské úřady budou nově rovněž orgány vydávajícími občanské průkazy, čímž se sníží zátěž pro obecní úřady obcí s rozšířenou působností a zvýší se úroveň poskytovaných služeb občanům v zahraničí.

Dále se navrhuje prodloužit platnost občanského průkazu v případě úmrtí manžela nebo partnera podle zákona o registrovaném partnerství ze současných 45 dnů na 90 dnů s cílem poskytnout pozůstalému manželu nebo partneru více času na adaptaci na novou životní situaci, aniž by byl vystaven tlaku okamžitého vyřizování nového osobního dokladu.

Navrhuje se také přehodnocení závažnosti některých přestupků na úseku občanských průkazů. Pokuty za přestupky budou nově odstupňovány podle typové závažnosti porušených povinností, a to za nejméně závažné protiprávní jednání do 10 000 Kč, za závažnější protiprávní jednání do 20 000 Kč a za nejzávažnější protiprávní jednání do 50 000 Kč.

Změna zákona o správních poplatcích

Navrhovanou úpravou v zákoně o správních poplatcích se zpřesňuje, že v případě vydání občanského průkazu nebo cestovního dokladu v důsledku změny názvu adresy, rodného čísla či úkonů z moci úřední je od poplatku osvobozeno vydání nového dokladu vydávaného ve standardních lhůtách, nikoli vydání nového dokladu v tzv. zrychleném režimu. Zároveň dochází k úpravám výše správních poplatků na úseku občanských průkazů a cestovních dokladů v reakci na zvyšující se náklady na správní úkony a v některých případech i stanovení nových správních poplatků v souvislosti s nově dostupnými službami.

Změna zákona o základních registrech

V důsledku toho, že v občanském průkazu již nebude uváděn bezpečnostní osobní kód, tedy dojde ke zrušení možnosti fyzického prokázání totožnosti autentizací s využitím dat potřebných pro elektronickou identifikaci a autentizaci, se v základním registru obyvatel vypouštějí údaje, které tuto funkcionalitu nyní umožňují.

Změna zákona o některých přestupcích

V zákoně o některých přestupcích se v reakci na zavedení skutkové podstaty zneužití digitálního stejnopisu průkazu v zákoně o právu na digitální služby doplňuje skutková podstata zneužití veřejné listiny.

Změna zákona o právu na digitální služby

V zákoně o právu na digitální služby dochází rovněž ke změnám spojeným se zánikem možnosti fyzického prokázání totožnosti autentizací. Dále dochází k přesunu věcné příslušnosti k projednání přestupku zneužití digitálního stejnopisu průkazu a zesouladnění maximální výše pokuty, kterou lze za spáchání tohoto přestupku uložit s výší pokut typově obdobných přestupků.

Žádný z výše uvedených záměrů nedopadá na rovnost žadatelů o vydání cestovního dokladu nebo občanského průkazu, kteří po splnění totožných zákonných podmínek požadovaný doklad obdrží. Pokud jde o rozdíly ve správních poplatcích, jejich příčina spočívá v okolnostech či důvodech vydání příslušného dokladu, kdy například vydání dokladu v zahraničí (na zastupitelském úřadu) je nákladnější než na území České republiky. V případě ztráty dokladu, kdy je důvod pro vydání nového dokladu vyvolán okolnostmi na straně žadatele, je pak na místě, aby žadatel uhradil větší část ceny dokladu, a přiblížil se tak ceně skutečné. Ochrana životního prostředí není změnami dotčena.

3. Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy v jejím celku

Navrhované změny představují celek vzájemně provázaných opatření, která sladují výkon státní správy na úseku cestovních dokladů a občanských průkazů, s ohledem na sblížující se nároky kladené na oba typy dokladů. Dále se upravuje výše správních poplatků na úsecích státní správy v působnosti Ministerstva vnitra a reaguje se na změny v koncepci identifikačních služeb.

Mezi nejvýznamnější změny patří:

- sjednocení postupů na úseku vydávání cestovních dokladů a občanských průkazů s cílem usnadnit činnost úředních osob, které mnohdy působí v obou agendách, i orientaci občanů v těchto právních předpisech,
- rozšíření působnosti zastupitelských úřadů, které budou nově rovněž orgány vydávajícími občanské průkazy a cestovní doklady, čímž se sníží zátěž pro obecní úřady obcí s rozšířenou působností a zvýší úroveň poskytovaných služeb občanům v zahraničí,
- rozšíření možností zastoupení při podání žádosti o vydání občanského průkazu nebo cestovního dokladu a při jejich převzetí,
- zakotvení nového právního institutu pozastavení platnosti cestovního pasu, který se uplatní v návaznosti na vydání evropského zatýkacího rozkazu na držitele cestovního pasu či na učinění opatření za účelem vyžádání držitele cestovního pasu z cizího státu,
- prodloužení platnosti občanského průkazu v případě úmrtí manžela nebo partnera podle zákona o registrovaném partnerství na 90 dnů,
- možnost ponechat si neplatný cestovní doklad (po jeho úředním znehodnocení),
- možnost podat žádost o vydání cestovního pasu a převzít cestovní pas mimo pracoviště obecního úřadu obce s rozšířenou působností,
- možnost podat žádost o vydání cestovního pasu a občanského průkazu a převzít cestovní doklad a občanský průkaz na vybraných zastupitelských úřadech,
- úprava výše některých správních poplatků a zavedení nových správních poplatků v souvislosti s nově poskytovanými službami,
- zavedení skutkové podstaty přestupku zneužití veřejné listiny,
- změna věcné příslušnosti k projednání přestupku zneužití digitálního stejnopisu průkazu z Ministerstva vnitra na obecní úřady obcí s rozšířenou působností.

4. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Navrhovaná právní úprava je plně v souladu s právním řádem České republiky a respektuje obecné zásady ústavního pořádku České republiky, jak jej vymezuje čl. 112 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky. Navrhovaná právní úprava je v souladu s čl. 79 odst. 1 Ústavy České republiky, podle něhož lze působnost ministerstev a jiných správních úřadů stanovit pouze zákonem, a s čl. 105 Ústavy České republiky, který stanoví, že výkon státní správy lze svěřit orgánům samosprávy jen tehdy, stanoví-li to zákon. Návrh zákona rovněž respektuje ústavní principy Listiny základních práv a svobod, neboť je v souladu zejména s jejím čl. 2 odst. 2, podle něhož lze státní moc uplatňovat jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který stanoví zákon, čl. 3 odst. 1, podle

kterého se základní práva a svobody zaručují všem bez rozdílu pohlaví, rasy, barvy pleti, jazyka, víry a náboženství či jiného smýšlení, národního nebo sociálního původu, příslušnosti k národnostní nebo etnické menšině, majetku, rodu nebo jiného postavení, a rovněž čl. 4 odst. 1, který stanovuje, že povinnosti mohou být ukládány toliko na základě zákona a v jeho mezích a jen při zachování základních práv a svobod.

Navrhovaná právní úprava neporušuje ústavní principy rovnosti v právech, nijak nesnižuje práva dotčených subjektů a nejsou jí diskriminovány žádné specifické skupiny adresátů právních norem. Právní úprava je navrhována tak, aby byla v souladu se zásadou zákonnosti, zásadou předvídatelnosti práva, zásadou přiměřenosti a se zákazem retroaktivity.

V rámci soudní praxe Ústavního soudu byly opakovaně podávány návrhy na zrušení § 23 písm. b) zákona o cestovních dokladech (ve znění účinném do 31. prosince 2004). Ustanovení § 23 upravuje důvody pro odepření vydání a odnětí cestovního dokladu, přičemž podle § 23 písm. b) ve znění účinném do 31. prosince 2004 měl správní orgán odepřít vydání cestovního dokladu nebo cestovní doklad odejmout na žádost orgánu činného v trestním řízení občanovi, proti kterému vede trestní stíhání pro úmyslný trestný čin. V nálezu Pl. ÚS 12/07 Ústavní soud zpochybnil kompetenci příslušného správního úřadu rozhodovat o tom, zda vydání cestovního dokladu odepře či vydaný cestovní doklad odejme, a konstatoval rozpor s ústavním pořádkem. Nálezem Pl. ÚS 18/07 pak Ústavní soud § 23 písm. c) zákona o cestovních dokladech ve znění účinném od 1. ledna 2005 dnem 31. prosince 2010 zrušil, přičemž konstatoval, že změna, spočívající v možnosti odejmout nebo odepřít vydání cestovního dokladu jen tehdy, je-li proti občanovi vedeno trestní stíhání pro trestný čin, za který lze uložit trest odnětí svobody nejméně na 3 léta, není takového charakteru, aby ústavní konformitu zkoumaného ustanovení založila. Podstata nálezů spočívá v tom, že nevydání cestovního dokladu, či jeho odnětí, je považováno za zajišťovací institut, o jehož použití by měly rozhodovat orgány veřejné moci, které vedou řízení, v němž má být tento zajišťovací institut použit, nikoliv správní orgány. Nyní doplňované ustanovení § 23 odst. 1 zákona o občanských průkazech uvedený výklad respektují, protože oba dva důvody pro odepření vydání cestovního dokladu jsou rozhodnutími přijatými v rámci trestního řízení soudem České republiky.

Zákon o občanských průkazech zatím nebyl Ústavním soudem posuzován, stejně tak jeho předchůdce, již neplatný zákon č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech, což svědčí o nekonfliktní povaze předmětné právní úpravy. Pokud jde o zákon o správních poplatcích, zákon o základních registrech, zákon o některých přestupcích a zákon o právu na digitální služby, nálezy Ústavního soudu buď neexistují, nebo se netýkají navrhované právní úpravy.

5. Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie nebo obecnými právními zásadami práva Evropské unie, popřípadě i s legislativními záměry a s návrhy předpisů Evropské unie

Navrhovaná právní úprava není v rozporu se závazky vyplývajícími pro Českou republiku z členství v Evropské unii, Smlouvou o přistoupení České republiky k Evropské unii ani s judikaturou soudních orgánů Evropské unie a je v souladu s obecnými zásadami práva Evropské unie (např. zásadou právní jistoty, proporcionality a zákazu diskriminace).

Zákon o občanských průkazech je částečně implementačním předpisem nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1157 ze dne 20. června 2019 o posílení zabezpečení průkazů totožnosti občanů Unie a povolení k pobytu vydávaných občanům Unie

a jejich rodinným příslušníkům, kteří vykonávají své právo volného pohybu, a to zejména v oblasti zpracování biometrických údajů (zobrazení obličeje držitele průkazu a dva otisky prstů) do vysoce zabezpečeného paměťového média. Toto nařízení však bylo dotčeno rozsudkem Soudního dvora EU ze dne 21. března 2024 ve věci C-61/22, kterým byla ukončena jeho platnost od 1. ledna 2027, neboť nařízení bylo přijato podle čl. 21 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie, ale mělo být přijato podle čl. 77 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie. Z tohoto důvodu bylo nahrazeno novým nařízením, založeným na čl. 77 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie, a to nařízením Rady (EU) 2025/1208 ze dne 12. června 2025 o posílení zabezpečení průkazů totožnosti občanů Unie a povolení k pobytu vydávaných občanům Unie a jejich rodinným příslušníkům, kteří vykonávají své právo volného pohybu. Navrhovaná právní úprava je s nařízením Rady (EU) 2025/1208 slučitelná. Navrhovaná právní úprava nebyla konzultována s orgány Evropské unie.

Zákon o cestovních dokladech je pak dotčen směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, o změně nařízení (EHS) č. 1612/68 a o zrušení směrnic 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS, nařízením Rady (ES) 2252/2004 ze dne 13. prosince 2004 o normách pro bezpečnostní a biometrické prvky v cestovních pasech a cestovních dokladech vydávaných členskými státy a směrnicí Rady (EU) 2019/997 ze dne 18. června 2019, kterou se zavádí náhradní cestovní doklad EU.

Úpravy zákona o správních poplatcích, zákona o základních registrech, zákona o některých přestupcích a zákona o právu na digitální službu nespádají do rámce regulovaného předpisu Evropské unie.

6. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána,

Na oblast navrhované úpravy se žádná mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, nevztahuje.

7. Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty a na podnikatelské prostředí České republiky

Náklady na výrobní systém osobních dokladů jsou hrazeny ze státního rozpočtu. Výdaje předpokládané navrhovaným zákonem budou hrazeny v rámci schválených výdajových limitů dotčené kapitoly bez dodatečných nároků na státní rozpočet.

S ohledem na předmět navrhované úpravy nelze očekávat žádné dopady na podnikatelské prostředí České republiky.

8. Zhodnocení, zda navrhovanou právní úpravou není zakládána veřejná podpora

Návrh zákona nezakládá žádnou veřejnou podporu.

9. Zhodnocení dopadů na práva a povinnosti fyzických a právnických osob

Navrhovaná úprava přinese fyzickým osobám zejména:

- zjednodušení orientace v agendě cestovních dokladů a občanských průkazů s ohledem na sblížení postupů vydávání těchto dokladů,
- zvýšení úrovně služeb poskytovaných občanům pobývajícím v zahraničí v rámci agendy občanských průkazů a cestovních dokladů v důsledku rozšíření působnosti zastupitelských úřadů, které budou nově rovněž orgány vydávajícími občanské průkazy a cestovní doklady,
- rozšíření možností zastoupení při podání žádosti o vydání občanského průkazu nebo cestovního dokladu a při jejich převzetí.
- prodloužení platnosti občanského průkazu v případě úmrtí manžela nebo partnera podle zákona o registrovaném partnerství na 90 dnů,
- možnost ponechat si neplatný cestovní doklad (po jeho úředním znehodnocení),
- možnost podat žádost o vydání cestovního pasu a převzít cestovní pas mimo pracoviště obecního úřadu obce s rozšířenou působností,
- možnost podat žádost o vydání cestovního pasu a občanského průkazu a převzít cestovní doklad a občanský průkaz na vybraných zastupitelských úřadech,

Dopady na povinnosti fyzických osob bude mít dále:

- zakotvení nového právního institutu pozastavení platnosti cestovního pasu, který se uplatní v návaznosti na vydání evropského zatýkacího rozkazu na držitele cestovního pasu či na učinění opatření za účelem vyžádání držitele cestovního pasu z cizího státu,
- úprava výše některých správních poplatků a zavedení nových správních poplatků v souvislosti s nově poskytovanými službami,
- zavedení skutkové podstaty přestupku zneužití veřejné listiny.

Dopady na práva a povinnosti právnických osob se s ohledem na předmět navrhované úpravy nepředpokládají.

10. Zhodnocení sociálních dopadů, včetně dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, dopadů na ochranu práv dětí a dopadů na životní prostředí

Dochází k úpravám výše správních poplatků na úseku občanských průkazů a cestovních dokladů a na úseku evidence obyvatel a v některých případech i stanovení nových správních poplatků v souvislosti s nově dostupnými službami. Smyslem zvýšení některých správních poplatků je narovnat poměr úhrady ze strany poplatníka vůči zvyšujícím se skutečným nákladům na provedení příslušného úkonu či služby tak, aby nedocházelo k neúměrnému zatěžování státního rozpočtu. V zájmu omezení dopadů navrhované úpravy na sociálně slabé osoby byly vytipovány pouze takové úkony, které nesouvisejí s běžnými a častými životními situacemi, a tudíž nepředstavují pro občany významnou finanční zátěž. Návrh zákona nemá dopady na národnostní menšiny, na ochranu práv dětí ani na životní

prostředí. U osob se zdravotním postižením lze předpokládat pozitivní dopad v návrhu na umožnění podání žádosti o cestovní doklad a převzetí cestovního dokladu mimo pracoviště obecního úřadu obce s rozšířenou působností.

11. Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Návrh zákona mění způsob a rozsah některých operací zpracování osobních údajů v agendě občanských průkazů a cestovních dokladů. Ruší se bezpečnostní osobní kód (BOK) jako prostředek autentizace a s ním i vedení údajů o elektronické identifikaci v základním registru obyvatel. Tím dochází rovněž ke zrušení příslušných editorských oprávnění a navázaných služeb. Návrh zavádí zpracování kontaktních údajů občana pro účely vyrozumění o možnosti převzetí vydaného občanského průkazu nebo cestovního dokladu, a pro účely poskytování údajů z evidencí (občanské průkazy, cestovní doklady, diplomatické a služební pasy). Zpracování těchto údajů je prováděno na základě žádosti občana.

Právní základ zpracování je splnění právní povinnosti správce podle čl. 6 odst. 1 písm. c) nařízení (EU) 2016/679 (GDPR).

Zrušení BOK omezuje rozsah zpracování autentizačních údajů. Kontaktní údaje jsou zpracovávány výhradně pro účelné a občanem iniciované informování. Technická a organizační opatření k ochraně těchto údajů zahrnují zejména zabezpečený elektronický přenos (např. prostřednictvím datové schránky) a omezení přístupu pouze na osoby výslovně oprávněné k jejich zpracování podle zákona.

12. Zhodnocení korupčních rizik

Navrhovaná právní úprava definuje nové důvody (vydání evropského zatýkacího rozkazu anebo učinění opatření za účelem vyžádání občana z cizího státu) pro nevydání cestovního dokladu. Tyto důvody jsou však důsledkem rozhodnutí soudu v trestním řízení a v rámci aplikační praxe neumožňují správnímu orgánu se od dikce zákona o cestovních dokladech odchýlit.

13. Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

Problematika vydávání dokladů má bezpochyby dopad na vnitřní bezpečnost České republiky, s přesahem do bezpečnosti mezinárodní. Navrhovaná právní úprava nemění bezpečnostní úroveň stávajících dokladů a navržené procesy zastupování při podání žádosti či vyzvednutí dokladu zajišťují dostatečnou identifikaci osob, které vyrobený osobní doklad přebírají.

14. Zhodnocení dopadů na rodiny, zejména s ohledem na plnění funkcí rodiny, s ohledem na počet vyživovaných členů, na případnou přítomnost hendikepovaných členů a rodiny samoživitelů, rodiny se třemi a více dětmi a další specifické životní situace, dále s ohledem na posílení integrity a stability rodiny a posílení rodinné harmonie, lepší rovnováhy mezi prací a rodinou a na posílení mezigeneračních a širších příbuzenských vztahů.

Ulehčení situace pro rodiny tvořené manželskými nebo registrovanými páry může znamenat návrh na prodloužení platnosti občanského průkazu, ve kterém je uveden rodinný

stav nebo údaj o registrovaném partnerství, v případě úmrtí manžela nebo partnera podle zákona o registrovaném partnerství ze stávajících 45 dnů na 90 dnů. Prodloužení lhůty pro výměnu občanského průkazu poskytne pozůstalému více času k adaptaci na novou situaci a umožní mu lépe zvládnout všechny potřebné záležitosti (včetně podání žádosti o nový občanský průkaz).

Pozitivní dopad na rodiny, jejichž rodinný příslušníci mají zdravotními obtížemi, představují návrhy na umožnění podání žádosti o vydání cestovního dokladu a převzetí cestovního dokladu mimo pracoviště obecního úřadu obce s rozšířenou působností. Navržená úprava vychází vstříc občanům, kterým jejich situace neumožňuje dostavit se ze zdravotních důvodů osobně na úřad.

15. Zhodnocení územních dopadů, včetně dopadů na územní samosprávné celky

Navrhované změny představují pro obecní úřady obcí s rozšířenou působností obecně zjednodušení výkonu agendy – ať už se jedná o možnost opakovaného použití biometrických údajů pro vydání druhého biometrického dokladu, stanovení zastupitelských úřadů České republiky v zahraničí vydávajícím orgánem, či plně elektronicky vedenou spisovou dokumentaci spojenou s podáním žádosti o osobní doklad.

16. Zhodnocení souladu navrhovaného řešení se zásadami tvorby digitálně přívětivé legislativy včetně zhodnocení rizika vyloučení nebo omezení možnosti přístupu specifických skupin osob k některým službám v důsledku digitalizace jejich poskytování (digitální vyloučení)

a) Budování přednostně digitálních služeb

Předkládaná právní úprava stanovuje, že žádosti o vydání osobních dokladů se budou zpracovávat plně elektronicky, a to prostřednictvím vyškoleného úředníka obecního úřadu obce s rozšířenou působností nebo zastupitelského úřadu, který zajišťuje kompletní zpracování žádosti od jejího přijetí až po předání dokladu. Podpis žadatele (v případech, kdy jej objektivně pořídit lze) je pořizován prostřednictvím elektronického podpisového tabletu, tedy v digitální formě.

b) Maximální opakovatelnost a znovupoužitelnost údajů a služeb

Navrhovaná právní úprava zavádí možnost opakovaného využití biometrických údajů v případě vydání druhého dokladu (občanského průkazu či cestovního dokladu) s biometrickými prvky v týž den.

c) Budování služeb přístupných a použitelných pro všechny, včetně osob se zdravotním postižením

Obecní úřady obcí s rozšířenou působností jsou rovnoměrně rozprostřeny po celém území České republiky, čímž je zajištěna dostupnost služby všem občanům České republiky. Služby jsou poskytovány v plném rozsahu všem skupinám obyvatel, včetně tělesně či duševně znevýhodněných skupin, nastavené procesy počítají též s náboženskými a kulturními odlišnostmi.

d) Sdílené služby veřejné správy

Předkládaný návrh zákona stanovuje zastupitelské úřady jako orgány příslušné k vydání cestovního dokladu, pokud u nich byla podána žádost o vydání cestovního dokladu. Zastupitelské úřady tak již nebudou pouze prostředníkem mezi žadatelem a orgánem příslušným k vydání cestovního dokladu. Jedním z hlavních cílů návrhu zákona je rovněž sjednocení postupu na úseku vydávání cestovních dokladů a občanských průkazů.

e) Konsolidace a propojování informačních systémů veřejné správy

Předkládaný návrh zákona prohlubuje provázanost informačních systémů veřejné správy na úseku občanských průkazů a cestovních dokladů.

f) Mezinárodní interoperabilita – budování služeb propojitelných a využitelných v evropském prostoru

Navrhovaná právní úprava rozšiřuje možnosti zastupitelských úřadů České republiky v oblasti vydávání občanských průkazů v zahraničí.

g) Ochrana osobních údajů v míře umožňující kvalitní služby

Informační systém používaný pro vydávání osobních dokladů využívající služeb základních registrů je součástí kritické informační infrastruktury, nová smlouva na technické řešení, které bude respektovat národní architektonický plán i technologickou neutralitu, bude předmětem vyjádření Digitální a informační agentury. To zaručuje vysokou míru kybernetické bezpečnosti a zajištění ochrany osobních údajů.

h) Otevřenost a transparentnost včetně otevřených dat a služeb

Předkládaný návrh zákona rozšiřuje množinu způsobů poskytnutí údajů z evidence občanských průkazů a evidence cestovních dokladů v souladu s digitalizací veřejné správy.

i) Technologická neutralita

Nová smlouva na technické řešení, které bude respektovat národní architektonický plán i technologickou neutralitu, bude předmětem vyjádření Digitální a informační agentury.

j) Uživatelská přívětivost

Služby jsou poskytovány v plném rozsahu všem skupinám obyvatel, včetně tělesně či duševně znevýhodněných skupin.

17. Hodnocení dopadů regulace podle obecných zásad

Předseda Legislativní rady vlády udělil výjimku z povinnosti provedení hodnocení dopadů regulace RIA podle Obecných zásad pro hodnocení dopadů regulace (RIA) (č. j. 44703/2024-UVCR).

B. ZVLÁŠTNÍ ČÁST

K části první – změna zákona o cestovních dokladech

K čl. I bodu 1 (§ 2 odst. 1)

Navrhovanou úpravou dochází ke sjednocení s právní úpravou obsaženou v zákoně o občanských průkazech. V této souvislosti se odstraňuje nesoulad mezi údaji, které se prokazují občanským průkazem, a údaji, které se prokazují cestovním dokladem. Podoba by mezi tyto údaje z povahy věci náležet neměla.

K čl. I bodu 2 (§ 3 odst. 3)

V souvislosti s úpravou důvodů pro odepření vydání cestovního dokladu v navrhovaném § 23 odst. 1 a novým institutem pozastavení platnosti cestovního pasu (navrhovaný § 27) se nově občanovi, na kterého byl vydán soudem České republiky evropský zatýkácí rozkaz nebo bylo učiněno opatření za účelem jeho vyžádání z cizího státu, neumožňuje překročit vnější hranici ani s občanským průkazem.

K čl. I bodu 3 (§ 5 odst. 2)

Cestovní doklady, o které žadatel o vydání cestovního dokladu požádá na zastupitelském úřadu a které si vyzvedne na obecním úřadu obce s rozšířenou působností nebo na Ministerstvu vnitra, budou nově vydávány ve lhůtě 30 dnů, namísto stávajících 120 dnů. Dojde tak ke sjednocení lhůt pro vydávání cestovních dokladů se lhůtami pro vydávání občanských průkazů. Ve lhůtě 120 dnů budou vydávány pouze ty cestovní doklady, které budou vyzvednuty u zastupitelského úřadu.

Navrhovanou úpravou se dále sjednocuje počátek plynutí lhůt pro vydávání cestovních dokladů se lhůtami pro vydávání občanských průkazů.

K čl. I bodu 4 (§ 6 odst. 1)

Legislativně technická úprava.

K čl. I bodu 5 (§ 6 odst. 2)

Využívání biometrických údajů, které jsou uvedeny v nosiči dat cestovního dokladu, upravuje čl. 4 odst. 3 nařízení Rady (ES) č. 2252/2004. Podle tohoto ustanovení je možné biometrické údaje využívat pro účely ověření pravosti cestovního dokladu a pro účely ověření totožnosti držitele cestovního dokladu. Věta druhá v § 6 odst. 2 je tak k této úpravě v přímo použitelném předpisu duplicitní, což je nežádoucí stav.

Aktuální trendy ve využívání biometrických údajů, zejména nařízení Rady (EU) 2025/1208 ze dne 12. června 2025 o posílení zabezpečení průkazů totožnosti občanů Unie a povolení k pobytu vydávaných občanům Unie a jejich rodinným příslušníkům, kteří vykonávají své právo volného pohybu, navíc směřují k umožnění využívat fotografii uloženou v bezkontaktním elektronickém čipu průkazu totožnosti nebo povolení k pobytu pro účely prokázání totožnosti v případech, kdy právní předpisy stanoví povinnost průkaz totožnosti nebo povolení k pobytu předložit.

Navrhovaná úprava tak jednak odstraňuje nežádoucí duplicitu s přímo použitelným předpisem, aniž by však jakkoliv měnila současný stav, jednak nebrání případným změnám, které lze v oblasti využívání biometrických údajů ze strany Evropské unie předpokládat.

K čl. I bodu 6 (§ 6 odst. 4)

V případě, že držitel cestovního dokladu má více jmen a příjmení a z technických důvodů je nelze zapsat v plném tvaru na cestovní doklad, bude mít občan možnost si vybrat jedno jméno a příjmení, které bude v plném tvaru na datové stránce cestovního dokladu v příslušné kolonce, a další jména a příjmení budou zapsána s prvním velkým písmenem a tečkou. Kompletní jméno a příjmení v plném tvaru bude uvedeno v kolonce úředních záznamů, která je rovněž součástí osobního dokladu. Změna vychází z praxe, kdy především občané z jihoamerických států mají často více jmen nebo příjmení, v souvislosti s čímž dochází k problémům při zápisech do občanských průkazů a cestovních dokladů.

K čl. I bodu 7 (§ 6 odst. 5)

Nově doplněný důvod vydání cestovního průkazu, který neobsahuje rodné číslo, pro nově narozeného občana pro cestu do zahraničí postihuje případy, kdy je třeba uskutečnit naléhavou cestu ze zahraničí do České republiky a zpět. Navrhovaná úprava vychází z praxe občanů žijících v zahraničí.

K čl. I bodu 8 (§ 10 odst. 1)

Při výkonu konzulární praxe zastupitelský úřad vystavuje občanovi cestovní průkaz za účelem návratu do České republiky s tím, že v něm vyznačí i země, přes které v průběhu cesty bude občan tranzitovat. Stává se však, že občan itinerář návratu ještě před nástupem cesty změní (např. z důvodu zrušení letu). Zastupitelský úřad by měl poté vystavit nový doklad (s novým poplatkem), který by obsahoval nové vyznačení tranzitujících zemí. Navrhovaná úprava umožní provést tuto změnu přímo v již vydaném dokladu. Navrhovaná úprava je rovněž v souladu s § 15 odst. 1 zákona o cestovních dokladech (kdy lze „občanovi, který nemá jiný cestovní doklad, v odůvodněných případech, například při ztrátě cestovního dokladu v zahraničí, vydat cestovní průkaz k jednotlivé cestě s územní a časovou platností omezenou účelem cesty“).

K čl. I bodům 9, 10, 24 a 28 (§ 10 odst. 3, § 12 odst. 1, § 19 odst. 1, § 20 odst. 3 a 4, § 21a odst. 1 a § 30 odst. 2)

Navrhované změny jsou provedené v souvislosti se stanovením zastupitelských úřadů jako orgánů příslušných k vydání cestovního dokladu, pokud u nich byla podána žádost o vydání cestovního dokladu. Zastupitelský úřad tak bude i nadále provádět změny a doplnění údajů v cestovním dokladu nově již jako orgán příslušný k vydání cestovního dokladu.

K čl. I bodu 11 (§ 12 odst. 2 a 3)

Místní příslušnost obecních úřadů obce s rozšířenou působností podle místa trvalého pobytu občana je v souvislosti se stanovením zastupitelských úřadů jako orgánů příslušných k vydání cestovního pasu zrušena.

K čl. I bodu 12 [§ 13 odst. 1 písm. f)]

V souladu se společenskými změnami dochází k rozšíření okruhu osob, kterým může být vydán diplomatický pas též o partnery podle zákona o registrovaném partnerství. Dochází rovněž k nápravě neopodstatněného opomenutí manžela nebo partnera podle zákona o registrovaném partnerství prezidenta Nejvyššího kontrolního úřadu.

K čl. I bodu 13 (§ 14 odst. 2)

Oprávnění pro podání žádosti o vydání služebního pasu je nově přiznáno též prezidentovi Nejvyššího kontrolního úřadu. Důvodem je skutečnost, že pracovní úkoly v zahraničí plní i zaměstnanci Nejvyššího kontrolního úřadu. S ohledem na postavení Nejvyššího kontrolního úřadu není případné, aby žádosti o vydání služebních pasů jeho zaměstnancům, na rozdíl například od žádostí o vydání služebních pasů zaměstnancům v kancelářích komor Parlamentu, podávala osoba stojící vně úřadu. Nadto ani není zřejmé, jaká osoba by tak měla činit, neboť z povahy věci není k dispozici příslušný ústřední správní úřad.

K čl. I bodu 14 (§ 15 odst. 1)

Změnou se reaguje na potřeby občanů v odůvodněných případech cestovat s cestovním průkazem jak do určité destinace, tak i zpět. Změna vychází z praxe, kdy občané cestovní průkaz vydaný k jednotlivé cestě používali jak pro cestu do určité destinace, tak i k cestě zpět.

Prodloužení platnosti cestovního průkazu na až 12 měsíců reaguje na skutečnost, že některé země neumožňují vstup na své území, pokud se občan neprokáže cestovním dokladem platným déle než 6 měsíců, a to ani v případě, kdy tato osoba přes území pouze tranzituje. Nadále však bude platit, že časová platnost cestovního průkazu bude omezena účelem cesty.

K čl. I bodu 15 (§ 15 odst. 2)

Zastupitelské úřady budou ověřovat veškeré údaje ve správních evidencích tak, jak to do současné doby dělaly obecní úřady obcí s rozšířenou působností a Ministerstvo vnitra. Zastupitelské úřady budou mít k ověření údajů k dispozici základní registr obyvatel, informační systém evidence obyvatel, informační systém evidence občanských průkazů a informační systém evidence cestovních dokladů.

K čl. I bodům 16 až 20 (§ 17 odst. 2, 4, 5 a 7)

Občané ve věku mezi 15 až 18 lety nebudou nově muset při podání žádosti o cestovní doklad předkládat souhlas oprávněné osoby, čímž dochází ke snížení administrativní náročnosti. Změna vychází z premisy, že občan ve věku 15 až 18 let je natolik rozumově a volně vyspělý, že dokáže požádat o cestovní doklad bez dohledu jiných osob. Jedná se rovněž o sjednocení s postupy upravenými zákonem o občanských průkazech.

K čl. I bodům 21 a 22 (§ 17 odst. 8 a 9)

V případě zájmu bude žadatel informován o možnosti převzetí svého cestovního pasu nebo diplomatického pasu anebo služebního pasu. Konkrétní informační kanál bude stanoven vyhláškou, předpokládá se, že stejně jako v případě vyrozumění o možnosti převzít občanský průkaz bude možné informaci o převzetí zaslat do datové schránky, na adresu elektronické pošty či prostřednictvím textové zprávy na mobilní telefon. Bude-li občan požadovat vyrozumění o možnosti převzetí cestovního pasu, diplomatického pasu nebo služebního pasu, je povinen v žádosti o vydání cestovního dokladu uvést kontaktní údaje, nejsou-li orgánu příslušnému k vydání cestovního dokladu známy nebo mu nejsou dostupné (údaje jsou orgánu příslušnému k vydání cestovního dokladu známy nebo dostupné například, pokud jsou vedeny v základním registru obyvatel, evidenci cestovních dokladů nebo evidenci diplomatických a služebních pasů nebo v příslušném spisu).

K čl. I bodu 23 (§ 18)

Osoby oprávněné k podání žádosti o vydání cestovního dokladu se již nebudou moci nechat zastupovat na základě generální plné moci, ale pouze na základě zvláštní plné moci s úředně ověřeným podpisem. Osoby uvedené v § 17 odstavci 3 a 5 se nově mohou nechat dát zastupovat na základě zvláštní plné moci s úředně ověřeným podpisem při řízení o vydání cestovního dokladu, provedení změn nebo doplnění údajů v cestovním dokladu i v případě, že se jedná o cestovní doklad se strojově čitelnými údaji a s nosičem dat s biometrickými údaji.

Občan starší 15 let se nadále nemůže nechat zastoupit při řízení o vydání cestovního dokladu, provedení změn nebo doplnění údajů v cestovním dokladu, jedná-li se o cestovní doklad se strojově čitelnými údaji a s nosičem dat s biometrickými údaji. Důvodem je skutečnost, že osoba, jíž má být cestovní doklad vydán, se musí vždy dostavit na pracoviště správního orgánu příslušného k přijetí žádosti o vydání cestovního dokladu (neuplatní-li se postup podle § 19 odst. 2 k podání žádosti mimo pracoviště obecního úřadu obce s rozšířenou působností), a to především z důvodu pořízení biometrických údajů této osoby. Žádost o vydání cestovního dokladu sice může být v určitých případech podána jinou osobou (např. zákonným zástupcem), i tak se však vyžaduje přítomnost osoby, jíž má být cestovní doklad vydán (např. osoby mladší 15 let, pokud její zákonný zástupce žádá o vydání občanského průkazu pro tuto osobu).

S ohledem na § 18 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, který zakládá fikci podpisu dokumentu podaného orgánu veřejné moci prostřednictvím datové schránky držitele datové schránky, se zároveň ustupuje od požadavku na úředně ověřený podpis na zvláštní plné moci, pokud je plná moc zaslána prostřednictvím datové schránky zmocnitele.

K čl. I bodu 25 (§ 19 odst. 2)

Legislativně technická úprava, kterou se zrušuje duplicitní ustanovení. Orgány, u kterých lze podat žádost o vydání cestovního pasu ve zkrácené lhůtě, jsou upraveny ve větě druhé. Současně se upravuje odkaz na § 20, jehož systematické uspořádání doznalo změn.

K čl. I bodu 26 (§ 19 odst. 3)

Podat žádost o vydání cestovního dokladu bude možné i mimo pracoviště obecního úřadu obce s rozšířenou působností tak, jak je tomu od roku 2021 na úseku občanských průkazů. Systém vydávání cestovních dokladů pracuje na infrastruktuře (včetně mobilních pracovišť) shodné pro vydávání občanských průkazů, které mají též zpracovány biometrické údaje. Navržená úprava vychází vstříc občanům, kterým jejich situace neumožňuje dostavit se ze zdravotních důvodů osobně na úřad.

Podání žádosti o vydání cestovního pasu se nově umožňuje rovněž mimo pracoviště zastupitelského úřadu. V současné době vízový odbor Ministerstva zahraničních věcí v součinnosti s Ministerstvem vnitra připravují tzv. „konzulární kufrík“, tj. mobilní pracoviště, se kterým bude možné přijímat žádosti o vydání cestovních pasů i občanských průkazů mimo sídlo zastupitelského úřadu. Stejným způsobem bude možné doklady po jejich vydání občanům také předávat. Seznam těchto zastupitelských úřadů zveřejní Ministerstvo zahraničních věcí na svých internetových stránkách [v souladu s § 58 odst. 3 písm. a) zákona č. 150/2017 Sb., o zahraniční službě a o změně některých zákonů (zákon o zahraniční službě)]. Umožnění bude podmíněno jednak technickým vybavením zastupitelského úřadu, jednak souhlasem přijímajícího státu s výkonem konzulární působnosti mimo úřadovnu zastupitelského úřadu v souladu s Vídeňskou úmluvou o diplomatických stycích a Vídeňskou úmluvou o konzulárních stycích.

K čl. I bodu 27 (§ 20 odst. 2)

Upravuje se formulace digitalizovaného podpisu, který je uveden na cestovním pasu a kterým žadatel podepisuje žádost o jeho vydání. Dochází k rozvolnění dosavadních pravidel pro podepisování, nově bude na žadateli, jakým způsobem se podepíše.

K čl. I bodu 29 (§ 20 odst. 3)

Legislativně technická úprava.

K čl. I bodu 30 (§ 20 odst. 6)

Požaduje-li občan, aby mu byl cestovní doklad předán jiným orgánem příslušným k vydání cestovního dokladu, je povinen toto uvést v žádosti. Občan, který podává žádost na zastupitelském úřadu, nemůže z logistických důvodů požádat o předání cestovního dokladu na jiném zastupitelském úřadu. Cestovní doklad, o který občan zažádal ve zkrácené lhůtě 5 pracovních dnů, lze převzít pouze u ministerstva nebo u obecního úřadu obce s rozšířenou působností, u kterého byla žádost o vydání cestovního dokladu podána, a to s ohledem na krátkou dobu k vyhotovení a předání cestovního dokladu. Cestovní doklad, o který žadatel zažádal ve zkrácené lhůtě 24 hodin, lze převzít pouze u Ministerstva vnitra.

K čl. I bodu 31 (§ 20 odst. 7)

Občan, který žádá o vydání cestovního dokladu, bude mít možnost již při podání žádosti o vydání cestovního dokladu uvést osobu, která za něj bude moci vyzvednout vyhotovený cestovní doklad. Zmocněnec pak při převzetí občanského průkazu pouze předloží svůj doklad totožnosti, přičemž se umožňuje i předložení cestovního dokladu vydaného cizozemským orgánem. V případě zastupitelských úřadů se pak umožňuje předložení i jiného

úředního dokladu prokazujícího totožnost zmocněnce (typicky půjde o jiný průkaz totožnosti vydaný orgánem státu, v němž má zastupitelský úřad sídlo). Takto zmocněná osoba však nemůže zmocnit k převzetí cestovního dokladu jinou osobu.

K čl. I bodu 32 (§ 20 odst. 10)

Legislativně technická úprava.

K čl. I bodu 33 (§ 21)

Navrhované ustanovení upravuje, které veřejné listiny a jiné písemnosti stvrzující některé důležité skutečnosti je nezbytné předložit při podání žádosti o vydání cestovního dokladu občanem nebo v případě, kdy žádost o vydání cestovního dokladu podává za občana žádajícího o vydání cestovního dokladu jiná osoba. Navrhované ustanovení nově počítá se situací, kdy žadatel o vydání cestovního dokladu nemůže předložit žádný z požadovaných dokladů. Jde-li o tak mimořádnou situaci, že žadatel o vydání cestovního dokladu nemůže při podání žádosti předložit v podstatě žádný ze zákonem stanovených dokladů, je žadatel povinen prokázat svou totožnost jiným hodnověrným způsobem (v úvahu přichází např. svědectví jiných osob).

Dochází tak ke sjednocení postupu při podání žádosti o vydání cestovního dokladu s postupem při podání žádosti o vydání občanského průkazu. V současné době se obecně předpokládá, že se údaje nutné pro podání žádosti o vydání cestovního dokladu prokazují primárně občanským průkazem. Ne každý občan však má povinnost mít občanský průkaz. Získání jiných matričních dokladů či dokladů o státním občanství je pak podmíněno právě prokázáním totožnosti. Umožnění využití jiného hodnověrného způsobu prokázání totožnosti má tedy zjednodušit získání cestovního dokladu, zejména občanům, kteří doposud nejsou držiteli občanského průkazu, nicméně u nich existuje důvěryhodný způsob ověření jejich totožnosti (prohlášení rodiče novorozence apod.), a snížit tak administrativní zátěž spojenou s podáním žádosti. Navržená úprava v odstavci 5 stanovuje povinnost předložit konkrétní listiny pro osoby, které podávají žádost za žadatele o vydání cestovního dokladu.

K čl. I bodu 34 (§ 21a odst. 2)

Legislativně technická úprava.

K čl. I bodu 35 (§ 21a odst. 3)

Nově se umožňuje využít fotografii obličeje a otisky prstů z žádosti o vydání občanského průkazu za podmínky, že žádost byla pořízena v ten samý den dříve. Opatření směřuje ke zrychlení procesu podání žádosti o vydání cestovního dokladu, a to pokud dojde zároveň k podání žádosti o vydání občanského průkazu – v takovém případě nebude nutné znovu pořizovat fotografii žadatele a otisky prstů.

K čl. I bodu 36 (§ 21b)

V souvislosti se skutečností, že zastupitelský úřad je nově úřadem příslušným k vydávání cestovního dokladu, dochází k ukončení zasílání vyhotovených cestovních pasů na obecní úřady obcí s rozšířenou působností, které prováděly kontrolu funkčnosti a následně zasílaly skrze Ministerstvo zahraničních věcí cestovní pas k předání zastupitelskému úřadu.

K čl. I bodům 37 a 38 [§ 21c a § 22 odst. 1 písm. e)]

Legislativně technické úpravy.

K čl. I bodu 39 [§ 22 odst. 1 písm. f)]

Zmocněnec může zvláštní plnou moc s úředně ověřeným podpisem fyzicky předložit nebo využít tzv. e-legalizaci a předložit (zaslat) zvláštní moc v elektronické podobě. Je-li zvláštní plná moc zasílána prostřednictvím datové schránky zmocnitele, úředně ověřený podpis se nevyžaduje. Ustupuje se rovněž od podmínky důvodů zvláštního zřetele hodného, čímž dojde k rozvolnění požadavků na převzetí cestovního dokladu.

K čl. I bodu 40 [§ 22 odst. 1 písm. g)]

Žadatel o vydání cestovního dokladu bude mít možnost uvést při podání žádosti zmocněnce k převzetí cestovního dokladu, zmocněnec se při převzetí cestovního dokladu prokáže pouze dokladem totožnosti. Zmocněnec uvedený v žádosti však nemůže zmocnit k převzetí cestovního dokladu jinou osobu.

K čl. I bodu 41 (§ 22 odst. 2)

Převzetí cestovního dokladu se uskutečňuje u orgánu, u kterého byla podána žádost o vydání příslušného cestovního dokladu, případně u orgánu, který občan uvedl v žádosti. Osoba, která přebírá cestovní doklad, je povinna při převzetí cestovního dokladu podepsat potvrzení o převzetí cestovního dokladu. V případě cestovního pasu osoba podepíše potvrzení digitalizovaným podpisem, který definuje § 20 odst. 2. Podpis, respektive digitalizovaný podpis se nevyžaduje pouze tehdy, brání-li tomu těžko překonatelná překážka (např. úraz ruky, kvůli kterému nelze podepsat potvrzení o převzetí občanského průkazu).

K čl. I bodu 42 (§ 22 odst. 3 a 4)

Převzít cestovní doklad bude možné i mimo pracoviště obecního úřadu obce s rozšířenou působností tak, jak je tomu od roku 2021 u občanských průkazů. Systém vydávání cestovních dokladů pracuje na infrastruktuře (včetně mobilních pracovišť) shodné pro vydávání občanských průkazů, které mají též zapracovány biometrické údaje. Na úseku občanských průkazů (§ 10 a § 27 zákona o občanských průkazech) je možné požádat o vydání i vyzvednutí dokladu mimo pracoviště úřadu. Navržená úprava vychází vstříc občanům, kterým jejich situace neumožňuje dostavit se osobně na úřad z dlouhodobých zdravotních důvodů.

Nově bude umožněno převzetí cestovního dokladu rovněž mimo pracoviště zastupitelského úřadu. V současné době vízový odbor Ministerstva zahraničních věcí v součinnosti s Ministerstvem vnitra připravují tzv. „konzulární kufrík“, tj. mobilní pracoviště, se kterým bude možné přijímat žádosti o vydání cestovních pasů i občanských průkazů mimo sídlo zastupitelského úřadu. Stejným způsobem bude možné doklady po jejich vydání občanům také předávat. Seznam těchto zastupitelských úřadů zveřejní Ministerstvo zahraničních věcí na svých internetových stránkách [v souladu s § 58 odst. 3 písm. a) zákona o zahraniční službě]. Umožnění bude podmíněno jednak technickým vybavením zastupitelského úřadu, jednak souhlasem přijímajícího státu s výkonem konzulární působnosti

mimo úřadovnu zastupitelského úřadu v souladu s Vídeňskou úmluvou o diplomatických stycích a Vídeňskou úmluvou o konzulárních stycích.

Kromě možnosti předat cestovní doklad prostřednictvím vedoucího honorárního konzulárního úřadu, která je využívána již nyní, se dále doplňuje možnost, aby zastupitelský úřad předal cestovní doklad prostřednictvím zastupitelského úřadu jiného členského státu Evropské unie, pokud s tím tento členský stát vysloví souhlas. Tím bude zabezpečeno předávání cestovních dokladů v místech, které zejména s ohledem k jejich rozloze není možno pokrýt standardními způsoby předávání cestovních dokladů (např. vzdálené tichomořské ostrovy), neboť tam alespoň jeden členský stát Evropské unie svůj úřad má. Tím by odpadla faktická diskriminace občanů, kteří pobývají v zemi nebo její části (v případě rozlehlých zemí), kde nemá Česká republika žádný zastupitelský úřad ani honorární konzulát. Otázky zajištění předávání cestovního dokladu, včetně např. odpovědnosti za případnou ztrátu, by byly upraveny s členským státem na smluvním základě (dohody obdobné dohodám o zastupování při vydávání schengenských víz).

K čl. I bodu 43 (§ 22 odst. 6)

Navrhovanou úpravou dochází ke sjednocení postupu s předáváním občanských průkazů, kdy bude možné občana ztotožnit i prostřednictvím nově vyrobeného cestovního dokladu. Tento postup je zpravidla využíván v případech, kdy občanovi/držiteli skončí platnost průkazu totožnosti mezi podáním a následným převzetím cestovního dokladu a orgán příslušný k předání nemůže využít k prokázání totožnosti neplatný průkaz totožnosti.

K čl. I bodu 44 (§ 22 odst. 7)

Z technologických důvodů nelze při převzetí cestovního dokladu mimo pracoviště obecního úřadu obce s rozšířenou působností nebo zastupitelského úřadu kontrolovat elektronickou část cestovního dokladu.

K čl. I bodu 45 (§ 22 odst. 9 a 10)

Zastupitelským úřadům při současném výkonu konzulární praxe vznikají vícenáklady, které nelze podřadit pod položky sazebníku správních poplatků. Zároveň není možné ani takovou položku v sazebníku vytvořit, protože částku nelze přesně stanovit, vícenáklady jsou různorodé v různých teritoriích. Rozšířením působnosti zastupitelských úřadů dojde k významnému zvýšení četnosti zasílaných cestovních dokladů a občanských průkazů, což by pro rozpočty zastupitelských úřadů bylo likvidační. Informaci o způsobu stanovení úhrady nákladů uveřejní zastupitelský úřad na svých internetových stránkách.

V souvislosti s tím, že zastupitelské úřady budou nově úřadem vydávajícím cestovní doklady, se vyrobené cestovní pasy již nebudou zasílat na obecní úřady obcí s rozšířenou působností, ale budou zasílány rovnou na Ministerstvo zahraničních věcí, které zajistí jejich předání na konkrétní zastupitelský úřad. Tím dojde ke zkrácení časového intervalu mezi podáním žádosti o vydání cestovního pasu a jeho převzetím. Zamezí se tak zbytečnému přeposílání cestovního pasu na území České republiky.

K čl. I bodu 46 (§ 23 odst. 1)

Na základě podnětu bezpečnostních složek se rozšiřují důvody pro odepření vydání cestovního dokladu v případech, kdy je na občana soudem České republiky vydán evropský zatýkací rozkaz nebo učiněno opatření za účelem vyžádání občana z cizího státu. Nemělo by tak již docházet k situacím, kdy je na hledanou osobu vydán „zatykač“, ale orgány příslušné k vydání cestovního dokladu nemají zákonný důvod pro odepření vydání nového cestovního dokladu.

Vydáním evropského zatýkacího rozkazu, respektive tzv. „mezinárodního zatýkacího rozkazu“ (žádosti o vyžádání z cizího státu) soud deklaruje, že osoba musí být omezena na svobodě a dodána soudu, aby mohlo být vedeno trestní řízení nebo vykonán uložený trest za trestné činy spáchané osobou. Tento úkon činí vůči zahraničí, kde se osoba zřejmě skrývá a vyhýbá trestnímu řízení. Proti tomu ale stojí fakt, že držení platného českého cestovního dokladu umožňuje osobě právě v zahraničí pobývat a pohybovat se, a tudíž se trestnímu řízení vyhýbat. Dokonce jsou známy případy, kdy hledaný český občan obdržel od zastupitelského úřadu nový cestovní doklad, a mohl tak ve skrývání se a vyhýbání se trestnímu řízení pokračovat, protože za stávajícího právního stavu neexistuje žádné propojení mezi výše uvedenými zásadními soudními rozhodnutími v trestním řízení a procesem vydávání a ponechávání v platnosti cestovních dokladů. Přitom současná právní úprava již zná pojem zákazu vycestování (viz § 73 odst. 5 trestního řádu, respektive příslušná ustanovení zákona o cestovních dokladech), který ovšem řeší situaci, kdy osoba je k dispozici v České republice a je možné jí cestovní doklad odejmout, a tím dosáhnout stejného výsledku, jaký je navrhován. V případě, kdy osoba již uprchla do ciziny, nelze uvedené existující řešení uplatnit, přičemž jde o obdobnou, respektive ještě závažnější situaci (nejde o náhradu vazby, ale naopak o rozhodnutí soudu o nezbytném omezení osoby na svobodě). Navržené řešení efektivně znemožní hledané osobě skrývat se v zahraničí a zásadně zjednoduší postup cizích orgánů při uplatnění požadavku České republiky na vypátrání a předání, respektive vydání osoby zpět do České republiky, neboť bez platného dokladu bude osoba na území cizího státu nelegálně. Zároveň se posílí pátrání po těchto osobách, protože jejich neplatné doklady bude možné vložit do příslušné databáze Interpolu.

K čl. I bodu 47 (§ 26)

Legislativně technická úprava.

K čl. I bodu 48 (§ 27)

Nově se zavádí právní institut pozastavení platnosti cestovního pasu, který se uplatní v návaznosti na vydání evropského zatýkacího rozkazu na držitele cestovního pasu či na učinění opatření za účelem vyžádání držitele cestovního pasu z cizího státu. Platnost cestovního pasu se pozastaví okamžikem zápisu evropského zatýkacího rozkazu vydaného soudem České republiky na držitele cestovního pasu nebo zápisu učiněného opatření za účelem vyžádání držitele cestovního pasu z cizího státu do evidence cestovních dokladů. Účinky pozastavení platnosti cestovního pasu pak budou trvat do doby výmazu tohoto údaje z evidence cestovních dokladů. Údaj o evropském zatýkacím rozkazu nebo učiněném opatření za účelem vydání držitele cestovního pasu z cizího státu bude v evidenci cestovních dokladů veden pouze po dobu trvání platnosti těchto opatření. Zápis a výmaz údaje o evropském zatýkacím rozkazu nebo o učiněném opatření za účelem vyžádání občana z cizího státu do evidence cestovních dokladů provede Policie České republiky.

K držitelům cestovního pasu, jehož platnost je pozastavena, budou orgány cizího státu přistupovat jako k osobě bez platného cestovního dokladu. Jedná se svou podstatou o bezpečnostní opatření, jehož účelem je zabránění držitelům cestovního pasu, na kterého byl vydán evropský zatýkácí rozkaz či vůči kterému bylo učiněno opatření za účelem vyžádání z cizího státu (v obou případech jde o akt směřující k omezení držitele na svobodě), vyhýbat se trestnímu řízení.

V návaznosti na zakotvení institutu pozastavení platnosti se v zákoně o cestovních dokladech provádí změny těch ustanovení, která hovoří o „neplatných cestovních dokladech“ tak, aby bylo jednoznačné, zda je tímto míněn doklad, jehož platnost skončila, nebo doklad, jehož platnost byla pozastavena.

K čl. I bodům 49 až 51 a 55 [§ 28 odst. 1 písm. b) a c), § 28 odst. 1 písm. e) a f) a § 28 odst. 6]

Rozšiřují se důvody pro skončení platnosti cestovního dokladu. Vzhledem k elektronizaci mnoha úkonů se zavádí nový důvod skončení platnosti, a to z důvodu ohlášení zničení nebo ohlášení nebezpečí zneužití cestovního dokladu. Též se umožňuje občanovi bez udání důvodu odevzdat cestovní doklad, čímž skončí jeho platnost.

U skončení platnosti cestovního dokladu z důvodu změny příjmení občana, ke které došlo v souvislosti s uzavřením manželství, se na základě poznatků z praxe upravuje doba, po kterou je cestovní doklad ještě platný, a to s ohledem na skutečnost, že příprava podkladů pro zápis manželství do zvláštní matriky vyžaduje delší časový úsek. Na rozdíl od zapsání matriční události v České republice, kdy matriční úřad zapíše manželství prakticky ihned, a občan má tedy dostatek času zajistit si s oddacími listy nové osobní doklady, je v zahraničí nutné matriční událost zapsat do zvláštní matriky a až poté, po vydání českého oddacího listu, lze požádat o nové doklady. Jako podklad zápisu slouží náležitě ověřené cizozemské doklady spolu s úředním překladem, vyšší ověření dokladů (ať už apostilou nebo vyšším ověřením, tzv. „superlegalizací“) je závislé na příslušných cizích úřadech. Proto je téměř vyloučeno, aby občan, který změnil své příjmení uzavřením manželství v zahraničí, splnil současnou podmínku pro platnost cestovního dokladu tím, že do 3 měsíců ode dne uzavření manželství (v zahraničí) si zajistí výměnu cestovního pasu. Tento doklad je pro mnoho osob jediným identifikačním dokladem v zahraničí, tudíž se dostávají do komplikované situace.

K čl. I bodu 52 [§ 28 odst. 2 písm. b)]

Legislativně technická úprava.

K čl. I bodu 53 [§ 28 odst. 2 písm. d)]

Správní orgány budou moci nově rozhodovat o skončení platnosti cestovního dokladu z důvodu zaplnění záznamy. Dojde tak k zamezení situací, kdy občané používají cestovní doklady zaplněné záznamy a do cestovního dokladu pak nelze uvést nový záznam (např. vízum).

K čl. I bodu 54 (§ 28 odst. 4)

O skončení platnosti cestovního dokladu v případě nesouhlasu držitele bude moci rozhodnout obecní úřad obce s rozšířenou působností, který doklad zadržel. Tím dojde

k ukončení přeposílání stále platných cestovních dokladů k rozhodnutí o skončení platnosti oprávněnému správnímu orgánu. V případě, že cestovní doklad zadrží zastupitelský úřad nebo Ministerstvo vnitra, bude o skončení platnosti cestovního dokladu rozhodovat i nadále obecní úřad obce s rozšířenou působností, ve kterém má držitel cestovního dokladu trvalý pobyt. Proti rozhodnutí o skončení platnosti cestovního dokladu se nebude možné odvolat.

K čl. I bodu 56 (§ 28 odst. 7)

Legislativně technické úpravy související se zavedením nového institutu skončení platnosti cestovního pasu.

K čl. I bodu 57 (§ 28 odst. 8)

Rozšiřují se kanály pro informování držitele cestovního dokladu o skončení jeho platnosti. Nově se budou notifikace zasílat i na adresu elektronické pošty či prostřednictvím textové zprávy na mobilní telefon. Služba se tím stane dostupnou i pro občany, kteří nejsou držiteli datové schránky.

K čl. I bodu 58 [§ 29 odst. 2 písm. g) a § 29a odst. 2 písm. g)]

Legislativně technické úpravy.

K čl. I bodu 59 [§ 29 odst. 2 písm. t) a u)]

V písmenu t) dochází k rozšíření vedení údajů o cestovním dokladu, jehož platnost skončila. Z evidence cestovních dokladů bude jednoznačně zjistitelné, zda si občan ponechal cestovní doklad na památku nebo kdy přesně skončila platnost cestovního dokladu a z jakého důvodu, což je velmi důležité pro bezpečnostní složky a soudy.

V souvislosti s novým institutem pozastavení platnosti cestovního pasu se do evidence cestovních dokladů doplňuje vedení údajů o cestovním pasu, jehož platnost byla pozastavena.

K čl. I bodu 60 [§ 29 odst. 2 písm. v)]

Úprava v nově navrhovaném písmenu v) přebírá s pouze drobnými legislativně-technickými změnami obsah dosavadního písmene u).

K čl. I bodu 61 [§ 29 odst. 2 písm. x)]

V návaznosti na změnu provedenou v § 17 odst. 8, podle níž bude možné informovat o převzetí cestovního pasu prostřednictvím více informačních kanálů než doposud, se upravují i údaje vedené v evidenci cestovních dokladů.

K čl. I bodu 62 [§ 29 odst. 3 písm. a) a c)]

Úprava souvisí s tím, že v evidenci cestovních dokladů se povedou i záznamy (v elektronické podobě) o skončení platnosti a ohlášení (v elektronické podobě) ztráty, odcizení, zničení nebo nebezpečí zneužití jiných cestovních dokladů než pouze cestovních pasů.

K čl. I bodu 63 [§ 29 odst. 3 písm. b)]

Legislativně technická úprava.

K čl. I bodům 64 a 75 [§ 29 odst. 3 písm. c) a § 30 odst. 8]

Změna související s možností ohlašovat zničení nebo nebezpečí zneužití cestovního dokladu prostřednictvím elektronického formuláře.

Ministerstvu vnitra bude nově možné oznamovat i zničení nebo nebezpečí zneužití cestovního pasu. Z tohoto důvodu se rozšiřuje editorské oprávnění Ministerstva vnitra v evidenci cestovních dokladů i na tyto případy.

K čl. I bodu 65 [§ 29 odst. 3 písm. d) až f)]

Obsahem evidence cestovních dokladů bude nově i záznam o postupu správního orgánu v souvislosti s porušením právní povinnosti zakládající odpovědnost za přešůpek podle § 34a, čímž se zamezí tomu, aby totožné protiprávní jednání bylo znovu projednáváno.

Do evidence cestovních dokladů se bude v souvislosti s novým institutem pozastavení platnosti cestovního pasu nově zaznamenávat údaj o tom, že na osobu byl vydán evropský zatýkácí rozkaz nebo bylo vůči ní učiněno opatření za účelem jejího vyžádání z cizího státu, žádné další detaily nebudou v evidenci cestovních dokladů vedeny. Editorem tohoto údaje bude Police České republiky. Po obdržení informace o odvolání nebo pozbytí platnosti evropského zatýkácího rozkazu nebo o odvolání opatření za účelem vyžádání osoby z cizího státu Policie České republiky provede výmaz údaje o evropském zatýkáčím rozkazu či opatřeních učiněných za účelem vyžádání z cizího státu z evidence cestovních dokladů. Tyto informace se budou automaticky přenášet do příslušných mezinárodních databází.

Dále bude v evidenci cestovních dokladů v souvislosti s možností pozůstalých požádat si o digitální zpracování fotografie zemřelého držitele cestovního dokladu nově veden údaj o zákazu poskytnutí digitálního zpracování fotografie.

K čl. I bodům 66 a 69 (§ 29 odst. 5 a 6 a § 29a odst. 4)

Dochází ke sjednocení lhůty pro vedení biometrických údajů s úpravou na úseku občanských průkazů. Lhůta pro uchovávání biometrických údajů se bude nově počítat od okamžiku převzetí cestovního dokladu.

Zavádí se nové lhůty pro vedení údajů v evidenci cestovních dokladů.

Údaj o evropském zatýkáčím rozkazu nebo opatření za účelem vyžádání držitele cestovního pasu z cizího státu se bude vést pouze po dobu trvání platnosti těchto opatření.

Záznam o postupu správního orgánu v souvislosti s porušením právní povinnosti zakládající odpovědnost za přešůpek podle § 34a se v evidenci cestovních dokladů bude vést po dobu 5 let ode dne zápisu záznamu. Doba vedení tohoto údaje byla stanovena shodně s dobou, po kterou jsou vedeny údaje v evidenci přešůpků (§ 16k odst. 1 zákona o rejstříku trestů a evidenci přešůpků).

Záznamy o přístupech do informačního systému evidence cestovních dokladů budou nově vedeny pouze 10 let od skončení platnosti cestovního dokladu, a to s ohledem na zvětšující se objem takto uchovávaných údajů, s čímž jsou spojeny zvyšující se náklady na zálohování.

K čl. I bodu 67 [§ 29a odst. 2 písm. t) až w)]

V písmenu t) dochází k rozšíření vedení údajů o diplomatickém nebo služebním pasu, jehož platnost skončila.

Úpravy navrhované v písmenu u) jsou pouze legislativně technické.

V písmenu v) ke změnám nedochází.

V písmenu w) se pak v návaznosti na změnu provedenou v § 17 odst. 8, podle níž bude možné informovat o převzetí diplomatického nebo služebního pasu prostřednictvím více informačních kanálů než doposud, upravují i údaje vedené v evidenci diplomatických a služebních pasů.

K čl. I bodu 68 [§ 29a odst. 3 písm. e)]

Náprava chyby, jedná se o údaje poskytované z evidence diplomatických a služebních pasů, nikoli z evidence cestovních dokladů.

K čl. I bodu 70 (§ 29a odst. 5)

Legislativně technická úprava.

K čl. I bodu 71 (§ 30 odst. 1)

Rozšiřuje se okruh subjektů oprávněných editovat údaje v evidenci cestovních dokladů. Policie České republiky bude editovat údaje o cestovním dokladu, kterému skončila platnost, a o evropském zatýkacím rozkazu vydaném na držitele cestovního pasu nebo o opatření za účelem vyžádání držitele cestovního pasu z cizího státu. Zapisovatelem záznamu o evropském zatýkacím rozkazu a opatření za účelem vyžádání držitele cestovního pasu do evidence cestovních dokladů bude Policie České republiky. Editorem záznamu o postupu správního orgánu v souvislosti s porušením právní povinnosti zakládající odpovědnost za přestupek podle § 34a bude ten orgán, který porušení právní povinnosti zakládající odpovědnost za přestupek projednal, bez ohledu na to, zda výsledkem projednání je rozhodnutí o přestupku nebo zda byl přestupek vyřešen domluvou.

K čl. I bodu 72 (§ 30 odst. 3)

V souvislosti s tím, že zastupitelské úřady budou orgánem příslušným k vydání cestovního dokladu, budou využívat speciální aplikační program pro sběr osobních údajů.

K čl. I bodu 73 (§ 30 odst. 4)

Úpravy související se zavedením nového institutu pozastavení platnosti cestovního pasu.

K čl. I bodu 74 (§ 30 odst. 5)

Legislativně technická úprava.

K čl. I bodu 76 (§ 30a odst. 2 úvodní část ustanovení)

Legislativně technická úprava.

K čl. I bodu 77 [§ 30a odst. 2 písm. f)]

V žádosti o poskytnutí údajů bude muset občan nově uvést způsob poskytnutí údajů tak, aby správní orgán měl informaci, jakou formou bude požadované údaje poskytovat (např. datová schránka, osobní převzetí apod.). Kontaktní údaje pak bude uvádět jen v případě, že nejsou správnímu orgánu známy (tedy půjde typicky o zaslání údajů na adresu elektronické pošty) nebo mu nejsou dostupné.

K čl. I bodu 78 (§ 30a odst. 3)

Žádost o poskytnutí údajů z evidence cestovních dokladů bude nově možné zaslat prostřednictvím datové schránky žadatele bez úředně ověřeného podpisu. V případě žádosti podané osobně na pracovišti ministerstva nebo obecního úřadu obce s rozšířenou působností již nebude nutné předložit výhradně občanský průkaz, ale občan bude mít možnost prokázat svou totožnost i cestovním dokladem, včetně cestovního dokladu vydaného jiným státem.

K čl. I bodu 79 (§ 30a odst. 6 a 7)

Nově se umožňuje poskytnout fotografii z cestovního dokladu držitele i po jeho úmrtí, přičemž se toto poskytnutí omezuje na taxativně vymezený okruh osob, které jsou oprávněny takovou žádost podat (v žádosti bude nutné uvést vztah k zemřelému držiteli cestovního dokladu). Fotografie takto poskytnuté slouží především k pietním účelům pozůstalých. Držitel cestovního dokladu má však možnost za svého života poskytnutí fotografie pozůstalým zakázat.

K čl. I bodu 80 (§ 30a odst. 8)

Legislativně technické úpravy.

K čl. I bodu 81 (§ 30a odst. 9)

Legislativně technická úprava.

K čl. I bodu 82 (§ 30a odst. 10)

Legislativně technická úprava.

K čl. I bodu 83 (§ 30a odst. 11)

Způsoby poskytnutí údajů vedených v evidenci cestovních dokladů a v evidenci diplomatických a služebních pasů budou stanoveny vyhláškou Ministerstva vnitra. Předpokládá se, že se bude jednat o osobní převzetí, zaslání prostřednictvím držitele poštovní

licence, zaslání do datové schránky nebo na adresu elektronické pošty a poskytnutí údajů na nosiči dat.

K čl. I bodu 84 (§ 31)

Ustanovení upravující vedení spisové dokumentace je z důvodu nadbytečnosti vypuštěno. Vedení spisové dokumentace je obecně upraveno v zákoně č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů.

K čl. I bodu 85 (§ 32)

Dochází ke zpřesnění povinností držitele cestovního dokladu, a to v souladu s povinnostmi držitele občanského průkazu. Držitel cestovního dokladu je povinen cestovní doklad chránit před ztrátou, odcizením, poškozením, zničením a nebezpečím zneužití.

Občanům se nově umožňuje ponechat si cestovní doklad, jehož platnost skončila, za podmínky, že dojde k jeho úřednímu znehodnocení a zavedení informace o ponechání a znehodnocení cestovního dokladu do evidence cestovních dokladů. Možnost ponechat si cestovní doklad vychází z praxe, kdy si řada občanů z nostalgických důvodů ponechává cestovní doklad navzdory zákonné povinnosti cestovní doklad, jehož platnost skončila, odevzdat.

Orgán, kterému držitel cestovního dokladu cestovní doklad odevzdal, bude nově vydávat potvrzení o odevzdání cestovního dokladu pouze v případě, že potvrzení o odevzdání bude držitel cestovního dokladu požadovat, čímž dojde ke snížení administrativní zátěže.

Odebírá se působnost matričním úřadům v případech ohlášení ztráty či odcizení cestovního dokladu a též se ukončuje povinnost Policie České republiky informovat příslušný správní orgán o ohlášení ztráty či odcizení cestovního dokladu. Orgány, u nichž držitel cestovního dokladu učinil ohlášení ztráty, odcizení, nebezpečí zneužití nebo zničení cestovního dokladu, budou nově vydávat potvrzení o ohlášení pouze v případě, že potvrzení o ohlášení bude držitel cestovního dokladu požadovat, čímž dojde ke snížení administrativní zátěže. Držitel cestovního dokladu je nově povinen ohlásit rovněž nebezpečí zneužití cestovního dokladu, dochází tak ke sjednocení úpravy se zákonem o občanských průkazech, kde má občan rovněž povinnost ohlásit nebezpečí zneužití občanského průkazu.

Orgány, které cestovní doklad zadržely, budou nově vydávat potvrzení o zadržení cestovního dokladu pouze v případě, že potvrzení o zadržení bude držitel cestovního dokladu, jehož cestovní doklad byl zadržen, požadovat. Rozhodne-li obecní úřad obce s rozšířenou působností o skončení platnosti zadrženého cestovního dokladu, potvrzení o zadržení cestovního dokladu nevydává. Policie České republiky již nebude zasílat zadržené cestovní doklady podle místa vydání cestovního dokladu, ale podle trvalého bydliště držitele zadrženého cestovního dokladu.

Rozšiřují se možnosti ohlášení ztráty, odcizení, zničení nebo nebezpečí zneužití cestovního dokladu. Nově bude moci občan tyto skutečnosti ohlásit prostřednictvím datové schránky obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností nebo Ministerstvu vnitra, prostřednictvím elektronické pošty kterémukoli orgánu příslušnému k vydání cestovního dokladu nebo prostřednictvím elektronického formuláře zveřejněného Ministerstvem vnitra.

Zároveň se umožňuje, aby držitel cestovního dokladu zplnomocnil jiného občana k ohlášení těchto skutečností, pokud mu za tímto účelem udělil zvláštní plnou moci s úředně ověřeným podpisem.

V odstavci 6 se návazností na nově zaváděnou možnost ponechat si znehodnocený cestovní doklad v odstavci 1 upravuje zmocnění pro Ministerstvo vnitra stanovit způsob znehodnocení cestovního dokladu ve vyhlášce (obdobně jako je tomu v případě občanských průkazů).

K čl. I bodu 86 (§ 32a)

Legislativně technická úprava.

K čl. I bodu 87 (§ 33 odst. 1)

Se zrušením působnosti matričních úřadů na úseku cestovních dokladů se ruší i možnost odevzdat nalezený cestovní doklad matričnímu úřadu.

K čl. I bodům 88 a 89 (§ 33 odst. 2 a § 34 odst. 1)

Upravují se okolnosti, za nichž se vydává potvrzení o zadržení cestovního dokladu, což napomůže snížení administrativní zátěže správních orgánů. Dále se upravuje postup Policie České republiky v případě zadržení cestovního dokladu. Policie České republiky již nebude zasílat zadržené cestovní doklady podle místa vydání cestovního dokladu, ale podle trvalého bydliště, které má držitel cestovního dokladu, jenž byl zadržen.

K čl. I bodu 90 [§ 34a odst. 1 písm. a)]

Legislativně technická úprava související se zpřesněním povinností držitelů cestovních dokladů v § 32 odst. 1.

K čl. I bodu 91 [§ 34a odst. 1 písm. c)]

Skutková podstata přestupku se upravuje v souvislosti s nově zavedeným institutem pozastavení platnosti cestovního pasu. Držitel cestovního pasu, jehož platnost byla pozastavena, se o této skutečnosti nemusí dozvědět, z tohoto důvodu se skutková podstata přestupku upravuje tak, aby tento případ nezahrnovala.

K čl. I bodu 92 [§ 34a odst. 1 písm. d)]

V zákoně o cestovních dokladech není stanovena povinnost ohlásit poškození cestovního dokladu, z tohoto důvodu takové jednání není možné stíhat jako přestupek.

K čl. I bodu 93 [§ 34a odst. 1 písm. e)]

V souvislosti s možností ponechání si cestovního dokladu se zavádí nový přestupek, a to předložení cestovního dokladu ke znehodnocení.

K čl. I bodu 94 [§ 34a odst. 1 písm. h)]

Legislativně technická úprava.

K čl. I bodům 95, 98 a 99 [§ 34a odst. 1 písm. j), § 34a odst. 4, § 34b a § 34c]

Skutkové podstaty přestupků byly změněny, zpracování osobních údajů je upraveno v zákoně č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, a speciální skutková podstata v zákoně o cestovních dokladech se jeví jako nadbytečná.

K čl. I bodu 96 (§ 34a odst. 2)

Dochází ke změnám v sazbách pokut ukládaných za přestupky. Přestupky budou nově rozděleny do tří sazeb, kdy nejnížší (do 10 000 Kč) zahrnuje přestupky s nejnížší typovou nebezpečností, prostřední sazba (do 20 000 Kč) zahrnuje přestupky střední typové nebezpečnosti a sazba 50 000 Kč pak zahrnuje jednání, které je považováno za nejzávažnější, tedy úmyslné zničení, poškození, odcizení nebo zneužití cestovního dokladu.

K čl. I bodu 97 (§ 34a odst. 3)

Vzhledem k redukci pododstavců v § 34a odst. 1 dochází k úpravě odkazu na toto ustanovení. Současně dochází k vypuštění poslední věty § 34a odst. 3, neboť projednání přestupku bude nově zaneseno do evidence cestovních dokladů [navrhovaný § 29 odst. 3 písm. d)].

K čl. I bodu 100 (§ 35)

Upravuje se postup při likvidaci neplatných cestovních dokladů. Ministerstvo vnitra, obecní úřady obcí s rozšířenou působností a zastupitelské úřady budou každý měsíc vypracovávat seznamy neplatných cestovních dokladů za předcházející měsíc určených k likvidaci. Jednou ročně pak zajistí jejich likvidaci.

K čl. I bodu 101 (§ 36)

Legislativně technická úprava související se zrušením působnosti matričních úřadů na úseku cestovních dokladů.

K čl. I bodu 102 (§ 37 odst. 2)

Legislativně technická úprava související se zrušením § 31.

K části druhé – změna zákona o občanských průkazech

K čl. II bodům 1 a 3 [§ 1, § 5 odst. 1 písm. a) bod 11, § 5 odst. 1 písm. c) body 2 a 6 a § 41 odst. 1 písm. a) a poznámka pod čarou č. 1]

V souvislosti s přijetím nařízení Rady (EU) 2025/1208, které nahradilo nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1157 ze dne 20. června 2019 o posílení zabezpečení průkazů totožnosti občanů Unie a povolení k pobytu vydávaných občanům Unie a jejich rodinným příslušníkům, kteří vykonávají své právo volného pohybu, je třeba v zákoně

o občanských průkazech upravit odkazy na toto nařízení, které se vyskytují v § 1, § 5 odst. 1 písm. a) bodě 11, v § 5 odst. 1 písm. c) bodech 2 a 6, v § 41 odst. 1 písm. a) a v poznámce pod čarou č. 1.

K čl. II bodům 2 a 63 [§ 5 odst. 1 písm. a) bod 5 a § 56 odst. 1 písm. f)]

K úpravě předmětných ustanovení dochází jednak s ohledem na zákon č. 51/2020 Sb., o územně správním členění státu a o změně souvisejících zákonů (zákon o územně správním členění státu), kterým bylo vymezeno analogicky s členěním území státu na okresy zvláštní členění území hlavního města Prahy (na úrovni okresů je vymezeno 10 obvodů, údaj o okresu tak není možné vyplnit, protože okres Praha již neexistuje), jednak s ohledem na nejednoznačnost pojmu „místo narození“.

Předmětná ustanovení se proto upravují tak, že je v nich uveden konkrétní výčet údajů, které se do občanského průkazu a do informačního systému evidence občanských průkazů jako „místo narození“ zapisují, a to včetně jejich explicitního vymezení v případě narození na území hlavního města Prahy s ohledem na specifika jeho členění.

K čl. II bodu 4 (§ 7 odst. 2)

V případě, že držitel občanského průkazu má více jmen a příjmení a z technických důvodů je nelze zapsat v plném tvaru na občanský průkaz, bude mít občan možnost si vybrat jedno jméno a příjmení, které bude v plném tvaru na datové stránce v příslušné kolonce, a další jména a příjmení budou zapsána s prvním velkým písmenem a tečkou. Jméno a příjmení v plném tvaru bude uvedeno v kolonce úředních záznamů, která je rovněž součástí osobního dokladu. Změna vychází z praxe, kdy především občané z jihoamerických států mají často více jmen nebo příjmení, v souvislosti s čímž dochází k problémům při zápisech do občanských průkazů a cestovních dokladů.

K čl. II bodu 5 (§ 8 odst. 2)

Osobám, které jsou podle zákona o občanských průkazech oprávněny jednat za jiné osoby (§ 67 a § 68 zákona o občanských průkazech), se nově umožňuje nechat se zastoupit při podání žádosti o vydání občanského průkazu, a to na základě zvláštní plné moci opatřené úředně ověřeným podpisem. Úředně ověřený podpis nebude nutný, pokud bude zvláštní plná moc zaslána prostřednictvím datové schránky zmocnitele (fikce podpisu je přiznána pouze držiteli datové schránky).

K čl. II bodům 6 až 8 (§ 9 odst. 1 a 2 a § 10 odst. 1)

Legislativně technická úprava související s nesprávně zavedenou legislativní zkratkou „podací místo“ v platném znění.

K čl. II bodu 9 (§ 10 odst. 4)

Nově se umožňuje přijetí žádosti o občanský průkaz mimo pracoviště pověřeného zastupitelského úřadu. V současné době vízový odbor Ministerstva zahraničních věcí v součinnosti s Ministerstvem vnitra připravují tzv. „konzulární kufřík“, tj. mobilní pracoviště, se kterým bude možné přijímat žádosti o vydání cestovních pasů i občanských průkazů mimo sídlo zastupitelského úřadu. Stejným způsobem bude možné doklady po jejich

vydání občanům také předávat. Seznam těchto zastupitelských úřadů zveřejní Ministerstvo zahraničních věcí na svých internetových stránkách [v souladu s § 58 odst. 3 písm. a) zákona o zahraniční službě]. Umožnění bude podmíněno jednak technickým vybavením zastupitelského úřadu, jednak souhlasem přijímajícího státu s výkonem konzulární působnosti mimo úřadovnu zastupitelského úřadu v souladu s Vídeňskou úmluvou o diplomatických stycích a Vídeňskou úmluvou o konzulárních stycích.

K čl. II bodu 10 [§ 11 písm. b)]

Legislativně technická úprava.

K čl. II bodům 11 a 12 (§ 12 odst. 6 a § 13 odst. 7)

V souvislosti s umožněním zastoupení osob, které jsou podle § 67 a § 68 zákona o občanských průkazech oprávněny podat žádost za žadatele o vydání občanského průkazu (navrhovaný § 8 odst. 2), se pro takto zmocněné osoby stanovují dokumenty, které je nutné předložit k podání žádosti o vydání občanského průkazu.

K čl. II bodu 13 (§ 16 odst. 1)

Pro lepší orientaci v právním předpisu se v § 16 odst. 1 upřesňuje, jaký správní orgán lze v žádosti uvést jako správní orgán příslušný k předání občanského průkazu. V případě, že se žádost podává na pověřeném úřadu, může žadatel zvolit kterýkoli pověřený úřad nebo kterýkoli zastupitelský úřad. Podává-li žádost na pověřeném zastupitelském úřadu, může zvolit kterýkoli pověřený úřad. Žadatel, který žádá, aby mu byl občanský průkaz vydán ve lhůtě do 5 pracovních dnů a který podává žádost na pověřeném úřadu, může jako správní orgán příslušný k vydání občanského průkazu zvolit Ministerstvo vnitra. Žadatel, který žádá, aby mu byl občanský průkaz vydán ve lhůtě do 24 hodin, nebo žadatel, který žádá o vydání občanského průkazu ve lhůtě do 5 pracovních dnů a žádost o vydání občanského průkazu podává na ministerstvu, požadavek na předání občanského průkazu jiným správním orgánem učinit nemůže (v těchto případech se občanský průkaz předává vždy na Ministerstvu vnitra).

K čl. II bodu 14 (§ 16 odst. 2)

Zastupitelské úřady budou nově orgány příslušné k vydání občanského průkazu, pokud u nich byla podána žádost o vydání občanského průkazu. Z tohoto důvodu se odstavec 2 pro nadbytečnost zrušuje.

K čl. II bodu 15 (§ 16 odst. 4)

Legislativně technická úprava související s tím, že zastupitelské úřady budou nově orgány příslušné k vydání občanského průkazu.

K čl. II bodu 16 (§ 16 odst. 5)

Žadatel o vydání občanského průkazu bude mít možnost již při podání žádosti o vydání občanského průkazu zmocnit osobu, která za něj bude moci vyzvednout vyhotovený občanský průkaz. Zmocněnec pak při převzetí občanského průkazu pouze předloží svůj doklad totožnosti, přičemž se umožňuje i předložení cestovního dokladu vydaného cizozemským orgánem. V případě zastupitelských úřadů se pak umožňuje předložení i jiného

úředního dokladu prokazujícího totožnost zmocněnce (typicky půjde o jiný průkaz totožnosti vydaný orgánem státu, v němž má zastupitelský úřad sídlo). Takto zmocněná osoba však nemůže zmocnit k převzetí občanského průkazu jinou osobu.

K čl. II bodu 17 (§ 17 odst. 2)

Legislativně technická úprava spočívající ve sjednocení terminologie se souvisejícím § 17 odst. 1.

K čl. II bodu 18 (§ 18)

Upravuje se formulace podpisu, který je uveden na občanském průkazu a v žádosti. Dochází k rozvolnění dosavadních pravidel pro podepisování, nově bude na žadateli, jakým způsobem se podepíše.

K čl. II bodu 19 (19 odst. 3)

Biometrické údaje je podle nařízení Rady (EU) 2025/1208 a příslušných zákonů (tj. zákona o občanských průkazech a zákona o cestovních dokladech) možné vést do doby převzetí předmětného dokladu, nejdéle však po dobu 90 dnů. Zároveň je doporučeno, aby biometrické údaje byly pořizovány vždy aktuální. Se zachováním uvedeného se nově umožňuje využít podobu obličeje a otisky prstů, které byly pořízeny v souvislosti s žádostí o vydání cestovního pasu, za podmínky, že žádost byla pořízena v ten samý den dříve. Opatření směřuje ke zrychlení procesu pořizování žádosti o vydání občanského průkazu – pokud dojde zároveň k pořízení žádosti o cestovní pas, nebude nutné znovu pořizovat fotografii žadatele a otisky prstů.

K čl. II bodům 20, 27 a 28 (§ 22 odst. 2, § 26 odst. 1 a 2)

V souvislosti s tím, že se zastupitelské úřady stávají správním orgánem příslušným k vydání občanského průkazu, dochází ke zrušení ustanovení, která upravovala místní příslušnost pro vydání občanského průkazu.

K čl. II bodům 21 a 22 [§ 23 odst. 1 písm. a) a b) a § 23 odst. 3 písm. b)]

Legislativně technické úpravy související s tím, že se zastupitelské úřady stávají správními orgány příslušnými k vydání občanského průkazu.

K čl. II bodům 23 až 26 (§ 24)

V souvislosti s tím, že pověřené zastupitelské úřady budou nově správním orgánem příslušným k vydání občanského průkazu, se upravuje povinnost kontroly údajů a funkčnosti občanského průkazu po převzetí vyhotoveného občanského průkazu.

K čl. II bodu 29 (§ 27 odst. 3)

Žadatel o vydání občanského průkazu bude nově oprávněn udělit zmocnění k převzetí občanského průkazu na základě zvláštní plné moci zaslané prostřednictvím datové schránky správnímu orgánu příslušnému k předání občanského průkazu. Zvláštní plná moc v listinné podobě a zvláštní plná moc zaslaná na adresu elektronické pošty bude muset být opatřena

úředně ověřeným podpisem. Při zaslání zvláštní plné moci prostřednictvím datové schránky bude možné využít pouze datovou schránku zmocnitele, jen v takovém případě je totiž možné využít fikci podpisu, která je přiznána pouze držiteli datové schránky.

V případě, že žadatel využije možnost uvést zmocněnce při podání žádosti o vydání občanského průkazu (navrhovaný § 16 odst. 5), předložení zvláštní plné moci se nebude vyžadovat (takto zmocněná osoba pouze předloží svůj průkaz totožnosti).

K čl. II bodům 30 a 59 (§ 27 odst. 4 až 6 a § 41 odst. 5)

Nově se umožňuje převzetí občanského průkazu mimo pracoviště pověřeného zastupitelského úřadu. V současné době vízový odbor Ministerstva zahraničních věcí v součinnosti s Ministerstvem vnitra připravují tzv. „konzulární kufřík“, tj. mobilní pracoviště, se kterým bude možné přijímat žádosti o vydání cestovních pasů i občanských průkazů mimo sídlo zastupitelského úřadu. Stejným způsobem bude možné doklady po jejich vydání občanům také předávat. Seznam těchto zastupitelských úřadů zveřejní Ministerstvo zahraničních věcí na svých internetových stránkách [v souladu s § 58 odst. 3 písm. a) zákona o zahraniční službě]. Umožnění bude podmíněno jednak technickým vybavením zastupitelského úřadu, jednak souhlasem přijímajícího státu s výkonem konzulární působnosti mimo úřadovnu zastupitelského úřadu v souladu s Vídeňskou úmluvou o diplomatických stycích a Vídeňskou úmluvou o konzulárních stycích.

Rovněž se zavádí možnost zastupitelského úřadu předat občanský průkaz prostřednictvím vedoucího honorárního konzulárního úřadu, která je využívána již nyní při předávání cestovních dokladů. Dále se doplňuje možnost, aby zastupitelský úřad předal cestovní doklad prostřednictvím zastupitelského úřadu jiného členského státu Evropské unie, pokud s tím tento členský stát vysloví souhlas. Tím bude zabezpečeno předávání cestovního dokladu v místech, které zejména s ohledem k jejich rozloze není možno pokrýt standardními způsoby předávání cestovních dokladů (např. vzdálené tichomořské ostrovy), neboť tam alespoň jeden členský stát Evropské unie svůj úřad má. Odpadla by tak faktická diskriminace občanů, kteří pobývají v zemi či její části (v případě rozlehlých zemí), kde nemá Česká republika žádný zastupitelský úřad ani honorární konzulát. Otázky zajištění předávání cestovního dokladu, včetně např. odpovědnosti za případnou ztrátu, by byly upraveny s členským státem na smluvním základě (dohody obdobné dohodám o zastupování při vydávání schengenských víz).

V případě, že občanský průkaz bude předán prostřednictvím vedoucího honorárního konzulárního úřadu nebo prostřednictvím zastupitelského úřadu jiného členského státu Evropské unie, bude žadatel povinen uhradit náklady, které zastupitelskému úřadu v souvislosti s tímto způsobem předání vzniknou. Způsob stanovení nákladů zveřejní zastupitelský úřad na svých internetových stránkách (§ 41 odst. 5).

K čl. II bodu 31 (§ 27a)

Stanovuje se lhůta, v jaké je občan povinen převzít vyhotovený občanský průkaz. V případě, že povinnost převzít občanský průkaz v uvedené lhůtě nesplní, dopouští se přestupku podle § 65 odst. 2. Lhůty pro převzetí občanského průkazu jsou rozlišeny podle toho, je-li občanský průkaz předáván na území České republiky, nebo v zahraničí (u zastupitelských úřadů).

K čl. II bodu 32 (§ 29 odst. 3)

Ministerstvu vnitra se stanovuje povinnost distribuovat vyhotovené občanské průkazy, které mají být předány na zastupitelském úřadu, na Ministerstvo zahraničních věcí.

K čl. II bodu 33 [§ 34 odst. 2 písm. b)]

Ustanovení se upravuje tak, aby bylo zřejmé, že ke skončení platnosti občanského průkazu po 45 dnech dochází nejen v případě, kdy ke změně jména nebo příjmení došlo na základě rozhodnutí, ale i v případech, kdy ke změně došlo prohlášením nebo oznámením o změně jména nebo příjmení.

K čl. II bodu 34 [§ 34 odst. 3 písm. a)]

Legislativně technická úprava.

K čl. II bodům 35 a 37 [§ 34 odst. 3 písm. b) a § 34 odst. 4]

Prodlužuje se platnost občanského průkazu, ve kterém je uveden rodinný stav nebo údaj o registrovaném partnerství, v případě úmrtí manžela nebo partnera. Prodloužení lhůty pro výměnu občanského průkazu je vedeno snahou poskytnout pozůstalému více času k adaptaci na novou situaci a umožnit mu lépe zvládnout všechny potřebné záležitosti (včetně podání žádosti o nový občanský průkaz).

K čl. II bodu 36 [§ 34 odst. 3 písm. b) bod 4]

Legislativně technická úprava.

K čl. II bodu 38 (§ 34 odst. 5)

Legislativně technická úprava.

K čl. II bodům 39 a 40 (§ 35)

Nově se umožňuje obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, který občanský průkaz zadržel, rozhodnout o skončení platnosti občanského průkazu, aniž by s tím držitel souhlasil. Proti tomuto rozhodnutí není možné odvolání. Touto změnou se sníží administrativní zátěž správních orgánů a občan nebude v případě odvolání bez platného občanského průkazu, jako tomu bylo doposud. Zadrží-li občanský průkaz zastupitelský úřad nebo Ministerstvo vnitra, zůstává zachována místní příslušnost a o skončení platnosti občanského průkazu rozhodne obecní úřad obce s rozšířenou působností podle trvalého pobytu držitele zadrženého občanského průkazu.

K čl. I bodům 41 a 42 [§ 36 odst. 2 písm. b) body 2 a 3]

Dochází jednak k upřesnění textu, jednak k doplnění dalšího důvodu zániku manželství, respektive registrovaného partnerství (odpovídajícího úpravě v § 29 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník), který ve výčtu doposud absentoval.

K čl. II bodu 43 [§ 36 odst. 2 písm. b) bod 5]

Změna pohlaví držitele občanského průkazu je – podobně jako změna místa trvalého pobytu, změna jména, popřípadě jmen, nebo příjmení anebo změna rodného čísla – jednak skutečností mající vliv na údaje, které jsou uvedeny v občanském průkazu, jednak důvodem pro skončení platnosti občanského průkazu. Do ustanovení se proto doplňuje orgán oprávněný k oddělení vyznačené části občanského průkazu z důvodu této skutečnosti.

K čl. II bodu 44 (§ 37 odst. 2)

Legislativně technická úprava.

K čl. II bodům 45 a 46 [§ 37 odst. 5 písm. b) a c) a § 37 odst. 6]

Nově lze u Ministerstva vnitra ohlásit ztrátu, odcizení, poškození, zničení nebo nebezpečí zneužití občanského průkazu prostřednictvím datové schránky nebo na adresu elektronické pošty, aniž by občan současně musel podat žádost o vydání občanského průkazu ve zrychleném režimu. Při osobním ohlášení však tato podmínka zůstává zachována.

Naopak prostřednictvím datové schránky není možné tyto skutečnosti ohlásit zastupitelskému úřadu nebo Policii České republiky, a to s ohledem na skutečnost, že jednotlivé zastupitelské úřady a oddělení Policie České republiky nemají zřízeny vlastní datové schránky.

K čl. II bodům 47, 51 a 52 [§ 37 odst. 7 a § 41 odst. 1 písm. e) a g)]

Ztrátu, odcizení nebo nebezpečí zneužití občanského průkazu bude možné ohlašovat i prostřednictvím elektronického formuláře zveřejněného Ministerstvem vnitra na jeho internetových stránkách. K úpravě bylo přistoupeno s ohledem na to, že se jedná o méně nákladný způsob ohlašování těchto skutečností, než je ohlašování prostřednictvím elektronické aplikace, a to aniž by byla snížena uživatelská přívětivost pro držitele občanských průkazů.

K čl. II bodu 48 (§ 38 odst. 2)

Umožňuje se ponechat si občanský průkaz po zemřelé osobě, a to za předpokladu, že jej pozůstalý nechá znehodnotit správním orgánem (pověřeným úřadem nebo pověřeným zastupitelským úřadem).

K čl. II bodu 49 (§ 40)

S ohledem na aktuální trendy ve využívání biometrických údajů v Evropské unii, které přináší zejména nařízení Rady (EU) 2025/1208, se omezení využívání biometrických údajů pouze při překračování hranic jeví jako příliš striktní. Samotné nařízení Rady (EU) 2025/1208 ve svém čl. 11 odst. 6 takové omezení nepředpokládá (jedná se o specifikum české právní úpravy, které nařízení umožňuje). Z tohoto důvodu se § 40 zcela vypouští, přičemž využívání biometrických údajů se bude řídit přímo použitelným předpisem, tj. čl. 11 odst. 6 nařízení Rady (EU) 2025/1208.

K čl. II bodu 50 [§ 41 odst. 1 písm. c)]

Narizení Rady (EU) 2025/1208 již, oproti svému „normativnímu předchůdci“, neobsahuje povinnost členského státu vést seznam orgánů, které mají přístup k biometrickým údajům. Z tohoto důvodu se ruší i související kompetence Ministerstva vnitra.

K čl. II bodům 53, 56 a 60 [§ 41 odst. 1 písm. i), § 41 odst. 3 písm. d) a § 41 odst. 6 písm. a)]

Upravuje se vydávání potvrzení z důvodu zadržení občanského průkazu, kdy se nově potvrzení vydává pouze na požádání občana, který musí být o této možnosti správním orgánem informován. Dochází tak ke snížení administrativní zátěže Ministerstva vnitra, pověřeného úřadu, pověřeného zastupitelského úřadu a Policie České republiky.

K čl. II bodům 54, 57 a 58 [§ 41 odst. 1 písm. k) a l) a § 41 odst. 3 písm. e), f) a g)]

Upravuje se postup při likvidaci neplatných občanských průkazů. Ministerstvo vnitra, obecní úřady obcí s rozšířenou působností a zastupitelské úřady budou každý měsíc vypracovávat seznamy neplatných občanských průkazů určených k likvidaci za předcházející měsíc. Jednou ročně pak zajistí jejich likvidaci. Seznamy neplatných občanských průkazů určených k likvidaci budou uchovávány 15 let od jejich vyhotovení.

K čl. II bodu 55 (§ 41 odst. 2)

Doplňuje se kompetence Ministerstva zahraničních věcí stanovit seznam pověřených zastupitelských úřadů, které budou umožňovat přijetí žádosti o občanský průkaz a převzetí občanského průkazu mimo své pracoviště. Tento seznam zveřejní Ministerstvo zahraničních věcí na svých internetových stránkách. Umožnění bude podmíněno jednak technickým vybavením zastupitelského úřadu, jednak souhlasem přijímajícího státu s výkonem konzulární působnosti mimo úřadovnu zastupitelského úřadu v souladu s Vídeňskou úmluvou o diplomatických stycích a Vídeňskou úmluvou o konzulárních stycích.

K čl. II bodu 61 (§ 55)

Ustanovení se zrušuje pro nadbytečnost. Vedení spisové dokumentace je obecně upraveno v zákoně o archivnictví a spisové službě.

K čl. II bodu 62 [§ 56 odst. 1 písm. b)]

Legislativně technická úprava související s úpravou v § 7 odst. 2.

K čl. II bodu 64 [§ 56 odst. 2 písm. e)]

Legislativně technická úprava.

K čl. II bodu 65 [§ 56 odst. 2 písm. g)]

V souvislosti se zrušením zadávání a vedení bezpečnostního osobního kódu není potřeba dále vést tento údaj v evidenci občanských průkazů.

K čl. II bodu 66 [§ 56 odst. 3 písm. c)]

Legislativně technická úprava.

K čl. II bodu 67 [§ 56 odst. 3 písm. e)]

Novým údajem vedeným v evidenci občanských průkazů je místo ohlášení ztráty nebo odcizení občanského průkazu. Tento údaj umožní statisticky sledovat lokality, kde dochází nejčastěji k těmto událostem.

K čl. II bodu 68 [§ 56 odst. 4 písm. e)]

Legislativně technická úprava.

K čl. II bodu 69 [§ 56 odst. 4 písm. g)]

Obsahem evidence občanských průkazů bude nově i záznam o postupu správního orgánu v souvislosti s porušením právní povinnosti zakládající odpovědnost za přešůpek podle § 65 odst. 1 písm. a) nebo § 65 odst. 2 anebo 3, čímž se zamezí, aby totožné protiprávní jednání bylo znovu projednáváno.

K čl. II bodům 70 až 72 (§ 57 odst. 1, § 57 odst. 2 a § 57 odst. 4)

Informace o postupu správního orgánu v souvislosti s porušením právní povinnosti zakládající odpovědnost za přešůpek podle § 65 odst. 1 písm. a) nebo § 65 odst. 2 anebo 3 se v evidenci občanských průkazů bude vést po dobu 5 let ode dne zápisu. Doba vedení tohoto údaje byla stanovena shodně s dobou, po kterou jsou vedeny údaje v evidenci přešůpků (§ 16k odst. 1 zákona o rejstříku trestů a evidenci přešůpků).

Údaj o agendovém identifikátoru fyzické osoby pro agendu občanských průkazů a o čísle, popřípadě sérii občanského průkazu, který se uchovává po dobu 75 let ode dne úmrtí držitele občanského průkazu, se bude uchovávat po dobu 75 let i v případech, kdy držitel občanského průkazu pozbyl státní občanství.

Zkrácení doby uchovávání provozních údajů, tj. údajů o přístupech do informačního systému, z 15 na 10 let je nezbytné s ohledem na výrazně narůstající objem takto uchovávaných údajů. Udržování tak velkého množství údajů po dlouhou dobu významně zvyšuje náklady na jejich uchovávání. Zkrácení doby uchovávání sníží finanční zatížení, aniž by negativně ovlivnilo jejich dostupnost pro potřeby, pro které jsou skutečně nezbytné.

K čl. II bodům 73 a 74 (§ 58 odst. 2 a 3)

V souvislosti se stanovením zastupitelského úřadu orgánem příslušným k vydání občanského průkazu se zastupitelskému úřadu rozšiřují editorská oprávnění do informačního systému evidence občanských průkazů.

K čl. II bodům 75 a 76 [§ 60 odst. 1, § 60 odst. 2 písm. a) a § 62 odst. 1]

Legislativně technické úpravy.

K čl. II bodům 77, 79, 82 a 86 [§ 60 odst. 2 písm. c), § 60 odst. 7, § 62 odst. 2 písm. e) a § 62 odst. 6]

Vzhledem k tomu, že odpověď na žádost o poskytnutí údajů z evidence občanských průkazů lze poskytnout více komunikačními kanály, je žadatel povinen určit ten, jehož prostřednictvím mu mají být údaje poskytnuty, ať už se bude jednat o zaslání údajů dopisem do vlastních rukou, na adresu elektronické pošty či do datové schránky.

K čl. II bodu 78 (§ 60 odst. 6)

Žádost o poskytnutí údajů musí být opatřena úředně ověřeným podpisem s výjimkou případu, kdy je tak činěno prostřednictvím datové schránky žadatele nebo osobně. V takovém případě se úředně ověřený podpis nevyžaduje.

K čl. II bodům 80 a 84 (§ 61 a § 62 odst. 4)

Agenda poskytování digitální podoby držitele občanského průkazu se nově rozšíří i na pověřené úřady (v současné době tak lze činit pouze u Ministerstva vnitra), čímž dojde ke zkrácení lhůty pro vyřízení a samotné poskytnutí fotografie, které slouží zpravidla pro pietní události a žadatel na poskytnutí velmi spěchá.

Okruh osob, které jsou oprávněny žádat o digitální zpracování podoby držitele občanského průkazu, který zemřel, se rozšiřuje o praprarodiče, tak jako je tomu v případě poskytování údajů z evidence obyvatel (§ 8 odst. 3 zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel), a o pravnoučata.

K čl. II bodu 81 [§ 62 odst. 2 písm. c)]

Legislativně technická úprava.

K čl. II bodu 83 (§ 62 odst. 3)

Osobě, která žádá o poskytnutí digitálního zpracování podoby zemřelého držitele občanského průkazu, se umožňuje nechat se zastoupit při podání žádosti na základě zvláštní plné moci s úředně ověřeným podpisem.

K čl. II bodu 85 (§ 62 odst. 5)

Žádost o poskytnutí digitálního zpracování podoby držitele občanského průkazu, který zemřel, musí být opatřena úředně ověřeným podpisem s výjimkou případu, kdy je tak činěno prostřednictvím datové schránky žadatele nebo osobně. V takovém případě se úředně ověřený podpis nevyžaduje.

K čl. II bodu 87 (§ 62 odst. 7)

Legislativně technická úprava.

K čl. II bodu 88 (§ 65 odst. 2)

Legislativně technická úprava související s úpravou lhůty k převzetí občanského průkazu v § 27a.

K čl. II bodům 89 až 91 [§ 65 odst. 4 písm. a) až c)]

V rámci agendy občanských průkazů a cestovních dokladů dochází ke sjednocení výše pokut za přestupky. Přestupky jsou rozděleny do tří sazeb, z nichž nejnižší (do 10 000 Kč) zahrnuje přestupky s nejnižší typovou nebezpečností, prostřední sazba (do 20 000 Kč) zahrnuje přestupky střední typové nebezpečnosti a sazba 50 000 Kč pak zahrnuje jednání, které je považováno za nejzávažnější, tedy úmyslné poškození, zničení, odcizení nebo zneužití občanského průkazu. K přehodnocení výše pokut došlo zejména s ohledem na množící se případy, kdy je občanský průkaz držitelem svévolně ničen.

K čl. II bodu 92 (§ 66 odst. 3)

Ruší se povinnost správních orgánů, které projednaly přestupek v blokovém řízení, informovat o projednání správní orgán podle místa trvalého pobytu pachatele, a to z důvodu, že údaj o projednání přestupku je nově veden v evidenci občanských průkazů.

K čl. II bodu 93 [§ 71 písm. l)]

Legislativně technická úprava.

K čl. II bodům 94 a 95 [§ 71 písm. m) a n)]

V evidenci občanských průkazů nebudou vedena žádná jiná státní data pro elektronické využití občanského průkazu nebo údaje o těchto datech, zmocnění pro jejich stanovení ve vyhlášce se proto zrušuje. Změna souvisí se zrušováním § 56 odst. 2 písm. g).

Vyhláška nově určí podrobnosti týkající se způsobu poskytnutí údajů z evidence občanských průkazů a kontaktní údaje, které jsou nezbytné pro využití tohoto způsobu poskytnutí, a formát zápisu adresy místa trvalého pobytu v občanském průkazu. Zápis adresy bude odpovídat struktuře adresy uvedené ve vyhlášce č. 359/2011 Sb., o základním registru územní identifikace, adres a nemovitostí.

K části třetí – změna zákona o správních poplatcích

K čl. III bodu 1 [§ 8 odst. 2 písm. b)]

Osvobození od správního poplatku se nevztahuje na přijetí žádosti o vydání občanského průkazu anebo cestovního pasu ve zkrácených lhůtách. Osvobození (např. v souvislosti s přejmenováním ulice, změnou rodného čísla atd.) tak platí pro vydání dokladu ve standardní lhůtě 30 dnů. Důvod pro vydání nového dokladu je často výsledkem rozhodnutí místních samospráv, které v důsledku implikuje vysoké zatížení výrobního systému, aniž by docházelo k adekvátnímu krytí správními poplatky.

K čl. III bodům 2 a 3 [položka 2 písm. c) a e)]

Správní poplatek bude nově vybírán za každou osobu na přihlašovacím lístku. Každá osoba je zavedena do informačního systému evidence obyvatel, tudíž s každým zavedením osoby je spojena administrativní zátěž správního úřadu.

K čl. III bodu 4 [položka 3 písm. a)]

Navrhuje se zvýšení poplatku za vydání stejnopisu, opisu, výpisu, popřípadě sdělení o negativním nálezu na technickém nosiči dat, přičemž se rozlišuje druh nosiče dat.

Poskytování stejnopisů (opisů, výpisů nebo sdělení) zasílaných do datové schránky je dosud zpoplatněno správním poplatkem ve výši 50 Kč za každou i započatou stránku. Takto stanovená výše správního poplatku se však nejeví přiměřenou nákladům na prováděný úkon, a proto se navrhuje její modifikace na 50 Kč bez ohledu na rozsah stejnopisu (opisu, výpisu nebo sdělení).

K čl. III bodu 5 [položka 3 písm. l) a m)]

Navrhuje se speciální úprava pro poskytování údajů z informačního systému evidence občanských průkazů a z informačního systému evidence cestovních dokladů. Tyto výstupy budou moci být vydávány na CD, DVD nebo technickém nosiči dat s flashovou pamětí (flash disk) nebo zasílány na adresu elektronické pošty nebo do datové schránky. Nosiče dat jsou využívány ve velké míře v případě poskytování fotografie. Rozšíření množiny způsobů poskytnutí údajů z evidence občanských průkazů a evidence cestovních dokladů je realizováno v souladu s digitalizací veřejné správy.

K čl. III bodu 6 (položka 3 část „Předmětem poplatku není“ bod 6)

Upřesňuje se, že předmětem poplatku uvedeného v položce 3 písm. j) není vícejazyčný standardní formulář, je-li přílohou výpisu z rejstříku trestů. S vydáním vícejazyčného standardního formuláře jakožto přílohy k výpisu z rejstříku trestů nejsou spojeny žádné další náklady (které by nebyly pokryty poplatkem ve výši 100 Kč, respektive 200 Kč za samotné přijetí žádosti), a není tedy věcného důvodu, aby jeho vydání podléhalo další poplatkové povinnosti – podoba této přílohy je standardizována, neboť příloha je vydávána pouze v případě, kdy výpis z evidence rejstříku trestů neobsahuje žádný záznam (situace je tak zcela odlišná od situace, kdy vícejazyčný standardní formulář vydávají matriční úřady). O vydání vícejazyčného standardního formuláře ani nelze žádat samostatně.

K čl. III bodům 7 a 8 [položka 8 bod 4 písm. b) a c)]

Dochází k rozdělení správního poplatku stejným dílem pro správní orgán, který pořizuje žádost, a pro správní orgán, který předává občanský průkaz. Rozdělením na dvě stejné částky dochází ke sjednocení dělení všech správních poplatků, pokud je žádost pořizována u jiného správního orgánu, než u kterého je následně předáván doklad.

K čl. III bodu 9 (položka 8 bod 7)

Dochází k navýšení správního poplatku u občanských průkazů, které jsou vydávány na žádost držitele. S ohledem ke skutečnosti, že v tomto případě nemá držitel povinnost mít

občanský průkaz, se navyšuje neúměrně nízký správní poplatek za jeho vydání tak, aby došlo k adekvátnějšímu krytí správního úkonu spojeného s vydáním občanského průkazu.

K čl. III bodu 10 (položka 8 bod 8)

Dochází k navýšení správního poplatku za vydání průkazu za průkaz poškozený, zničený, ztracený, odcizený, zneplatněný z důvodu nebezpečí zneužití občanského průkazu nebo obsahující neoprávněně provedené zápisy. Zvýšením správního poplatku se očekává ze strany držitelů větší ochrana dokladu.

K čl. III bodu 11 (položka 8 bod 9)

Za účelem snížení zatížení výrobního systému bylo přistoupeno ke zvýšení správního poplatku za vydání občanského průkazu z jiného osobního důvodu, který je stanoven ve shodné výši jako poplatek v případě vydání průkazu za průkaz poškozený, zničený, ztracený, odcizený, zneplatněný z důvodu nebezpečí zneužití občanského průkazu, nebo obsahující neoprávněně provedené zápisy.

K čl. III bodu 12 (položka 8 bod 17)

Legislativně-technická úprava.

K čl. III bodům 13 a 20 [položka 8 bod 18 a položka 115 písm. i)]

V souvislosti se zavedením možnosti převzetí vyrobeného občanského průkazu nebo cestovního pasu při podání žádosti na zastupitelském úřadě u obecního úřadu s rozšířenou působností dochází k zavedení nového správního poplatku.

K čl. III bodům 14, 15 a 26 (položka 8 část „Předmětem poplatku není“ body 3 až 5 a položka 157 část „Předmětem poplatku není“ bod 4)

Od správního poplatku se osvobozuje prvotní zadání (aktivace) dat pro elektronické využití občanského průkazu, která jsou v občanském průkazu uložena z moci úřední. Toto prvotní zadání je možné učinit ihned při převzetí občanského průkazu či kdykoliv v průběhu jeho platnosti.

Od správního poplatku se osvobozuje vydání občanského průkazu s dobou platnosti delší než 10 let, pokud je žadatel držitelem občanského průkazu vydaného na více než 10 let, u kterého uplynulo od data jeho vydání alespoň 10 let. Důvodem pro tento postup je skutečnost, že elektronická část občanského průkazu obsahující biometrické údaje je chráněna certifikátem s platností deset let a po uplynutí platnosti certifikátu již nelze provádět ověření biometrických údajů. V případě, že držitel občanského průkazu uplatní tento důvod, bude mu vydán občanský průkaz bez správního poplatku, jak je běžné u standardní maximální délky občanského průkazu 10 let.

K čl. III bodům 16 a 22 [položka 115 písm. a) až c) a položka 157 bod 5]

Legislativně technická úprava. Poplatek je vybírán již při podání žádosti, nikoliv až při předání vyhotoveného dokladu jeho držiteli. Zároveň dochází ke sjednocení úpravy se zákonem o občanských průkazech.

K čl. III bodům 17 až 19 [položka 115 písm. b) a c)]

Dochází k rozdělení správního poplatku stejným dílem pro správní orgán, který pořizuje žádost, a pro správní orgán, který předává cestovní pas. Rozdělením na dvě stejné částky dochází ke sjednocení dělení všech správních poplatků, pokud je žádost pořizována u jiného správního orgánu, než u kterého je následně předáván doklad.

K čl. III bodu 21 [položka 157 bod 3 písm. a)]

Zvýšení poplatku se navrhuje s ohledem na nárůst administrativní zátěže a finančních nákladů zastupitelských úřadů poté, co se stanou orgány příslušnými k vydávání občanských průkazů a cestovních dokladů. Konzulárním úsekům zastupitelských úřadů bude rozšířena pasová agenda o evidenci a uchovávání cestovních dokladů a občanských průkazů, o které žadatelé požádali na jiných úřadech. Zastupitelským úřadům tak vznikne povinnost vytvářet k těmto dokladům samostatnou registraci, kontaktovat žadatele apod., což s sebou ponese i zvýšené náklady.

K čl. III bodům 23 a 24 [položka 157 bod 5 písm. a) a b)]

Legislativně technické úpravy.

K čl. III bodu 25 (položka 157 bod 6)

V souvislosti se zavedením možnosti převzetí vyrobeného cestovního pasu u zastupitelského úřadu při podání žádosti na obecním úřadě obce s rozšířenou působností dochází k zavedení nového správního poplatku.

K čl. III bodu 27 (položka 157 část „Zmocnění“)

Legislativně technická úprava.

K čl. IV (přechodné ustanovení)

V souvislosti s navrhovanými úpravami poměru jednotlivých částek u dvousložkových poplatků – čl. III body 7 a 8 [položka 8 bod 4 písm. b) a c)] a čl. III body 17 až 19 [položka 115 písm. b) a c)] – je zapotřebí jednoznačně stanovit výši jednotlivých složek poplatků pro případy, kdy dochází k výměře a výběru jedné z jeho složek v době před nabytím účinnosti navrhované úpravy a druhé složky po nabytí účinnosti navrhované úpravy. Účelem přechodného ustanovení je zamezení tomu, aby poplatník v uváděném období platil v souhrnu vyšší poplatek, než by mu byl vyměřen v případě, že by obě složky poplatku hradil v době před, respektive po nabytí účinnosti navrhované úpravy.

K části čtvrté – změna zákona o základních registrech

K čl. V bodům 1 až 7 [§ 18 odst. 1 písm. n) a o), § 18 odst. 3, § 19 odst. 1, § 19 odst. 7, § 51 odst. 6 písm. d) a e) a § 69 odst. 3 písm. d)]

Údaje pro elektronickou identifikaci a autentizaci a data o jejich zablokování a odblokování nebudou nadále vedena v základním registru obyvatel. Spolu s touto změnou

dojde k zániku služeb v základním registru obyvatel, které tato data využívaly, a zániku editorských oprávnění k těmto datům.

K čl. VI (přechodné ustanovení)

Přechodné ustanovení stanoví, že rušené údaje v základním registru obyvatel budou vymazány nejpozději do tří měsíců od nabytí účinnosti zákona, tedy do 1. dubna 2027.

K části páté – změna zákona o některých přestupcích

K čl. VII bodům 1 až 3 [§ 2 odst. 2 písm. g) a i) a § 2 odst. 4 písm. c)]

Dochází k zavedení nové skutkové podstaty přestupku, která spočívá v prostém zneužití veřejné listiny, aniž by v důsledku jejího zneužití vznikla újma. Tato skutková podstata posílí právní jistotu osob, kterým je veřejná listina předkládána, protože již samotné předložení veřejné listiny, které by mohlo představovat její zneužití, bude postižitelné sankcí. Nová skutková podstata se bude vztahovat na ty veřejné listiny, které ve zvláštních zákonech (upravujících jejich vydání) nemají úpravu postihu jejich zneužití.

K části šesté – změna zákona o právu na digitální služby

K čl. VIII bodu 1 (§ 12 odst. 2 až 5)

V souvislosti se zrušením vedení údajů pro elektronickou identifikaci a autentizaci a dat o jejich zablokování a odblokování v základním registru obyvatel dochází ke zrušení celé služby spočívající v možnosti doplnění fyzického prokázání totožnosti autentizací s využitím dat potřebných pro elektronickou identifikaci a autentizaci. V praxi služba není využívána a její ukončení přispěje ke snížení nákladů na provoz základního registru obyvatel a zrychlí vydávání občanských průkazů.

K čl. VIII bodu 2 (§ 13a odst. 2)

S ohledem na správně-trestní zásadu, dle které má být za typově stejně závažná porušení povinností stanoveno shodné rozpětí pokut, se výše pokuty za přestupek zneužití digitálního stejnopisu průkazu sjednocuje s výší pokuty za přestupek zneužití veřejné listiny.

K čl. VIII bodu 3 (§ 13a odst. 3)

Systematická změna spočívá ve stanovení příslušnosti k projednání přestupku obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností. Ten již projednává přestupky na úseku občanských průkazů, které jsou nejčastějším předmětem digitálního stejnopisu průkazu. Jeví se vhodným, aby obdobné přestupky projednávaly tytéž správní orgány. Příslušnost obecního úřadu obce s rozšířenou působností se bude řídit § 62 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.

K části sedmé – účinnost

Účinnost navrhovaného zákona se navrhuje k 1. lednu 2027.

V Praze dne 13. dubna 2026

Předseda vlády:
Ing. Andrej Babiš
podepsáno elektronicky

Ministr vnitra:
Mgr. Lubomír Metnar
podepsáno elektronicky